

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enheden for EU og internationale forhold

Den 31. maj 2012

FVM 034

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18.-19. juni 2012

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
- Orienterende debat
KOM (2011) 627

Side 4

2. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik
- Fremskridtsrapport
 - (i) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik
KOM (2011) 625

Side 20

 - (ii) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen)
og
Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter
KOM (2011) 626 og KOM (2011) 629

Side 37

 - (iii) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
KOM (2011) 627

Side 48

(iv) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik
KOM (2011) 628

Side 48

(v) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning nr. 73/2009 for så vidt angår anvendelsen af direkte betalinger til landbrugere for 2013
KOM (2011) 630

Side 58

(vi) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning nr. 1234/2007 for så vidt angår enkeltbetalingsordningen og støtte til vinavlere
KOM (2011) 631

Side 61

3. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om det europæiske innovationspartnerskab om landbrugets produktivitet og bæredygtighed
- *Rådskonklusioner*
KOM (2012) 79

Side 64

4. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om Den Europæiske Unions strategi for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd (2012-2015),
og
Beretning fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om virkningen af Rådets forordning nr. 1/2005 om beskyttelse af dyr under transport
- *Rådskonklusioner*
KOM (2012) 6 og KOM (2011) 700

Side 68

5. Forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af Den Europæiske Unions holdning for så vidt angår visse resolutioner, som skal til afstemning inden for rammerne af Den Internationale Vinorganisation (OIV)
- *Vedtagelse*
KOM (2012) 192

Side 75

6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr,
og
Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/65/EØF for så vidt angår de dyresundhedsmæssige betingelser for samhandel inden for Unionen med og indførsel til Unionen af hunde, katte og friter
- Tidlig forelæggelse
KOM (2012) 89 og KOM (2012) 90

Side 78

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 18.-19. juni 2012

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)

KOM (2011) 627

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. maj 2012. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har den 12. oktober 2011 fremlagt forslag til forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne for perioden 2014-2020. De væsentligste nyskabelser er en mere målrettet styring af støtteindsatsen fra Kommissionens side i forhold til fælles mål og milepæle, fokus på målsætningerne om fremme af landbrugets konkurrenceevne og bæredygtighed i overensstemmelse med Europa 2020-strategien, bedre koordinering af indsatsen mellem EU's fonde (strukturfondene, landdistriktsfonden og fiskerifonden), mere fokus på fremme af innovation, et nyt netværk for det Europæiske Innovations Partnerskab for landbrugsproduktivitet og bæredygtighed, nyt grønt element under søjle I, som medfører behov for yderligere koordinering af natur- og miljøindsatsen mellem de to søjler samt bedre målretning af betalingerne til områder med naturbetingede begrænsninger, også kaldet LFA (Less Favoured Areas). Derudover er der bedre støttemuligheder til samarbejdsprojekter for nye produkter og processer, til små landbrugsbedrifter, til etablering af korte forsyningskæder, til unge landbrugere og små virksomheder. Endvidere indeholder forslaget nye muligheder for at yde støtte til etablering af producentorganisationer i landbrug og skovbrug og for støtte til risikostyring i landbruget. Forslaget kan indebære en mindre omfordeling af ELFUL-midler mellem medlemsstater for perioden 2014-2020 i forhold til perioden 2007-2013. Endelig foreslås der en EU-medfinansieringssats på 50 % (85 % for mindre udviklede regioner), som kan øges for visse projekter. Som et led i arbejdet med den samlede reformpakke indgår dette forslag i formandskabets fremskridtsrapport sammen med de seks andre reformforslag.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 627 af 12. oktober 2011 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Forslaget er modtaget i en dansk sprogudgave den 18. oktober 2011.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42 og 43, og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. – 19. juni 2012 med henblik på orienterende debat.

Forslaget indgår endvidere sammen med de seks øvrige forslag i reformpakken i formandskabets fremskridtsrapport, som er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. – 19. juni 2012.

Nærhedsprincippet

Forslaget er led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget følger linjerne fra Kommissionens meddelelse KOM (2010) 672 af 18. november 2010 om reformkursen for den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020. Heraf fremgik det, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal understøtte et bæredygtigt landbrug, som tager hensyn til klimaforandringer og miljø samt understøtter den gensidige solidaritet mellem medlemsstaterne.

Rammer for den fremtidige landdistriktpolitik

Forslaget vedrører de fælles rammebetingelser for betaling af søjle II støtte til udvikling af landdistrikterne med medfinansiering fra ELFUL. Forslaget søger at optimere landdistriktpolitikken i forhold til Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Det nuværende aksesystem i programmet med minimumstildeling af ELFUL midler pr. akse videreføres ikke. Dog fastholdes et krav om, at minimum 5 % skal afsættes til LEADER-metoden. LEADER-metoden er en bottom-up tilgang til udvikling af landområder, som sigter imod en samfundsstyret lokaludvikling og samarbejde mellem lokale aktionsgrupper (LAG'er).

Målsætningerne for landdistriktpolitikken er fortsat

- 1) landbrugets konkurrenceevne,
- 2) bæredygtig forvaltning af naturressourcer og klimatiltag
- 3) en balanceret territorial udvikling af landdistrikterne.

Der opstilles seks såkaldte EU-prioriteter for landdistriktsudvikling, hvorigennem programaktiviteterne skal bidrage til opfyldelse af Europa 2020-strategien. Disse prioriteter er

- 1) fremme af vidensoverførsel og innovation inden for landbrug, skovbrug og landdistrikter,
- 2) styrkelse af konkurrenceevnen for alle typer landbrug og forøgelse af bedrifternes levedygtighed,
- 3) fremme af fødevarekædens organisation og risikostyring i landbruget,
- 4) genopretning, bevarelse og forbedring af økosystemer, som er afhængige af landbruget og skovbruget,
- 5) fremme af ressourceeffektivitet og støtte til overgangen til en klimaresistent lavemissionsøkonomi i landbrugs-, fødevare- og skovbrugssektoren, og
- 6) fremme af social integration, fattigdomsbekæmpelse og økonomisk udvikling i landdistrikterne.

Disse prioriteter skal også bidrage til tværgående målsætninger om at fremme innovation og dæmpe klimaforandringer og tilpasse produktionen herefter. De seks prioriteter vil være obligatoriske i alle

programmer. Medlemsstaterne kan dog undlade at forfølge en prioritet, hvis dette kan begrundes som led i den nationale strategi for opfyldelse af målene.

Samordning mellem EU's fonde

Der stilles krav om større grad af samarbejde imellem EU's fonde (den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og den Europæiske Hav- og Fiskerifond). Forslaget skal således ses i sammenhæng med Kommissionens forslag til forordning om generelle rammebestemmelser for de fem fonde, KOM (2011) 615. Et fælles strategisk rammedokument suppleret af nationale partnerskabskontrakter, milepæle og en resultatreserve skal fastlægge fælles målsætninger for de nationale indsats under alle fem fonde, herunder landdistriktsindsatsen. Med forslaget indføres endvidere fælles regler om finansiel styring, overvågning og kontrol, støtteberettigede udgifter, brug af nye finansielle instrumenter, teknisk bistand og LEADER-indsatsen, som gennemføres via lokale aktionsgrupper. De fælles regler skal føre til mere synergi og større gennemslagskraft fondene imellem.

Innovation og samarbejde

Innovation har fået en fremskudt placering. Der lægges generelt op til en større grad af samarbejde om innovation. Der åbnes for en højere ELFUL-medfinansiering til aktiviteter, som vedrører innovation (videnoverførsel, information og samarbejdsprojekter), ligesom der bliver mulighed for højere tilskudssatser til projekter under det Europæiske Innovations Partnerskab (EIP). Den hidtidige mulighed for støtte til fremme af samarbejde om udvikling af nye produkter og processer i landbruget udbygges med nye støttemuligheder og med en mulighed for kombination med støtte under andre EU fonde. Der åbnes herunder for støtte til samarbejdsudgifter i pilotprojekter og støtte til individuelle aktører, hvis projektet vedrører udvikling af nye produkter og processer. Der åbnes for støtte til samarbejde mellem små og mellemstore virksomheder om produktion af produkter, der ikke er omfattet af Traktatens bilag I, når blot inputtet i produktionen er omfattet heraf.

Sammenhæng mellem landbrugspolitikens søjle I og II

Der indføres blandt andet en vis grad af budgetfleksibilitet mellem søjlerne, hvormed medlemsstaterne i starten af budgetperioden kan vælge at overføre op til 10 % af den direkte støtte under søjle I til anvendelse under søjle II. Anvendelse af midler, der overføres fra søjle I til søjle II, vil kræve national medfinansiering af en tilsvarende størrelse. Denne overførsel påvirker ikke de private investorers egenfinansiering i forbindelse med projekter under søjle II. Nye regler for krydsoverensstemmelse og nye grønne betingelser for at modtage den direkte landbrugsstøtte indebærer ny basis for betalingerne under søjle II, hvor der i betalinger til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ-ordningerne) og indsats til implementering af vandrammedirektivet kun kan betales for tiltag, der går ud over den såkaldte baseline. Baseline består af krydsoverensstemmelseskravene, grønningskravene i søjle I, kravene i gødnings- og pesticidlovgivningen samt nationale lovkrav. Støtte til økologi og obligatoriske krav i Natura 2000 påvirkes ikke af de foreslåede krav til grønning.

Støtteprogrammer under den fælles markedsordning under søjle I vil skulle samordnes med samme type støtte under søjle II, herunder til oprettelse af producentorganisationer i landbrug og skovbrug. Støtte til fastholdelse af landbrug i områder med naturbetingede begrænsninger (LFA) vil med forslaget både kunne ydes under søjle I og II. Desuden foreslås det, at Kommissionen skal kunne fast-

lægge en række supplerende definitioner og støttebestemmelser ved anvendelse af delegerede retsakter.

Områder med naturbetingede begrænsninger (LFA)

Muligheden for at yde støtte til fastholdelse af landbrug i områder med ulemper for landbrug videreføres fra den nuværende forordning. De tre former for udpegninger er bevaret:

- 1) bjergområder med en betydelig begrænsning af muligheder for anvendelse af jorden og en betydelig stigning i produktionsomkostningerne som følge af højde og/eller hældning på terrænet,
- 2) andre områder end bjergområder med betydelige naturbetingede begrænsninger, og
- 3) andre områder med særlige begrænsninger, hvor arealforvaltningen bør fortsættes for at bevare eller forbedre miljøet, bevare landskabet og opretholde turistpotentialiet i området eller for at beskytte kysten.

Udpegningen af støtteberettigede arealer i områder med betydelige naturbetingede begrænsninger for landbruget (under punkt 2) skal som noget nyt fastlægges ud fra et af otte biofysiske kriterier defineret i forordningen. Betalingerne kan dermed ikke målrettes efter sociale eller landbrugsøkonomiske parametre.

Udvidet støtte til små landbrugsbedrifter, unge landbrugere og små virksomheder

Forslaget indebærer bedre muligheder for støtte til unge landbrugere, små landbrugsbedrifter og små og mellemstore virksomheder i landdistrikterne. De bedre støttemuligheder omfatter støtte til opstart af virksomhed, uddannelse og rådgivning. Endvidere kan der indføres underprogrammer, for eksempel for unge landbrugere, for små bedrifter, for bjergområder og for korte forsyningskæder. Underprogrammerne for små landbrugsbedrifter og korte forsyningskæder kan i begrundede tilfælde indebære 10 % højere støttesatser. Underprogrammer for unge landmænd og for fastholdelse af landbrug i bjergområder kan omfatte 20 % højere støttesatser til investeringsudgifter. Den højere støttesats kan også tildeles unge landmænd og bjergområderne uden et egentligt underprogram. Underprogrammer kan omfatte andre områder end de i forordningen nævnte, men sådanne underprogrammer vil ikke medføre mulighed for forhøjede støttesatser.

Nye foranstaltninger

Der er indført mulighed for at yde støtte til etablering af producentorganisationer i landbrug og skovbrug. Støtten ydes som en fast sats pr. år i 5 år og skal samordnes med støtten til producentorganisationer under søjle I. Endvidere indføres mulighed for at yde støtte til risikostyring i landbruget (indkomststabilisering). Dette kan komplementere risikostyringsværktøjerne under markedsordningen. Risikostyringsinstrumenter vedrører støtte til forsikring imod tab af landbrugsafkast som følge af sygdomme eller klimatiske hændelser, støtte til etablering af fællesforsikringsfonde og en kompensationsordning for generelt tab af landbrugsindkomst i et givet år. Endvidere indføres en særlig artikel for økologisk landbrug og artiklen vedrørende miljøvenligt landbrug ændres til miljø- og klimavenligt landbrug.

Hjemlen til økologisk landbrug indebærer ikke bedre støttemuligheder for økologerne end støttemulighederne under hjemlen for miljø- og klimavenligt landbrug i øvrigt. Under artiklerne for miljø- og

klimavenligt landbrug åbnes der for støtte til et varierende antal hektar fra år til år, hvis de pågældende forpligtelser i øvrigt ikke gælder for faste parceller. Der kan fortsat ydes støtte til dyrevelfærdstiltag, der er mere vidtgående end de relevante obligatoriske normer, i form af årlige betalinger pr. husdyr eller hektar. Det er uklart, hvorvidt der kan gives investeringsstøtte til dyrevelfærdstiltag, da dyrevelfærd ikke er en del af de seks fællesskabsprioriteter.

Udgåede foranstaltninger

Den nuværende mulighed for at yde støtte til opfyldelse af EU-lovgivning indenfor miljøbeskyttelse, folkesundhed, dyre- og plantesundhed samt dyrevelfærd bortfalder. Endvidere ophører muligheden for betaling af pension til landmænd, som ophører førtidigt og videregiver landbrugsjorden. Ligeledes bortfalder muligheden for at støtte informations- og markedsføringstiltag for landbrugs- og fødevarerprodukter, herunder økologi. Endelig bemærkes det, at der i ordningen for støtte til etablering af skov på landbrugsjord ikke længere kan ydes kompensation til lodsejeren for tabt landbrugsindkomst, og at staten kan ikke længere være støttemodtager.

Forenkling af forvaltningen

Forslaget lægger kun i ringe grad op til forenklinger. I modsætning hertil er det forventningen, at de nye regler for fælles strategisk styring, partnerskabsaftale med Kommissionen, netværksdannelser for innovation, todeling af miljø- og naturindsatsen mellem søjle I og søjle II i den fælles landbrugspolitik, udvidede baselinekrav for arealstøtten, kontrol, overvågning og evaluering vil kræve et øget forbrug af administrative ressourcer.

Finansielle bestemmelser

Der lægges op til, at Kommissionen skal fastsætte de årlige beløb, der er til rådighed for hver enkelt medlemsstat, under hensyntagen til a) objektive kriterier relateret til EU-målsætningerne for landdistriktspolitikken og b) tidligere udnyttelse (det vil sige den hidtidige budgetfordeling). 0,25 % af budgettet afsættes til Kommissionen til teknisk bistand, og det vil som hidtil være muligt for medlemsstaterne at anvende 4 % til teknisk bistand.

Der vil som hovedregel blive fastlagt én EU-medfinansieringssats gældende for alle foranstaltninger på maksimalt 50 %, dog maksimalt 85 % for mindre udviklede regioner. Tidligere har miljøforanstaltninger kunnet EU-medfinansieres med 55-75 %. Der foreslås en række undtagelser hertil, herunder at ELFUL kan medfinansiere med op til 80 % til projekter vedrørende formidling af viden og information, vedrørende etablering af producentsammenslutninger, samarbejdsprojekter om udvikling af nye produkter i fødevarerekæden og LEADER. Der vil desuden være op til 100 % EU-finansiering for projekter med et væsentligt bidrag til innovation i landbruget, der skal finansieres af midler overført fra søjle I fra anvendelsen af støtteløfter. Der er lagt op til, at medfinansieringssatser forhandles som led i forhandlingerne om EU's flerårige finansielle rammer.

Støttesatser

De maksimalt tilladte støttesatser ændres ikke meget i forhold til den nuværende landdistriktsforordning. Det er fortsat en hovedregel, at projekttiltag skal medfinansieres af støttemodtager. Den normale, maksimale investeringsstøttesats er 40 % i udviklede regioner som Danmark. Dog kan den maksimale støtteprocent for investeringer i landbrug forhøjes med 20 %, såfremt disse vedrører unge landbrugeres etablering, hvis der er tale om kollektive investeringer og integrerede projekter, hvis der

er tale om projekter i udpegede områder med naturbetingede begrænsninger (LFA), eller hvis der er tale om projekter indenfor det Europæiske Innovations Partnerskab.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabet har udfærdiget reviderede tekstforslag, der indeholder forslag til ændringer på størstedelen af Kommissionens oprindelige tekst. Tekstforslag har gennemgående sigtet på at skabe større forenkling og fleksibilitet i forordningens anvendelse. Teksten er generelt blevet støttet af de øvrige medlemsstater.

Af de vigtigste ændringer kan nævnes:

- Konkurrenceevnen for fødevarerproduktion og skovbrug er tilføjet som mål for støtte til udvikling af landdistrikterne
- Dyrevelfærd og fødevarerproduktion tilføjet som EU-prioriteter for udvikling af landdistrikterne
- Kravene til tematiske delprogrammer er blevet væsentligt forenklet, ligesom bæredygtigt landbrug er tilføjet som mulig indsats
- Kravene til indholdet (og reglerne for godkendelse og ændring) af programmerne for udvikling af landbruget er gjort mere fleksible og forenklet
- Kravene til forhåndsevalueringer (ex-ante konditionaliteter) og sammenhængen til forhåndsbetinger i bilag til forslaget til forordning om fælles rammebetingelser for støtte under struktur-, fiskeri- og landdistriktsfondene er væsentligt forenklet, således at kun betingelser med direkte relevans for forordningens mål og prioriteter indgår.

Hertil kommer en række ændringer til forordningens støttebestemmelser, der ligeledes primært sigter på administrativ forenkling og fleksibilitet, samt at der gives bedre mulighed for at støtte tiltag rettet mod natur, miljø og klima, herunder mulighed for engangskompensation ved visse permanente miljøprojekter. Ydermere er der fremsat en række ændringer med henblik på at forbedre støttemulighederne for blandt andet vidensoverførsel og informationsaktioner, rådgivning, investeringer, bedrifts- og erhvervsudvikling, udvikling og fornyelse af landdistrikterne samt netværksaktiviteter.

Formandskabets fremskridtsrapport

Formandskabet vil præsentere en samlet fremskridtsrapport om alle syv forslag til reform af landbrugspolitikken. I forhold til forslaget om landdistrikter forventes, at formandskabet redegør for en række forslag til tekniske justeringer af forordningsteksten, som sikrer mere fleksibilitet for medlemsstaterne samt forenkling af bestemmelserne og hermed af implementeringen af landdistriktsprogrammerne samt forbedrede muligheder for at målrette støtte under landdistriktsprogrammet til prioriterede udfordringer.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget er blevet henvist til behandling i Europa-Parlamentets Udvalg for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, der er ledende udvalg. Derudover er Udvalget for Udvikling, Udvalget for Budget, Udvalget for Budgetkontrol, Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed samt Udvalget for Regionaludvikling blevet udpeget som rådgivende udvalg.

Konsekvenser

Forslaget til forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne for perioden 2014-2020 ventes at have både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Kommissionen lægger op til, at der i alt anvendes 89,9 mia. € svarende til 674 mia. kr. (i faste 2011-priser) på landdistriktspolitikken over perioden 2014-2020. Under forudsætning af, at Danmark fortsat betaler 2 % af EU's udgifter, vil Danmarks betalinger til landdistriktspolitikken udgøre i alt ca. 1,8 mia. € svarende til ca. 13,5 mia. kr. over perioden 2014-2020.

Hertil kommer de statsfinansielle konsekvenser som følge af kravet om national medfinansiering af det danske landdistriktsprogram. De præcise udgifter hertil kan først opgøres, når den danske budgetandel er kendt.

De øgede statsfinansielle konsekvenser opstår primært i form af øget krav om national medfinansiering i forbindelse med tiltag inden for miljø, natur og klimatiltag.

Det forventes endvidere, at de nye regler for fælles strategisk styring, partnerskabsaftale med Kommissionen, netværksdannelser for innovation, todeling af miljø- og naturindsatsen mellem søjle I og søjle II i den fælles landbrugspolitik, udvidede baselinekrav for arealstøtten, kontrol, overvågning og evaluering vil kræve et øget forbrug af administrative ressourcer.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer påpegede på møde i § 2-udvalget (landbrug) den 5. oktober 2011, at den økonomiske balance mellem aktiviteterne i landdistriktsprogrammet er vigtig. Blandt andet blev balancen mellem de aktiviteter, der tilgodeser produktivitet, og de, der tilgodeser miljø og natur, fremhævet. Ydermere blev det nævnt, at gennemførelse af miljøtiltag skal gøres mere økonomisk rationelt for den enkelte landmand, således at der var et incitament til at deltage i miljøordningerne. Endvidere bør det være muligt at yde engangsbetalinger, såfremt der sker permanente indskrænkninger af råderetten af hensyn til miljø og natur.

Ved efterfølgende skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) er der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer har en række ønsker til den nye forordning om landdistriktsudvikling, som man finder afgørende for, at EU's landdistriktsmidler bedst muligt kan understøtte erhvervet i at nå målsætninger på natur- og miljøområdet.

Engangskompensation

Landbrug & Fødevarer mener, at det skal være muligt for medlemsstaterne at yde engangskompensation ved varige ordninger. Muligheden for engangskompensation er relevant både ved frivillige miljø- og klimavenlige foranstaltninger og ved obligatoriske indgreb i forbindelse med implementering af Natura 2000- og Vandrammedirektiverne. Det er afgørende, at der kan gives engangskompensation, hvis landdistriktsmidlerne skal bruges til at sikre varige naturområder og miljøindsatser.

Incitamentsbetaling

Der er ikke åbnet op for muligheden for at yde incitamentstilskud. Dog er der mulighed for at medregne transaktionsomkostninger (omkostninger knyttet til en forpligtelse, men ikke direkte knyttet til dens gennemførelse). Transaktionsomkostninger kan ifølge forslaget maksimalt udgøre 20 % ved individuelle projekter og 30 % ved kollektive projekter. Landbrug & Fødevarer foreslår at det bliver muligt, at kompensation for transaktionsomkostninger kan udgøre en større del af tilskuddet, da der eksempelvis ved afgræsningsprojekter kan være væsentlige omkostninger, der ikke er direkte relateret til gennemførelse af en forpligtelse. Det er afgørende, at landmanden får dækket de reelle udgifter, han har.

Naturpleje

Der er fra flere kanter et øget fokus på, at landdistriktsmidlerne skal bruges til naturpleje. Hvis det skal lykkes, er der ifølge Landbrug & Fødevarer brug for bedre overensstemmelse mellem betingelserne for at modtage tilskud til naturpleje under landdistriktsprogrammet og hensynet til natur og biodiversitet. Forslaget til ny landdistriktsforordning indeholder stort set de samme muligheder for at yde tilskud som de nuværende. Det er i høj grad brug for en større fleksibilitet for medlemsstaterne, som skal have større frihed til at anvende landdistriktsmidlerne til naturpleje, herunder ikke mindst fastsættelse af tilskudssatser og kontrol af, om betingelser for tilskud overholdes. Samtidig er det afgørende, at der bliver bedre overensstemmelse mellem betingelser for enkeltbetaling og tilskud fra landdistriktsprogrammet. Herunder ikke mindst mere retfærdige og proportionale sanktioner.

Tilskud til eget arbejde

Landbrug & Fødevarer ønsker, at landdistriktsprogrammet skal understøtte naturpleje som en driftsform. Det betyder blandt andet, at det skal være muligt at yde 100 % tilskud til eget arbejde (for eksempel ved opsætning af hegn, rydning etc.). Samtidig er der brug for retningslinjer for, hvordan landdistriktsmidlerne kan anvendes til naturpleje, herunder hvor grænsen går mellem miljø- og klimavenligt landbrug og naturpleje (hvor ekstensivt kan driften være og fortsat være landbrug). I forslaget fremgår ligesom i den gældende landdistriktsforordning, at miljøvenlige landbrugsforanstaltninger skal foregå på landbrugsarealer. Det skal sikres, at landmænd kan foretage naturpleje på alle relevante arealer.

Støtte til planlægning og etablering af biogasanlæg og tilhørende investeringer

Landbrug & Fødevarer fremhæver, at biogasanlæg er et særdeles effektivt redskab til sikring af samfundets fremtidige uafhængighed af fossile ressourcer samt sikring af den fremtidige fødevarerproduktion gennem recirkulering af næringsstoffer fra sidestrømme og affaldsprodukter fra samfundet. Biogasanlæggene producerer energi og gødning ud fra primært husdyrgødning og affald samt afgrøder, herunder specielt biomasse fra pleje af naturarealer, beskyttelsesbrømmer langs følsomme vandmiljøarealer og biomasse fra økologiske grøngødningsarealer. Landbrug & Fødevarer finder, at landdistriktsprogrammet skal være med til at udvikle biogasområdet. I den nuværende forordning er der en række forhindringer, der skal fjernes. Det drejer sig især om den skelnen, der er mellem produktion af biogas til eget brug på bedriften og produktion med henblik på salg.

Omfordeling af midler fra landdistriktpuljen ELFUL mellem medlemsstaterne

Ved fordelingen af landdistriktpuljen for den igangværende periode blev Danmark tildelt 0,3 % af ELFUL (når vi tæller modulation med modtager vi 0,6 % af midlerne). Denne fordeling afspejler

langt fra, at Danmark har en af Europas mest effektive landbrugs- og fødevarerproduktioner med fortsat behov for udvikling af en produktion, der foregår under hensyntagen til natur, miljø og dyrevelfærd. Danmark står for produktionen af 2,6 % EU's samlede landbrugsproduktion – det alene er i stærk kontrast til at vi kun modtager 0,3 % af landdistriktsmidlerne.

Landbrug & Fødevarer understreger, at den danske landbrugs- og fødevarersektor rummer store muligheder for at bidrage til, at målene i Europa 2020 strategien nås. Landdistriktspolitikken spiller en vigtig rolle for, at erhvervet kan være en del af løsningen, og den kommende landdistriktsforordning skal give gode muligheder for en et konkurrencedygtigt erhverv i fortsat udvikling.

En række forhold, der gør sig gældende for det danske landbrugs- og fødevarerhverv begrundes, hvorfor der er behov for et fyldigt landdistriktsprogram med tilstrækkelige midler til at nå målsætninger relateret til erhvervet.

Fælles strategisk ramme for EU's fonde

Landbrug & Fødevarer mener, at det er naturligt, at indsatser gennem EU's fonde søges koordineret, men det må ikke resultere i et tungt administrativt set-up. Det fremgår af forslaget, at den fælles strategiske ramme vil bidrage til reducerede administrative omkostninger og gøre det mere enkelt både for forvaltningsmyndigheden og for ansøger. Landbrug & Fødevarer finder det afgørende for fondenes succes, at denne hensigt aktualiseres.

Prioriteter for landdistriktsudvikling, artikel 5

Af de 6 opstillede prioriteter omhandler nr. 2 erhvervets konkurrenceevne. Her er nævnt, at der skal være fokus på landbrug med behov for omstrukturering, landbrug med lille markedsorientering, landbrug i særlige sektorer og landbrug med behov for differentiering. Endelig er nævnt facilitering af generationsskifte. Landbrug & Fødevarer mener, at det skal fremgå tydeligere, at det er en prioritet at styrke konkurrenceevnen for alle landbrug, også de mest udviklede og effektive. Fortsat udvikling også af de landbrug, der klarer sig godt nu er en forudsætning, hvis EU fortsat skal være konkurrencedygtig i forhold til tredjelande.

Markedsføring og informationsaktiviteter

Det er væsentligt, at den eksisterende mulighed for at yde tilskud til markedsførings- og informationsaktiviteter fortsættes. I forslaget ser det ud som om, den er reduceret til markedsføring i forbindelse med lokal afsætning, kort forsyningskæde og styrkelse af økonomien i lokalområder. Landbrug & Fødevarer mener, at den eksisterende mulighed for at støtte markedsførings- og informationsaktiviteter knyttet op på kvalitetsmærkeordningen bør overføres til den nye forordning. Muligheden er ikke mindst vigtig for at fremme afsætningen af økologiske produkter og er dermed vigtig for at bidrage til en afsætningsstyret udvidelse af den økologiske produktion.

Artikel 18 Investeringsstøtte

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der kan ydes tilskud til projekter, hvor slutproduktet ikke er omfattet af Traktatens bilag I. Landbrug & Fødevarer påpeger, at støtten ikke skal begrænses til mindre virksomheder, da store virksomheder ofte er vigtige ”drivere” for udviklingen og derfor ikke bør udelukkes fra at modtage støtte.

Artikel 22 Tematiske underprogrammer

Landbrug & Fødevarer mener, at medlemsstaterne bør gives større fleksibilitet til at lave tematiske underprogrammer for andre områder end de, der er nævnt i artiklen. Hvis medlemsstaten identificerer et område, hvor der er særligt behov for en indsats, skal det være muligt at lave et særligt program med mulighed for forhøjede støttesatser, når det kan godtgøres, at indsatsen er vigtig for at nå målsætningerne for landdistriktspolitikken og de opstillede prioriteter.

Artikel 23 Skovrejsning og etablering af skovområder

Under den nuværende forordning er det muligt at yde kompensation for tabt landbrugsindkomst. Denne mulighed er ikke videreført i forslaget til ny forordning. Landbrug & Fødevarer mener, at det også i den nye programperiode skal være muligt at kompensere landmænd for tabt landbrugsindkomst i forbindelse med skovrejsning.

Artikel 29 Miljø- og klimavenligt landbrug

Forslaget giver mulighed for, at der kan indgås aftaler af 5 til 7 års varighed og i særlige tilfælde af længere varighed. Efter udløb kan der indgås 1-årige forlængelser.

Kompensation kan udgøre udgifter og tabt indkomst, samt hvor det er nødvendigt transaktionsomkostninger, der maksimalt må udgøre 20 %, dog 30 % ved kollektive projekter. Landbrug & Fødevarer mener, at medlemsstaterne skal have større fleksibilitet mht. til aftalernes varighed, ligesom det skal være muligt at tegne længerevarende aftale efter en aftales udløb. Etårige forlængelser, hvor tilbagebetalingskrav føres tilbage til den oprindelige tilsagnsperiode, skal undgås.

For så vidt angår landbrug-miljø-klimaordninger, finder Landbrug & Fødevarer det helt afgørende, at tilskuddet dækker landmandens reelle udgifter. Ofte vil en del af udgifterne ikke være direkte relateret til den konkrete aktivitet og dermed høre under transaktionsomkostninger. Disse kan nemt udgøre over 20 % og derfor bør grænsen for, hvor stor en del af tilskuddet, der kan henføres til transaktionsomkostninger, øges væsentligt. Det skal være muligt at yde 100 % tilskud til eget arbejde. Medlemsstaterne skal gives mulighed for at yde engangskompensation, når de vurderer, at der er behov for foranstaltninger af varig karakter.

Artikel 30 Økologisk jordbrug

Ifølge Landbrug & Fødevarer bør det være muligt at fortsætte med 1-årige aftaler på arealerne efter udløbet af den første tilsagnsperiode på 5 år. For at undgå uoverskuelige konsekvenser for eventuelle tilbagebetalingskrav er det vigtigt, at disse efterfølgende aftaler betragtes som nye tilsagnsperioder og ikke som forlængelser af det oprindelige tilsagn. Hvis det ikke er muligt at opnå selvstændige 1-årige tilsagn efter den første 5-årsperiode, finder Landbrug & Fødevarer, at det bør være muligt for landmanden at vælge at indgå en ny længerevarende aftale efter den første periode frem for 1-årige forlængelser.

Artikel 31 Natura 2000 og VRD betalinger

Artiklen bruges ved obligatoriske indgreb som følge af Natura 2000- og Vandrammedirektiverne. Ifølge forslaget ydes betalingerne årligt for at kompensere for påtvungne udgifter og tabt indkomst. Landbrug & Fødevarer mener, at der skal gives mulighed for, at der kan udbetales engangserstatninger, da der i de fleste tilfælde vil være tale om varige begrænsninger. De maksimale beløb anført i Bilag 1 vurderes at være utilstrækkelige, og de bør derfor forhøjes.

Artikel 34 Dyrevelfærd

Ifølge forslaget skal der indgås 1-årige fornybare aftaler. Landbrug & Fødevarer mener, at det bør være muligt at indgå længerevarende aftaler, idet dyrevelfærdsforanstaltninger i mange tilfælde vil være længerevarende. Medlemsstaterne bør gives fleksibilitet mht. varigheden af aftaler.

Artikel 37 Risikostyring

Landbrug & Fødevarer mener, at der primært bør fokuseres på at opretholde og udvikle et velfungerende sikkerhedsnet inden for EU's markedsforvaltning frem for at indføre nye instrumenter, der sikrer landmanden mod økonomiske samt miljø- og sundhedsmæssige risici. Landbrug & Fødevarer lægger ligeledes vægt på, at introduktion af nye krise- og risikohåndteringsværktøjer ikke ske på bekostning af eksisterende markedsordninger. I relation til forsikringsordninger og gensidige fonde lægger Landbrug & Fødevarer stor vægt på, at der skabes transparente ordninger og ensartet implementeringen i alle lande for at undgå konkurrenceforvridning.

Landbrug & Fødevarer anser "nyskabelsen" om et indkomststabiliserende værktøj som et væsentligt skridt i den forkerte i retning i arbejdet for at sikre yderligere markedsorientering af EU's landbrugs politik. Omfanget af generelle indkomstforsikringer bør minimeres, og der bør – såfremt sådanne ordninger finder opbakning - særligt fokuseres på, at der ikke finder "dobbeltkompensation" sted. Afslutningsvist er det centralt at sikre, at et indkomststabiliserende værktøj er fuldt ud foreneligt med reglerne i WTO.

Art. 68 Støtteberettigede udgifter

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at det er muligt at støtte naturalieydelse (art. 68, stk. 3). Dog kan der ifølge art. 59, stk. 1 i Kommissionens forslag til forordning om generelle rammebestemmelser for de fem fonde, KOM (2011) 615, ikke ydes 100 % tilskud til ansøgers bidrag i form af naturalier. Landbrug & Fødevarer mener, det i visse tilfælde bør være muligt at yde 100 % tilskud til ansøgers eget arbejde. Det bør eksempelvis være muligt i forbindelse med natur- og miljøprojekter. Med de gældende regler og også af forslaget til ny forordning kan tilsagnshavers eget arbejde ikke dækkes 100 %. Hvis man skal opnå 100 % dækning af udgifter, skal arbejdet udføres af en entreprenør med forudgående indhentning af tilbud. Dette er væsentligt dyrere og mere administrativt tungt end at betale tilsagnshaver for at udføre arbejdet.

Generelt påpeger Landbrug & Fødevarer, at det danske landdistriktsprogram er en central finansieringskilde til at sikre, at Danmark kan leve op til en række internationale forpligtelser på natur- og miljøområdet. Et vigtigt område i den forbindelse er naturplejeindsatsen. Den mest cost-effektive måde at nå målene på, er ved at gøre naturpleje til en driftsgren på linje med andre mere traditionelle landbrugsdriftsgrene. I den forbindelse er det afgørende, at der kan ydes 100 % tilskud til tilsagnshavers eget arbejde.

Investeringer til dyrevelfærd

Landbrug & Fødevarer påpeger, at det er uklart, om det vil være muligt at yde tilskud til investeringer til forbedring af dyrevelfærd, da dyrevelfærd ikke er en del af de seks fællesskabsprioriteter. Man finder det afgørende, at forbedring af dyrevelfærd kan støttes også ved investeringstilskud, da forbedringer af dyrevelfærd ofte vil kræve investeringer eksempelvis i form af nye staldsystemer eller nyt

inventar. Dyrevelfærd er i stigende grad en konkurrenceparameter, også i konkurrencen med 3. lande, hvor en hastigt stigende global middelklasse vil efterspørge høj kvalitetsprodukter, herunder produkter, der garanterer høj dyrevelfærd.

Dækning af administrative udgifter

Landbrug & Fødevarer bemærker, at innovation og samarbejde herom har fået en fremskudt plads. I det nuværende landdistriktsprogram 2007-2013 er det ikke muligt at modtage tilskud til de administrative omkostninger under eksempelvis erhvervsudviklingsordningen, som har ophæng i Rådforordningens artikel 29 om samarbejdsprojekter. For at fremme samarbejdsprojekter yderligere bør det sikres, at den nye forordning rummer mulighed for, at der kan ydes tilskud til de administrative omkostninger.

Samordning af fonde

Landbrug & Fødevarer finder det vigtigt, at ønsket om samordning af fondene ikke medfører en forringet fleksibilitet for medlemslandene, eksempelvis i forbindelse med omdisponering af midler i de nationale programmer.

Sammenhæng mellem søjle I og søjle II

Landbrug & Fødevarer bemærker, at de nye grønne betingelser for at modtage direkte landbrugsstøtte indebærer en ny praksis for betalingerne under søjle II, hvor der kun kan betales for tiltag, der går ud over gældende støttebetingelser/krav i søjle I. Landbrug & Fødevarer understreger i den forbindelse, at tiltag der ydes tilskud til i søjle II som eksempelvis tilskud til randzoner og miljø- og klimavenligt landbrug skal kunne tælles med som opfyldelse af kravene i den grønne komponent i søjle I.

Økologisk Landsforening ønsker, at den nuværende landbrugsstøtte til produktion gradvis erstattes af betaling for offentlige goder. Man ser ikke nogen grund til, at landbrugserhvervet skal stilles anderledes end det øvrige erhverv for så vidt angår støtte. Der er dog gode grunde til at betale landbruget for at producere offentlige goder, da sikring af de offentlige goders eksistens forudsætter, at de finansieres.

Økologisk Landsforening anser følgende for offentlige goder:

- Et robust dyrkningssystem herunder en frugtbar jord og naturlige reguleringsmekanismer
- Rig natur med god biodiversitet og adgangsmuligheder for folk i landdistrikterne
- Reduceret kvælstoftildeling
- Rent drikkevand og sunde og rene fødevarer
- God dyrevelfærd
- Klimaforbedringer
- Innovation og produktion af højværdiprodukter i landdistrikterne

Økologisk Landsforening finder, at denne principielle omprioritering af EU's landbrugspolitik indebærer, at søjle II og altså landdistriktspolitikken skal styrkes væsentligt, hvilket konkret indebærer følgende konkrete tiltag.

Økologisk Landsforening mener, at den frivillige modulation fra søjle I til søjle II skal hæves og gøres mere fleksibel. I praksis skal medlemslandene have mulighed for at øge midlerne i søjle II, såle-

des at de for eksempel kan starte med en 50 % fordeling på søjlerne allerede i år 2014. Medfinansiering giver et nationalt engagement og overvejelser angående indholdet i de programmer, der vedtages nationalt, men kravet om national medfinansiering må ikke overstige 25 %. Der er tale om overførsel af 100 % midler, og kravet om, at disse skal medfinansieres med et tilsvarende beløb, hvis de overføres til søjle II kan udgøre en væsentlig barriere for at få den nødvendige overførsel af midler fra søjle I til søjle II, og dermed udgøre en barriere for at understøtte aktiviteter til gavn for miljø, økologi, klima m.m..

Økologisk Landsforening finder generelt, at fremme af udvikling af økologisk fødevarerproduktion burde fremgå som et mål 7 i Kommissionens oplæg med prioriterede mål for EU's landdistriktspolitik. Endvidere mener man, at det skal gøres obligatorisk for alle medlemslande at have et økologisk program under landdistriktsprogrammet, dog skal det være fleksibelt hvilke redskaber f.eks. omlægningsstøtte, markedsfremme, m.v., der tages i brug. Et økologisk program bør mindst udgøre 10 % af de enkelte landes programmer. Herudover bør EU krav til national medfinansiering til økologi reduceres til 20 %.

Økologisk Landsforening mener, at der bør gives mulighed for at lægge et incitamentstillæg oven i støtten. Der er ikke tilstrækkelig incitament til at levere offentlige goder, hvis støtten kun kan dække omkostninger til tiltaget. Landbruget lever af overskuddet, og støtten må derfor nødvendigvis give et vist afkast, når landmanden yder en ekstra indsats for natur, miljø, klima eller økologi. Et incitament på 15-20 % anbefales.

Økologisk Landsforening anbefaler, at prioriterede områder under tilskudsordninger til rådgivning og videnoverførsel- og udveksling skal udvides med økologi, omlægning til økologi, produktudvikling i økologien samt reel dyrevelfærd. Rådgivning er et særdeles vigtigt redskab til at fremme en omstilling i landbruget. Derfor bør omlægningsrådgivning og produktudvikling kunne modtage medfinansiering under landdistriktsprogrammet. I forbindelse med udarbejdelsen af Økologivisionen fremsendte Økologisk Landsforening, Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforening et forslag, der redegør for, hvorledes en kombination af miljø- og naturpolitiske tiltag og omlægning til økologisk drift har potentiale til at få omlagt mange tusinde hektar med stor effekt på de særlige behov i områderne, natur, biodiversitet og drikkevand og klima samtidigt med, at det styrker økologiens markedsmæssige potentiale. Økologisk Landsforening finder det endvidere meget væsentligt, at EU's landbrugspolitik fokuserer direkte på dyrevelfærd og ikke kun på forebyggelse af husdyrsygdomme.

Økologisk Landsforening mener, at tilskud til informations- og markedsføringstiltag skal videreføres på det økologiske område. EU afsætter ikke selv eller kun i meget begrænset omfang midler til information om EU's økologilogo. Markedsfremmemidler som i Danmark er blevet anvendt til oplysnings og markedsføringsaktiviteter under "Kvalitetsmærkeordning" om økologi og "Ordning til økologifremme", er af meget stor betydning for udvikling af markedet for økologiske fødevarer, og dermed for en markedsdrevet økologisk produktion. Det er en alvorlig begrænsning, hvis der i den fremtidige ordning alene fokuseres på den korte produktionskæde som markedsfremme af lokale produkter.

Økologisk Landsforening finder, at dyrevelfærdstiltag skal kunne støttes i flerårige aftaler. Mange dyrevelfærdstiltag indebærer nye systemer, og det forekommer derfor i bedre overensstemmelse med indsatsen, at ordningen indeholder flerårige aftaler.

Økologisk Landsforening lægger vægt på, at naturtiltag i tilknytning til dyrkningsarealer skal prioriteres, og der skal være mulighed for krav om offentlig adgang i dyrkningslandskabet via korridorer skabt af naturtiltagene. Det har særlig økologisk værdi og giver en særlig robusthed til dyrkningssystemet at sikre en udbredelse af natur i tilknytning til dyrkningsarealerne. Det kan være arealer som vildtstriber, billebanker, læhegn, solitære træer mv.. De samme tiltag er med til at skabe attraktive landdistrikter for en landdistriktsbefolkning, der ikke selv arbejder i landbruget, idet disse naturelementer kan give adgang til landbrugslandskabet og dermed tilvejebringe en rekreativ værdi i landbrugslandskabet.

Økologisk Landsforening anbefaler, at EU's landbrugspolitik, herunder landdistriktspolitikken, gør det muligt at sammensætte flere enkeltstående tiltag, som tilsammen udløser adgang til støtte. Helt konkret mener Økologisk Landsforening, at det skal være muligt at anvende et pointsystem, hvor hvert tiltag udgør et vist antal point. Støtten udløses, når landmanden har valgt en sammensætning af tiltag, der opfylder en fastsat score. Det gør det muligt at sammensætte en pakke til hvert bedrift, der afspejler behov og muligheder på den pågældende bedrift, og det medfører at tiltag, der hver for sig, uanset at de er vigtige, alligevel er for små til at indgå i en selvstændig tilskudsordning, også kan fremmes via EU's landbrugspolitik. Det kan være tiltag, der skal opfylde kravet om økologiske fokusområder i søjle I og supplerende tiltag, der kan støttes under søjle II. Der skal gives mulighed for at stille krav om offentlig adgang som forudsætning for at få tilskud.

Økologisk Landsforening fremhæver, at klimatiltag skal kunne indarbejdes i støtteordningerne. Det skal være muligt at indrette støtteordningen, hvor der er stillet krav om, at der er udarbejdet en klimaplan og grønt regnskab, og at landbruget er forpligtet på at overholde visse krav til dyrkningspraksis, der skal reducere landbrugsdriftens klimaeffekt og beskytte dyrkningsjordens kvalitet.

Økologisk Landsforening foreslår en model for tilskud, der opstiller en række basiskrav for at kunne få et tilskud som f.eks. det, vi i dag kalder miljøbetinget tilskud. Modellen indeholder derudover en mulighed for at forpligte sig på tilvalg. Modellen indeholder også det pointsystem, som er beskrevet ovenfor. Modellen er udarbejdet af Økologisk Landsforening i samarbejde med Landbrug & Fødevarer i juni 2010. Da modellen blev udarbejdet var der lagt op til, at ordningen eventuelt kunne etableres under søjle I. Med udgangspunkt i det oplæg, som Kommissionen nu har præsenteret, mener Økologisk Landsforening, at det er en model, der skal passes ind under søjle II.

Økologisk Landsforening vil gerne afslutte med at påpege, at foreningen ser et stort behov for at foretage ændringer af det oplæg, som Kommissionen har fremlagt, hvis økologi og alle de værdier, som økologi dækker over reelt skal styrkes i kraft af reformen af EU's landbrugspolitik.

Økologisk Landsforening bemærker supplerende, at man er glade for at se, at formandskabet lægger op til, at dyrevelfærd skrives ind som EU prioritet for udvikling af landdistrikterne.

Økologisk Landsforening er i øvrigt generelt enig med regeringen i, at det skal være frivilligt at drive sit landbrug økologisk. Foreningen mener dog ikke, at det skal udelukke, at det skal være obligatorisk for medlemsstaterne at udbyde tilskudsordninger til økologi, så længe det er op til medlemsstaten at afgøre, hvorledes støtten udbydes. Det skal således være op til medlemsstaten at afgøre, om støtten udbydes til tilskud til eksempelvis omlægning og opretholdelse af økologisk drift, information og markedsfremme eller investeringstilskud. Konkret er det foreslået, at medlemsstaterne skal afsætte 10 % af deres programmer under søjle II til at støtte aktiviteter, der fremmer økologisk produktion. Endvidere har Økologisk Landsforening foreslået, at EU skal medfinansiere 80 % af tilskuddet til økologi.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen lægger endvidere vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Regeringen lægger vægt på, at den tilbageværende landbrugsstøtte i langt højere grad bør bidrage til en omkostningseffektiv opfyldelse af EU's mål på natur-, miljø- og klimaområdet. Endvidere vil regeringen arbejde for, at det skal være muligt for en medlemsstat at anvende hele den tildelte landdistriktskonvolut på miljø, klima- og naturforanstaltninger, og at der ikke bør stilles krav om national medfinansiering af landdistriktsstøtte, der har miljø-, klima- eller naturformål.

Overordnet vil regeringen arbejde for bredere og mere fleksible støttemuligheder, således at landdistriktsprogrammet kan understøtte danske indsatser for natur, miljø og klima. Landdistriktsprogrammet skal kunne understøtte Danmarks implementering af krav som følge af vandrammedirektivet, Natura 2000-direktiverne samt kommende forpligtelser på klima- og miljøområdet. Regeringen vil endvidere arbejde for, at det bliver muligt at yde støtte til initiativer, der skal fremme dyrevelfærd og økologi.

Regeringen arbejder for en ændret fordeling af midlerne i søjle II. Regeringen vil ligeledes arbejde for øget fleksibilitet i forbindelse med overførslen af midler mellem søjle I og II, og for at der ikke samlet set på grund af denne overførsel sker en forøgelse af støtten på EU-plan til landbrugssektoren.

Desuden vil regeringen arbejde for, at landdistriktsstøttens tætte kobling til Traktatens bilag I ændres, så det i højere grad bliver muligt at anvende landdistriktsmidler til at støtte landbrugssektorens grønne omstilling på områder, der ikke traditionelt har været betragtet som landbrugsproduktion, særligt vedvarende energi.

Med dette udgangspunkt kan regeringen tage formandskabets fremskridtrapport til efterretning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den første drøftelse af Kommissionens forslag på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011 viste helt overordnet, at der var stor bekymring blandt størstedelen af medlemsstaterne, hvad angår forslagene om direkte støtte og landdistriktspolitikken.

Særligt forslaget om direkte støtte indeholdt store knaster, hvorimod Kommissionens forslag til ændring af den fælles markedsordning og finansieringsforordningen blev bedre modtaget. Der var blandede reaktioner til forslaget om den fælles strategiske ramme indeholdende alle strukturfondene, idet man påpegede den øgede bureaukratisering.

Forslaget om muligheden for indkomstforsikringsordninger i landdistriktspolitikken blev støttet af en del medlemsstater, men samtidig afvist af andre. Generelt var der ønske om, at landdistriktspolitikken skulle anvendes til at støtte miljø og klimatiltag i landbruget, men visse medlemsstater pointerede også behovet for at kunne anvende midlerne under søjle II til at fremme vækst.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2011 lagde Kommissær Ciolos i forhold til de nye udfordringer vægt på, at landdistriktspolitikken skulle øge landbrugets konkurrenceevne på en bæredygtig måde, herunder hensynet til biodiversitet og klimaforandringer. Mange medlemsstater efterspurgte fordelingsnøglen for landdistriktsmidlerne i den næste flerårige finansielle ramme 2014-2020.

Der var generel bekymring over udsigten til øgede administrative byrder som følge af samordningen af landdistriktspolitikken med de øvrige strukturfonde under den fælles strategiske ramme. Mange medlemsstater ønskede at hæve EU-medfinansieringssatsen og fandt det bekymrende, at Kommissionen foreslår at fastsætte den til 50 %.

Mange medlemsstater var imod oprettelsen af en performance-reserve og fandt, at den skulle fjernes i forhold til landdistriktsfonden. Flere medlemsstater kritiserede skarpt Kommissionens forslag om at afgrænse ugunstigt stillede områder ved hjælp af Kommissionens foreslåede biofysiske kriterier, ligesom en række medlemsstater ønskede risikostyringsinstrumenterne udvidet.

Flere medlemsstater fandt, at landdistriktspolitikken var et vigtigt instrument til at imødegå miljøudfordringer og klimaudfordringer, og at dette skulle udbygges yderligere. Desuden var flere medlemsstater optaget af bedre at kunne understøtte innovation, bæredygtighed og konkurrencedygtighed via landdistriktspolitikken. Hvad angår samspillet mellem klima- og miljøtiltag i søjle I og søjle II har et flertal af medlemsstaterne udtrykt bekymring over en række elementer i Kommissionens forslag. Et flertal af medlemsstaterne mener således, at grønning-elementerne i søjle I ikke bør være en del af baseline. Nogle medlemsstater ønsker, at landmænd, der deltager i specifikke MVJ-ordninger, automatisk opfylder grønning-kravene i søjle I. Endelig ønsker nogle medlemsstater, at det bliver muligt at opfylde grønning-kravene ved at overføre midler fra søjle I til søjle II. De overførte midler skal være øremærket til målrettede miljøforanstaltninger. Andre medlemsstater har afvist en sådan løsning.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketinget Europaudvalg den 11. maj 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. maj 2012, jf. samlenotat oversendt den 3. maj 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. december 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2011, jf. samlenotat oversendt den 1. december 2011.

Udkast til forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik – fremskridtsrapport

(i) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik

KOM (2011) 625

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. maj 2012. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen fremlagde den 12. oktober 2011 sit forslag til en forordning om direkte støtte til landbrugere for perioden 2014-2020. Forordningen skal afløse Rådets forordning (EF) nr. 73/2009. Den væsentligste nyskabelse er et øget fokus på miljø- og klimaaspekter ("grønning"), hvor udbetaling af en del af den direkte støtte forudsætter overholdelse af EU-fastsatte landbrugsmetoder. Forslaget indebærer endvidere, at en del af den direkte landbrugsstøtte anvendes til særlige ordninger som støtte til områder med naturlige begrænsninger, støtte til mindre landbrugere, støtte til nyetablerede unge landbrugere samt muligheder for at anvende målrettede koblede støtteordninger. Endelig indeholder forslaget finansielle nationale lofter for direkte landbrugsstøtte, bestemmelser om delvis udligning af den direkte støtte mellem medlemsstater og overgang til ens støtte pr. hektar inden for medlemsstater/regioner, mulighed for fleksibilitet mellem den direkte støtte (søjle I) og landdistriktsudvikling (søjle II), udbetalingslofter for større bedrifter samt bestemmelser om, at støtte kun kan gives til aktive landbrugere. Formandskabet har senest fremsat en række ændringer til Kommissionens forslag. Som et led i arbejdet med den samlede reformpakke indgår dette forslag i formandskabets fremskridtsrapport sammen med de seks andre reformforslag.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 625 af 12. oktober 2011 fremlagt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik. Forslaget er modtaget i en dansk sprogudgave den 20. oktober 2011.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget indgår sammen med de seks øvrige forslag i reformpakken i formandskabets fremskridtsrapport, som er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. -19. juni 2012.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget om direkte støtte følger linjerne fra Kommissionens meddelelse KOM (2010) 672 af 18. november 2010 om reformkursen for den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020. Heraf fremgik det, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal understøtte et bæredygtigt landbrug, som tager hensyn til klimaforandringer og miljø samt understøtter den gensidige solidaritet mellem medlemsstaterne.

Finansielle forhold

Reformen af den fælles landbrugspolitik skal ses i sammenhæng med den igangværende forhandling om EU's flerårige finansielle ramme for 2014 til 2020. Overordnet set fastholdes strukturen af den fælles landbrugspolitik, således at den direkte landbrugsstøtte samt de forskellige markedsinstrumenter hører under den første søjle (søjle I), mens landdistriktspolitikken hører under den anden søjle (søjle II).

Kommissionens forslag til direkte støtte fastsætter fremtidige nationale lofter for den direkte støtte i de enkelte medlemsstater samt de finansielle principper for fordelingen af den fremtidige direkte støtte. Danmarks nationale loft for direkte støtte i søjle I foreslås fastsat til ca. 943 mio. € (ca. 7,0 mia. kr.) i 2014, hvor den i dag udgør ca. 964 mio. € (fratrasket modulation til søjle II). Fra 2017 og frem udgør loftet 909 mio. € (ca. 6,8 mia. kr.).

Kommissionen foreslår en gradvis udjævning af den direkte støtte blandt landbrugerne i en region eller en medlemsstat, således at der opnås en ensartet støtte pr. hektar inden for regionen /medlemsstaten senest i 2019.

Endvidere skal der i perioden 2014-2017 ske en delvis udjævning af den direkte støtte blandt medlemsstaterne, således at der fra medlemsstater, der har direkte støtteudbetalinger over EU-gennemsnittet pr. hektar, overføres en andel af deres nationale loft for direkte støtte til medlemsstater, som har en gennemsnitlig støtte pr. hektar, der ligger under 90 % af EU-gennemsnittet.

Der foreslås en vis fleksibilitet mellem søjlerne, således at en række medlemsstater én gang for alle i 2013 kan vælge at overføre op til 10 % af deres nationale loft fra direkte støtte (søjle I) til landdistriktspolitikken (søjle II) med krav om national medfinansiering. Denne overførsel påvirker ikke de private investorers egenfinansiering i forbindelse med projekter under søjle II. Visse medlemsstater (med en direkte støtte p.t. under 90 % af gennemsnittet) vil kunne vælge at overføre op til 5 % af deres midler fra søjle II til I.

Kommissionen foreslår endvidere etablering af en ny grundbetalingsordning, hvor landbrugerne kan modtage direkte støtte, såfremt de er i besiddelse af støtteberettigede arealer og betalingsrettigheder, ligesom de er underlagt krav om krydsoverensstemmelse. Budgettet til denne grundordning udgør op til ca. 50-70 % af det nationale loft. De eksisterende betalingsrettigheder, som blev fordelt med introduktionen af enkeltbetalingsordningen i 2005, skal afskaffes, og nye rettigheder skal uddeles i 2014.

Aktive landbrugere

Kommissionen foreslår, at støtteudbetalinger kun kan ydes til aktive landbrugere. Dette indebærer ifølge forslaget, at der ikke ydes direkte støtte, hvis den direkte støtte udgør mindre end 5 % af de samlede indtægter fra ikke-landbrugsaktiviteter, eller hvis landbrugsarealerne naturligt holdes i en stand, der gør dem egnet til græsning eller dyrkning, og landbrugerne ikke overholder nogle minimumsaktiviteter på arealerne, som fastsat af medlemsstaterne. Landbrugere, der modtager under 5.000 € i direkte støtte, er fritaget for disse bestemmelser.

Gradvis reduktion og nedsættelse af støtteudbetalinger

Det foreslås, at der gennemføres en gradvis reduktion og nedsættelse af de største direkte støtteudbetalinger til de enkelte bedrifter i form af støtteloft (capping). Før reduktionen beregnes foretages fradrag svarende til de 30 % af den direkte støtte, som udgør grønningen samt udgifter til løn i det foregående år. Resultatet af nedsættelserne stilles til rådighed for innovation under landdistriktsprogrammet (søjle II). Reduktion gennemføres efter følgende skala:

- 20 % reduktion af støtteudbetalinger mellem 150.000 – 200.000 €
- 40 % reduktion af støtteudbetalinger mellem 200.000 – 250.000 €
- 70 % reduktion af støtteudbetalinger mellem 250.000 – 300.000 €
- 100 % reduktion af støtteudbetalinger over 300.000 €.

Betalinger for landbrugsmetoder, der er til gavn for klimaet og miljøet (grønning)

Kommissionen foreslår, at landbrugere, som er berettiget til grundbetalingen, skal overholde visse klima- og miljøvenlige dyrkningsmetoder. Der skal afsættes 30 % af det nationale loft til betaling af denne grønning. Økologiske landbrugere vil automatisk modtage denne supplerende betaling.

Der foreslås følgende obligatoriske dyrkningsmetoder:

- Afgrødediversificering. Landbrug over 3 hektar skal hvert år dyrke mindst 3 forskellige afgrøder. Ingen af disse 3 afgrøder må dække mindre end 5 % af arealet, og hovedafgrøden må ikke dække mere end 70 % af arealet.
- Permanente græsarealer. Landbrugere skal bevare de permanente græsarealer på deres bedrifter, som de angiver i deres støtteansøgning for 2014 i årene fremover.
- Miljømæssigt fokusområde. Landbrugere skal afsætte mindst 7 % af deres landbrugsareal undtagen permanent græsareal til miljømæssigt fokusområde, herunder brakarealer, landskabstræk og bræmmer mv.

Arealer med naturlige begrænsninger for landbrugsproduktion

Det foreslås, at medlemsstaterne kan etablere en frivillig støtteordning for arealer med naturlige begrænsninger for landbrugsproduktion. Den nye støtteordning omfatter arealer, som allerede under landdistriktspolitikken er udpeget som arealer med naturlige handicaps, de såkaldt ugunstigt stillede områder eller LFA-områder (Less Favored Areas). Der kan anvendes op til 5 % af det nationale loft

til denne støtteordning. Støtten udbetales årligt som supplement til grundbetalingen til den enkelte landbruger.

Støtteordning for unge landbrugere

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne skal etablere en obligatorisk støtteordning for unge førstegangsetablerede landbrugere under 40 år. Der kan anvendes op til 2 % af det nationale loft til denne støtteordning. Støtten udbetales årligt i en periode på højst 5 år som supplement til grundbetalingen. Supplementet kan udgøre op til 25 % af gennemsnitsværdien af den pågældende landbrugers betalingsrettigheder. I Danmark vil der højst kunne udbetales støtte til op til 60 hektar.

Koblede støtteordninger

Det foreslås, at medlemsstaterne kan vælge at afsætte op til 5 % og i visse tilfælde op til 10 % eller mere af det nationale loft til at etablere koblede støtteordninger inden for en række områder (kvæg, får, sukkerroer mv.). Den koblede støtte kan ydes til sektorer eller regioner i en medlemsstat, hvor særlige typer af landbrug eller landbrugsproduktioner har visse problemer, og som er vigtige af økonomisk og/eller sociale og/eller miljømæssige grunde.

Støtteordning for mindre landbrugere

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne skal indføre en ny obligatorisk støtteordning for mindre landbrugere. Landbrugerne kan vælge at ansøge om at deltage i den nye ordning, såfremt de har fået tildelt betalingsrettigheder i 2014. Deltagerne i ordningen modtager en årlig betaling, som erstatter alle andre direkte betalinger. Der kan anvendes op til 10 % af det nationale loft til denne ordning. Den årlige betaling fastsættes mellem 500 og 1.000 € pr landbruger. Landbrugerne, der deltager i denne ordning, fritages for bestemmelserne om krydsoverensstemmelse og for de obligatoriske grønne dyrkningsmetoder.

Støtteordning for bomuld

Den eksisterende støtteordning vedrørende bomuld videreføres, således at landbrugere som producerer bomuld vil modtage en afgrødespecifik betaling pr. hektar støtteberettiget bomuldsareal. Denne støtteordning omfatter kun Bulgarien, Grækenland, Spanien og Portugal.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabet har udfærdiget ændringsforslag om følgende elementer i forslaget: Medlemsstater med en regional eller regional hybrid støttemodel kan vælge, om de vil fortsætte med de eksisterende betalingsrettigheder eller, som foreslået af Kommissionen, foretage en ny uddeling af disse i 2014. I relation til forslaget om aktive landbrugere fjernes det obligatoriske indkomstkriterium samt grænsen på 5.000 €, således at fokus bliver på, at arealet anvendes eller kan anvendes til landbrugsproduktion. Dertil kommer at medlemsstaterne får mulighed for, at udelukke ansøgere på baggrund af en negativliste eller objektive og ikke-diskriminerende kriterier.

Vedrørende de unge landbrugere ændres teksten, således at den supplerende støtte kan udgøre op til 25 % af gennemsnittet af betalingsrettighedernes værdi i en region eller medlemsstat i stedet for gennemsnittet af værdien af den pågældende landbrugers betalingsrettigheder. Ligesom der gives mulighed for at yde den supplerende støtte til et større areal, som er enten op til 35 hektar eller det dobbelte

af den gennemsnitlige bedriftsstørrelse. I relation til definition af permanente græsarealer ændres denne, så flere arealer kan falde ind under definitionen.

Formandskabet har udarbejdet en kompromistekst, som giver medlemsstaterne mulighed for at anvende uudnyttede midler under grundbetalingsordningen og grønning til at øge værdien af de ansøgte betalingsrettigheder. Medlemsstaterne gives ligeledes fleksibilitet til at bestemme anvendelsen af den nationale reserve.

I forhold til grønning har formandskabet fremlagt en tekst, hvorved flere landbrugere automatisk vil leve op til grønning, således at det foruden økologer omfatter landbrug med en meget høj andel af græs. Endvidere kan bedrifter anses for at leve op til et eller flere af grønningskravene, hvis arealerne lever op til krav under miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger under søjle II, som går videre end grønningskravene. Alternativt kan bedriften være omfattet af en miljøcertificeringsordning, hvor kravene går videre end grønningskravene.

For så vidt angår afgrødediversificering og miljøfokusområder fastsættes en arealtærskel på 10 hektar. Definitionen af afgrøder fastsættes i forhold til den botaniske klassifikation, hvortil også medtages vinter- og vårafgrøder samt brak. Endvidere gøres bestemmelsen mere fleksibel, således at for eksempel afgrøder som udgør mindre end 5 % også kan indgå. For så vidt angår permanente græsarealer vil disse skulle opretholdes på nationalt/regionalt niveau og ikke på markniveau. Det drøftes fortsat hvilke typer områder, der skal kunne indgå som miljømæssige fokusområder.

Endelig har formandskabet som led i tilpasning til Lissabontraktatens bestemmelser foreslået, at Kommissionen tildes beføjelser til at kunne vedtage delegerede retsakter i en periode på 7 år i stedet for som i det oprindelige forslag i en ubegrænset periode. Perioden på de 7 år hænger sammen med den flerårige finansielle ramme.

Formandskabets fremskridtsrapport

Formandskabet vil præsentere en samlet fremskridtsrapport om alle syv forslag til reform af landbrugspolitikken. I forhold til forslaget om direkte betalinger forventes det, at formandskabet i fremskridtsrapporten vil inkludere en beskrivelse af de ændringer, der er foretaget i kommissionens oprindelige forslag, og som er blevet mødt med bred opbakning.

Dertil kommer en række elementer, som fortsat drøftes. Det gælder for eksempel i forhold til forslaget om en delvis udjævning af den direkte støtte mellem medlemsstaterne. Her forventes det at fremgå, at der blandt medlemsstaterne er bred støtte til en vis udjævning. Imidlertid finder nogle medlemsstater udjævningen for beskeden, mens andre mener, at den går for vidt. Sidstnævnte gruppe mener, at omfordeling af søjle I bør ses i sammenhæng med fordeling af søjle II. I relation til den interne udjævning af støtten blandt landmænd indenfor medlemsstaterne, forventes det at fremgå, at visse medlemsstater stiller sig skeptisk, og at der er behov for mere fleksibilitet med henblik på at begrænse tab og gevinster for de enkelte landmænd. Endelig ønskes en udfasning af særlige betalingsrettigheder.

Vedrørende forslagene om en støtteordning til yngre landbrugere og mindre landbrugere forventes fremskridtsrapporten at påpege, at størstedelen af medlemsstaterne ønsker, at ordningerne bliver fri-

villige. Endvidere forventes anført, at medlemsstaterne støtter Kommissionens forslag om henholdsvis en frivillig ordning for betalinger for arealer med naturlige begrænsninger for landbrugsproduktionen og en frivillig ordning for koblet støtte.

Vedrørende forslaget om capping forventes det anført, at drøftelsen heraf er en del af forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme, og at mange medlemsstater har anmodet om en mere enkel tilgang end Kommissionens forslag. Flexibilitet mellem søjlerne er også en del af forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme. En række medlemsstater ønsker mulighed for årligt at overføre midler, og at anvendelsen kan ske uden national medfinansiering.

I relation til grønning ventes anført, at princippet om grønning og anvendelse af 30 % af den direkte støtte hertil er en del af forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme. Formandskabet forventes at notere, at der blandt alle medlemsstater er et ønske om en mere fleksibel og omkostningseffektiv tilgang til grønning, end Kommissionen foreslår.

I forhold til den nye grundbetalingsordning, hvor det er et krav, at der skal anvendes betalingsretigheder i alle medlemsstater, forventes det anført, at de nye medlemsstater ønsker, at kunne forsætte med deres nuværende støttemodel.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget er blevet henvist til behandling i Europa-Parlamentets Udvalg for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, der er ledende udvalg. Derudover er Udvalget for Udvikling, Udvalget for Budget, Udvalget for Budgetkontrol, Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed samt Udvalget for Regionaludvikling blevet udpeget som rådgivende udvalg.

Konsekvenser

Forslaget om etablering af regler for direkte betalinger til landbrugere under den fælles landbrugspolitik har både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget og for miljøet og beskyttelsesniveauet.

Kommissionen lægger op til, at der til den direkte støtte anvendes ca. 269 mia. € i faste 2011-priser (svarende til ca. 2.015 mia. kr.) over perioden 2014 til 2020. Danmark finansierer i indeværende periode ca. 2 % af EU's budget. Opretholdes denne andel, indebærer det, at Danmark vil skulle bidrage med ca. 5,4 mia. € (ca. 40 mia. kr.) over perioden 2014-2020. Danmark vil i samme periode modtage 5,7 mia. € (ca. 42,8 mia. kr.) i direkte landbrugsstøtte.

Direkte støtte (mio. €)

EU

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020
Faste 2011-priser	40.851	40.355	39.737	39.137	38.524	37.724	36.969	36.230	268.674
Løbende priser	42.460	42.876	43.081	43.297	43.488	43.454	43.454	43.454	303.104

Danmark

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020
--	------	------	------	------	------	------	------	------	-----------

Faste 2011-priser	926	887	859	832	805	789	774	758	5.705
Løbende priser	964	943	932	920	909	909	909	909	6.432

Det skal bemærkes, at de 10 medlemsstater optaget i 2004 er fuldt indfaset i budgetår 2014, mens Rumænien og Bulgarien er fuldt indfaset fra budgetår 2017. Mellem 2013 og 2014 sker der en reduktion på ca. 1,4 % i alle medlemsstaternes konvolutter for den direkte støtte. Den delvise udligning af den direkte støtte mellem medlemsstaterne vil indebære, at der i løbet af perioden 2014-2017 omfordes ca. 748 mio. € mellem medlemsstaterne. For Danmark vil dette betyde en reduktion af den samlede konvolut for den direkte støtte på 4,3 % svarende til ca. 41,4 mio. € (310 mio. kr.) i løbende priser. Dertil kommer den generelle reduktion på 1,4 % svarende til ca. 13,5 mio. € (ca. 101 mio. kr.) i løbende priser.

Kommissionen foreslår støttelofter per bedrift for den direkte støtte (capping) og overførsel af de inddragne midler fra søjle I (direkte støtte) til søjle II (landdistriktspolitikken). Kommissionen estimerer, at dette i EU vil medføre et årligt provenu på ca. 186 mio. € til overførsel til søjle II. Kommissionen har anslået provenuet i Danmark til ca. 53.000 € (ca. 400.000 kr.) fra 2017.

Medlemsstaterne kan ifølge forslaget vælge at overføre op til 10 % af den direkte støtte fra søjle I til søjle II. Dette indebærer, at man i Danmark senest i 2013 kan vælge fra 2014-2020 årligt at overføre i gennemsnit ca. 92 mio. € i løbende priser eller ca. 689 mio. kr. til landdistrikterne. Beslutter Danmark at gøre brug af ordningen fører det i givet fald til en national medfinansiering af tilsvarende omfang, det vil sige ca. 689 mio. kr.

Forslaget forventes at indebære en betydelig administrativ omkostning, som ikke kan kvantificeres på nuværende tidspunkt. De øgede administrative omkostninger, herunder også til IT-udvikling, følger af forslaget til regler for grønning, definition af aktive landbrugere, opgørelse af capping, etablering af nye betalingsrettigheder og etablering af støtteordning for mindre landbrug m.v.

Forslaget vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser, dels som følge af de administrative byrder, dels som følge af den delvise udligning af den direkte støtte imellem medlemsstaterne, og som følge af kravet om udjævning af støtten inden for medlemsstaten. Udjævning af den direkte støtte i Danmark vil betyde, at der senest fra 2019 skal ydes en ensartet støtte pr. hektar. Dette vil medføre en omfordeling af ca. 20 % af den samlede direkte støtte i Danmark, som i dag ydes afkoblet, men fordelt som historisk betingede tillæg inden for sektorerne mælk, sukker, oksekød og kartoffelstivelse.

Gennemførelse af forslaget vil indebære, at en række bekendtgørelser skal ændres.

Forslaget vurderes at have positive miljømæssige konsekvenser. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at kvantificere de miljømæssige konsekvenser af forslaget, idet de nærmere modaliteter her udestår, ligesom en række specifikke krav først vil blive fastlagt efterfølgende i delegerede retsakter.

Fødevarerøkonomisk Institut vurderer, at den samlede sektorøkonomiske konsekvens af Kommissionens forslag, når det er fuldt indfaset, vil være et årligt tab for landbrugssektoren på 662 mio. kr., hvoraf de 410 mio. kr. opstår som følge af reduktionen af den direkte støtte og omfordelingen til an-

dre medlemsstater, og yderligere ca. 250 mio. kr. som følge af grønningen. Hvad angår grønning bygger beregningen på en antagelse om, at kravet om 7 % miljøfokusområder udgøres af brak. Det har ikke været muligt at kvantificere den økonomiske betydning af de øvrige krav. Den interne omfordeling af den direkte støtte beregnes ved at reducere den direkte støtte til kvægbruget med 726 mio. kr, mens plante- og svinebrug og andre brug ved en ensartet støttefordeling vil modtage yderligere henholdsvis 77, 176 og 61 mio. kr.

Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (DCA) forventer på nuværende tidspunkt at afgrødediversificering samlet set ikke vil påvirke hverken kvælstofudvaskningen eller udledningerne af drivhusgasser i væsentlig grad. I forhold til permanent græs indebærer forslaget en opretholdelse af de nuværende arealer, hvorfor DCA ikke har vurderet en effekt af dette.

Miljøeffekten af de 7 % miljømæssige fokusområder vil blandt andet afhænge af, hvad der kan tælle med i arealerne og disses placering. Hvis intet af det nuværende udtagne areal (ordninger under landdistriktsprogrammet og de kommende 50.000 ha. randzoner) kan tælle med, vil det omfatte ca. 171.000 ha med en reduceret kvælstofeffekt på ca. 5.000-8.000 tons kvælstof i rodzonen. Hvis de nuværende udtagne arealer kan indgå, vil det omfatte ca. 113.000 ha og resultere i en kvælstofeffekt på ca. 3.000 – 5.000 tons kvælstof i rodzonen. Den samlede størrelse på det omfattede areal vil ligeledes have betydning for den samlede reduktion i klimagasudledningen. Det estimeres, at en omlægning fra produktionsjord til udtagning vil have en reducerende effekt i omegnen af 3,1 ton CO₂ – ækv/ha. DCA vurderer, at en implementering af de miljømæssige fokusområder i målrettede regioner frem for spredning ud i hele landet vil medføre en større miljøeffekt per ha både med hensyn til klima og kvælstof, da udtagningen ellers i visse områder vil finde sted, hvor effekten er marginal.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug) i forbindelse med møde den 5. oktober 2011.

Landbrug & Fødevarer bemærkede, at der ved udjævning af betalinger *mellem* medlemsstater skal tages hensyn til de forskelle, der er imellem omkostningsniveauer og øvrige rammebetingelser i de pågældende medlemsstater. Hvad angår *intern* udjævning af betalingsrettigheders værdi i medlemsstaterne, bør dette ikke ændres. Afkobling har fundet sted, og hvordan de enkelte medlemsstater vælger at disponere over midlerne, skal være op til dem selv.

Landbrug & Fødevarer fremhævede, at definitionen og brugen af begrebet aktive landmænd er unødvendig. Det nuværende regelgrundlag anses for tilstrækkeligt. Hvad angår capping, er forslaget uacceptabelt, og det forekommer meget uhensigtsmæssigt at belønne mindre effektive landbrug. Grønningselementet bør indføres under hensyntagen til om medlemsstaterne allerede har indført aktiviteter på disse områder. Her fremhæves blandt andet, at efterafgrøder og kvælstofnormer allerede indebærer væsentlige miljøforbedringer. Endelig blev det fremhævet, at muligheden for forsat at have en koblet præmie for handyr anses for særdeles vigtig i forhold til at undgå eksport og lang transport af kalve.

DI påpegede, at grønning ikke bør flytte fokus fra produktion, idet fødevarerforsyningen og adgangen til råvarer bør sikres.

Ved efterfølgende skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) er der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer ønsker en fælles landbrugspolitik, der fremmer en fortsat konkurrencedygtig landbrugsproduktion og samtidig respekterer det europæiske samfunds forventninger om en bæredygtig landbrugsproduktion. Hvis dette skal lykkes, er det nødvendigt, at EU også fokuserer på den eksportorienterede kommercielle landbrugssektor (eksempelvis som den danske), som er ansvarlig for den største del af EU's landbrugsproduktion. Landbrug & Fødevarer føler ikke, at disse ønsker er blevet tilstrækkeligt opfyldt i Kommissionens reformforslag. I stedet er fokuset generelt vendt mod landbrugsproduktion i mindre skala til lokale markeder. Landbrug & Fødevarer finder det generelt positivt, at Kommissionen signalerer villighed til at fokusere på innovation og udvikling i landbrugssektoren med fokus på den biobaserede økonomi, at landbrugspolitikken bliver knyttet til Europa 2020 strategien, og at støtten knyttes til landbrugssektorens levering af goder til samfundet.

Udjævning mellem medlemsstater

Landbrug & Fødevarer er enige i, at fordelingen af støtten mellem medlemsstaterne skal revideres, primært til gavn for de nye medlemsstater, men det skal ske på en objektiv og konstruktiv måde, hvor bidrag via landdistriktpolitikken og øvrige strukturfondsmidler også inddrages. Landbrug & Fødevarers foreløbige beregninger viser, at Danmark vil få reduceret det nationale loft for de direkte betalinger med 5-6 % i den kommende reformperiode. Danmark vil derfor sammen med Belgien, Nederlandene og Italien være blandt de medlemsstater, der bidrager mest til udjævningen mellem medlemsstaterne. Omvendt vil en række velstående medlemsstater med en relativt begrænset landbrugsproduktion, som eksempelvis Sverige og Storbritannien, forholdsmæssigt blive stillet bedre som følge af Kommissionens forslag. Med andre ord så rammer forslaget medlemsstater med en stor landbrugsproduktion, der for Danmarks vedkommende især er animalsk baseret.

Kommissionens forslag til fordeling sigter på, at der på lang sigt skal være en ensartet betaling per hektar i hele EU. Landbrug & Fødevarer er ikke enig i, at arealfordelingen bør være den eneste variabel i forbindelse med en udjævning, og der også bør tages andre objektive faktorer i betragtning. Det bør som udgangspunkt dels være forskelle i omkostningsniveau mellem forskellige medlemsstater, dels størrelsen af landbrugsproduktionen i den enkelte medlemsstat – og dermed ikke mindst den animalske produktion. Ud fra denne betragtning giver en langsigtet bevægelse mod en ensartet betaling per hektar i hele EU ikke mening.

Intern udjævning

Kommissionen lægger op til 100 % udjævning af størrelsen på betalingsrettighederne per hektar internt i medlemsstaterne - evt. indfaset over 4 år. Det forslag er fuldstændig uacceptabelt, da det vil hive tæppet væk under et stort antal mange landmænd, der har investeret i tillid til den førte politik. Det gælder i første række mælke- og oksekødsproducenter, men også avlere af sukkerroer og stivelseskartofler. I den udstrækning, at betalingsrettighederne er afkoblet fra produktionen – og dermed ikke er forvridende for handlen mellem medlemsstaterne – bør det derfor være op til medlemsstaterne selv at bestemme, hvorvidt de vil udjævne betalingsrettighedernes værdi.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at Kommissionens forslag til en grøn komponent også vil medføre en udjævning af de direkte betalinger til landmændene. Efter Landbrug & Fødevarers opfattelse skal

det sikres, at indførelsen af den grønne komponent ikke fører til en intern omfordeling gennem en udjævning af værdierne mellem forskellige betalingsrettigheder. Det betyder, at hvis den grønne komponent, som alle arealer skal modtage, bliver på fx 800 kr./hektar, så skal alle arealer også bidrage med 800 kr. per hektar til finansieringen af den grønne komponent. Dermed undgår man en intern omfordeling mellem landmænd med betalingsrettigheder med forskellige værdier.

Aktive landbrugere

Landbrug & Fødevarer er tvivlende over for Kommissionens forslag og mener som udgangspunkt, at der ikke bør indføres flere bestemmelser vedrørende definitionen af en aktiv landbruger. Dette vil kun give yderligere administrationsomkostninger. I stedet bør der, som nu, udelukkende ses på, hvorvidt der er landbrugsdrift på de arealer, der søges støtte til, og om de overholder kravene til god landbrugs- og miljømæssig stand. Landbrug & Fødevarer gør endvidere opmærksom på, at kravet sandsynligvis primært vil påvirke de mindste brug (sandsynligvis især deltidsbrug), der modtager en støtte lige over bundgrænsen på 5.000 €. En række af disse brug vil blive afskåret fra at modtage støtte, og forslaget vil derfor have den sandsynlige konsekvens, at brugene vil blive bortforpagtet eller solgt til større brug.

Støtteloft

Landbrug & Fødevarer mener ikke, at der bør indføres et støtteloft, da den direkte støtte som udgangspunkt gives som betaling for landbrugssektorens levering af miljøhensyn og offentlige goder (grøn komponent og krydsoverensstemmelse). Desuden straffer et støtteloft netop de bedrifter, som har potentialet til at videreudvikle en moderne, innovativ og effektiv landbrugsdrift.

Fleksibilitet mellem søjlerne

Landbrug & Fødevarer er tilhænger af, at der bruges yderligere midler under landdistriktsprogrammet til at finansiere såvel miljø, natur og klimamæssige tiltag som styrkelse af konkurrenceevnen, men det skal ikke ske via overførsel af midler fra søjle 1 til søjle 2. Den øgede bevilling under søjle 2 bør findes ved, at Danmark modtager en større samlet andel af de EU-midler, der er reserveret under landdistriktsprogrammet.

Tildeling af betalingsrettigheder

Kommissionen foreslår, at alle betalingsrettigheder skal tildeles på ny, uanset hvilken model enkeltbetalingsordningen er implementeret efter i den enkelte medlemsstat. Landbrug & Fødevarer forudser, at dette vil genskabe en række af de problemer, der også opstod i forbindelse med tildeling af betalingsrettigheder i 2005, blandt andet omkring forpagtninger. Denne problemstilling vil skærpes yderligere som følge af den måde, hvorpå det bliver muligt at differentiere værdien af betalingsrettighederne på i 2014. Som Kommissionen foreslår det, vil værdien af eventuelle tillæg på betalingsrettigheder blive fordelt på alle bedriftens arealer, uanset at tillæggene før reformen ikke var fordelt på alle bedriftens rettigheder. Derfor kan man komme i situationer, hvor forpagtede arealer får tildelt betalingsrettigheder med en værdi, der er væsentligt højere eller lavere end den værdi, de oprindelige betalingsrettigheder på arealet havde. Dette er ikke hensigtsmæssigt, og der bør findes en fornuftig løsning på problemet. Landbrug & Fødevarer understreger, at der ikke er behov for at inddrage og genuddele betalingsrettigheder i lande som eksempelvis Danmark, hvor enkeltbetalingsordningen er implementeret som en regional model. Eventuelle justeringer i værdien bør ske med udgangspunkt i de nuværende betalingsrettigheder.

Grøn komponent

Landbrug & Fødevarer er grundlæggende enige i tankegangen bag den grønne komponent, hvor man knytter en del af de direkte betalinger til krav om en særlig klima- og miljøvenlig produktion, men er kritisk over for den måde, hvorpå Kommissionen har valgt at omsætte tankegangen i konkrete krav. Som udgangspunkt mener Landbrug & Fødevarer, at målet skal nås gennem udformningen af en liste med forskellige tiltag, der tager hensyn til de forskellige miljø-, klima- og naturmæssige udfordringer, som den enkelte medlemsstat og den enkelte bedrift står overfor. Hvis der imidlertid tages udgangspunkt i Kommissionens forslag, mener Landbrug & Fødevarer, at der er behov for at justere indholdet i komponenten, således at klima- og miljøindholdet øges – eller giver et øget incitament til at levere dette. Der er endvidere behov for at sikre, at der rettes op på den skævhed, der er i forslaget, hvor den grønne komponent vil ramme meget skævt fra landmand til landmand, alt afhængig af bedriftens placering m.v. Samtidigt er det vigtigt, at den grønne komponent udformes på en måde som hverken undergraver konkurrenceevnen eller øger landmændenes administrative omkostninger.

I forhold til de konkrete krav i den grønne komponent har Landbrug & Fødevarer følgende bemærkninger:

- **Afgrødevariation**

Landbrug & Fødevarer finder, at definitionen af afgrøder bør sikre, at eksempelvis vinter- og vårhvede kategoriseres som to forskellige afgrøder. Kravet om etablering af efter- og mellemafgrøder i Danmark er indført af miljøhensyn, der også er hovedhensynet i den grønne komponent, og på den baggrund bør disse kategoriseres som afgrøder. For at undgå en diskriminering af kvægsektoren bør græs (såvel omdrifts- som permanent) kunne indregnes som en af de tre afgrøder. Den nedre grænse på 3 hektar bør hæves væsentligt, og grænsen kan eventuelt være differentieret mellem medlemsstaterne på baggrund af den gennemsnitlige bedriftsstørrelse.

Ifølge Landbrug & Fødevarer vil forslaget – afhængigt af definitionen af en afgrøde – årligt koste dansk landbrug op til 185 mio. kr. I forhold til den foreslåede nedre grænse på 3 hektar, så peger Landbrug & Fødevarers analyse på, at kravet om afgrødevariation især vil ramme de mindre bedrifter. På mange af disse bedrifter vil det ikke give driftsøkonomisk mening at dyrke en tredje afgrøde. En konsekvens af forslaget vil derfor være, at mindre bedrifter vil blive presset til at forpagte eller sælge deres jord til større bedrifter. Landbrug & Fødevarer foreslår derfor, at man indfører en nedre grænse, der svarer til den gennemsnitlige størrelse af landbrugsbedrifterne (jf. bilag VI i Kommissionens forslag). Det vil for Danmark betyde, at grænsen bliver på 60 ha.

- **Miljøfokusområder**

Ifølge Landbrug & Fødevarer bør det være muligt at medregne en bred liste af eksisterende landskabslementer som miljøfokusområder, eksempelvis 10 m randzoner langs vandløb og søer, 25 m zoner omkring drikkevandsboringer, arealer etableret med energipil, vådområder, hegn, mergelgrave, vildtstriber, insektvolde, barjordsstriber, brakarealer m.v. Endvidere skal det være muligt at reducere størrelsen af den enkelte medlemsstats miljøfokusareal til mindre end 7 %, såfremt der i det pågældende land laves generelle tiltag, som påvirker miljø, natur, klima eller biodiversitet i en positiv retning. I Danmark kunne dette eksempelvis være kravet om efterafgrøder og reducerede kvælstofnormer. Der skal gives mulighed for dels at overføre en forpligtelse til et areal, hvor den miljømæssige

effekt er større, dels at medregne MVJ-arealer m.v. som et miljøfokusområde. Det skal sikres, at den administrative byrde og risiko for underkendelse forbundet med dette element reduceres mest muligt. Eksempelvis skal der ikke være krav om, at landskabselementerne indtegnes på kort – og dermed risiko for fejlindtegning. Det skal blot være muligt for landmanden at dokumentere arealernes tilstedeværelse i en kontrolsituation.

Landbrug & Fødevarer fremhæver endvidere, at det skal sikres, at arealer, der er udpeget som et miljøfokusareal også skal kunne modtage anden målrettet støtte eksempelvis i form af miljøbetingsstøtte under det danske landdistriktsprogram. Det betyder, at hvis der eksempelvis ydes kompensation via det danske landdistriktsprogram for dyrknings-, gødnings- og sprøjtningssvære randzoner, så skal disse arealer samtidigt kunne udpeges som miljøfokusarealer. Landbrug & Fødevarer henviser endvidere til, at Fødevareøkonomisk Institut i deres publikation ”Landbrugets Økonomi 2011” vurderer, at forslaget årligt vil koste dansk landbrug omkring 250 mio. kr.

- **Permanent græs**

I regi af den grønne komponent bør der alene være fokus på de permanente græsarealer, der ikke omlægges med jævne mellemrum. Det er således også særligt på sådanne arealer, der er en høj biodiversitet m.v. Græsarealer på omdriftsarealer bør således ikke medregnes.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at Kommissionens forslag om permanent græs risikerer at få betydelige konsekvenser for jordprisen på bedrifter, der har græsarealer, der efter de nuværende regler er defineret som permanente. Det bør derfor sikres, at permanent græs fremadrettet defineres som græs, der ikke omlægges, eller omlægges sjældnere end hvert 5. år. Samtidigt bør det sikres, at det fortsat er tilladt at nedpløje og retablere permanent græs. I forhold til Kommissionens krav, så bør det sikres, at kravet gøres så fleksibelt, at forpligtelsen kan overføres til andre landmænd. Ligeledes skal det sikres, at landmænd ikke sanktioneres, hvis permanent græs ændrer status til et udyrket eller mere naturlignende areal.

Unge landmænd

Landbrug & Fødevarer er enige med Kommissionen i, at der er behov for gennem forskellige initiativer at lette unge landmænds adgang til erhvervet. Umiddelbart vurderet er forslaget om en top-op præmie til unge landmænd ikke den mest effektive metode til at sikre dette, men da det på den anden side vil bidrage positivt til den samlede økonomi for unge, nyetablerede landmænd, bakker Landbrug & Fødevarer derfor op om forslaget.

Koblet støtte

Grundlæggende mener Landbrug & Fødevarer, at man bør bevæge sig væk fra koblet støtte, men Landbrug & Fødevarer anerkender samtidigt, at der kan være særligt udsatte sektorer, der vil blive så berørt af en afkobling, at der kan være behov for at kunne koble støtten til produktionen. Det er dog vigtigt, at dette ikke kommer i konflikt med WTO-reglerne, og at det ikke skaber unødige konkurrenceforvridning mellem EU's medlemsstater. Derfor bør muligheden for at udbetale koblet støtte begrænses til maksimalt 5 % af det nationale loft i alle medlemsstater.

Små landbrug

Det er som udgangspunkt positivt, at der foreslås en ordning, der gør det enklere for de små landbrug at søge støtte. Dette vil også være til glæde for en række af de deltidsbrug, der findes i Danmark.

Man skal dog også være opmærksom på, at der i nogle af de øvrige medlemsstater findes rigtig mange små brug, hvorfor denne regel vil betyde, at langt størstedelen af produktionen reelt undtages for både krydsoverensstemmelse og grøn komponent. En sådan udvikling er bekymrende, idet det også vil betyde, at disse bedrifter ikke vil have det nødvendige incitament til effektivisering, modernisering og strukturudvikling.

Betalinger til ugunstigt stillede områder

Landbrug & Fødevarer bakker op om muligheden for gennem landdistriktspolitikken at støtte landbruget i EU i de ugunstigt stillede områder (LFA) – og herunder en række af de danske småøer. Man er dog kritisk over for forslaget om som en del af søjle 1-støtten at kunne give supplerende top-op præmier til bedrifter i ugunstigt stillede områder. Det bør under alle omstændigheder sikres, at en sådan støtte ikke må virke konkurrenceforvridende og dermed danne grundlag for en udvidelse af produktionen. Der skal derfor i forordningen indsættes effektive bremsemekanismer, der vil kunne forhindre en sådan udvidelse.

Gartnerier

I relation til produktion af frugt og grøntsager m.v. på blandt andet gartnerier og planteskoler kan der være en række særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til ikke mindst den grønne komponent. Det bør sikres, at disse specialiserede højværdiprodukter ikke rammes af krav om afgrødevariation og miljøfokusarealer.

Landbrug & Fødevarer bemærker endvidere vedrørende artikel 68, at det er positivt, at der gives mulighed for at justere ordningerne under artikel 68, og ikke mindst vil det være positivt, hvis uforbrugte midler i en ordning kan overføres til en anden ordning. De nuværende regler, hvor pengene ikke kan overføres mellem de forskellige konvolutter og hvor programmet ikke kan justeres årligt, har resulteret i, at det ikke har været muligt at få et tilstrækkeligt afløb. Det er særdeles uheldigt, da programmet således ikke i fuldt omfang har bidraget gode tiltag til gavn for natur og miljø.

Landbrug & Fødevarer mener, at det fortsat udelukkende bør være uforbrugte midler, der anvendes under art. 68. Selvom det er positivt, at der gives bedre mulighed for justeringer, vil regelsættet fortsat betyde, at det kan være svært at etablere gode ordninger, der kan sikre et tilstrækkeligt aftræk. Derfor vil det være uhensigtsmæssigt at tilføje ekstra penge til art. 68 udover de uforbrugte midler, som ikke kan anvendes andre steder. Landbrug & Fødevarer påpeger, at en opkrævning af yderligere midler ud over de uforbrugte sandsynligvis vil medføre en konkurrenceforvridende situation sammenlignet med de øvrige EU-lande, der ikke – eller kun i meget begrænset omfang – må forventes at gøre brug af en sådan mulighed.

Concord Danmark mener, at den direkte landbrugsstøtte fortsat påvirker handelsrelationerne med udviklingslandene på trods af, at denne støtteform er afkoblet fra produktionen og er forenelig med verdenshandelsorganisationen WTO's regler. Konkret fastholder den direkte støtte højere produktionsniveauer i EU og dermed højere eksport og lavere import fra udviklingslandene, end det ville være tilfældet uden støtte. Den direkte støtte gør det således mindre rentabelt at investere i udviklingslandenes landbrugssektorer og forhindrer en international arbejdsdeling, der beforder udvikling af den lokale produktion i udviklingslandene.

Danmarks Naturfredningsforening støtter princippet om, at medlemsstaterne kan overføre 10 % af det nationale loft mellem søjle I og søjle II og opfordrer til, at Danmark følger dette princip i 2013. I det omfang det er relevant for Danmark, er Danmarks Naturfredningsforening modstandere af, at der bliver overført midler i modsat retning mellem søjle II og søjle I. Danmarks Naturfredningsforening støtter princippet om capping og opfordrer til, at et eventuelt provenu ved dette tiltag overføres til brug for initiativer under søjle II. Danmarks Naturfredningsforening støtter de tre initiativer til grønning af den fælles landbrugspolitik, men havde hellere set et katalog af virkemidler, som den enkelte jordbruger kunne vælge imellem afhængigt af, hvad der ville føre til de største miljø-, natur- og klimagevinster. Med hensyn til afgrødediversificering bemærker Danmarks Naturfredningsforening, at det ikke er tilstrækkeligt til at undgå pres i sædskiftet, men at der også skal være tale om et decideret sædskifte, hvor afgrøderne og arealerne veksler fra år til år. Det er tvivlsomt, om dette initiativ vil have nogen miljømæssig virkning i sin nuværende form. For så vidt angår permanente græsarealer påpeger Danmarks Naturfredningsforening, at referenceåret skal være 2011. Ud fra forslagets tekst gives indtryk af, at det er 2014, som er referenceåret, hvilket formentlig vil medføre, at en del landmænd pløjer deres vedvarende græsarealer op inden, til stor skade for natur og miljø. I forhold til miljømæssige fokusområder, foreslår Danmarks Naturfredningsforening, at det skal være muligt for medlemsstaterne at lade de 7 % miljømæssige fokusområde være arealer, der hænger sammen på nationalt niveau og ikke nødvendigvis være et minimumsareal, som den enkelte landbruger skal tage ud af omdrift. Det vil sikre den største gevinst for naturen. De 7 % skal være added value i forhold til den nuværende tilstand, forstået på den måde, at det skal være arealer, som pt. er i omdrift eller på anden måde drives intensivt.

DI Fødevarer mener generelt, at den fælles landbrugspolitik bør indrettes, så den lever op til målsætningerne i EU2020-strategien og aktivt bidrager til at understøtte vækst og konkurrenceevne i Europa. Den fælles landbrugspolitik skal være markedsorienteret, skabe forsyningssikkerhed og adgang til råvarer til konkurrencedygtige priser på en ressourceeffektiv måde, der tilgodeser hensyn til miljø og klima. DI Fødevarer mener, at den direkte landbrugsstøtte bør omlægges og udfases så en større del af EU's budget bliver målrettet EU's vækststrategi.

Med hensyn til forslagets grønne komponent mener DI Fødevarer, at der stadig mangler en mere præcis redegørelse for, hvordan dette skal udmøntes. DI Fødevarer støtter tiltag til fremme af klima- og miljøvenlige dyrkningspraksisser. I forhold til den grønne komponent ser man dog en risiko for, at forsyningssikkerheden og adgangen til råvarer kan blive ramt. Produktiviteten og produktionen kan blive påvirket i negativ retning, alt afhængigt af, hvordan den grønne komponent udmøntes. DI Fødevarer vil derfor foreslå, at der foretages en impact assessment af, hvordan den grønne komponent vil påvirke produktiviteten og produktionen, når man er kommet nærmere en konkretisering af, hvad den grønne komponent skal indeholde.

Økologisk Landsforening har det udgangspunkt, at produktion af fødevarer skal ske på markedsvilkår, således at støtten udbetales for offentlige goder. For at nå så langt som muligt ad den vej, er det Økologisk Landsforenings indstilling, at Danmark skal arbejde for størst mulig modulation fra søjle I til søjle II. Modulerede midler skal fortsat være 100 % EU-finansierede, hvis de anvendes i søjle II. Økologisk Landsforening kan støtte, at Danmark derudover udvider søjle II ved at hjemtage en større andel af landdistriktsmidlerne. Foreningen mener dog, at EU's medfinansieringsprocent til natur, miljø, klima og dyrevelfærd skal sættes op til 80 %. For så vidt angår grønningsskomponenterne, så er det

foreningens opfattelse, at forslaget ovenfor vedrørende maksimal modulation medfører et mindre behov for at ændre de nuværende tre grønningskomponenter til en tilvalgsmenu.

Foreningen hæfter sig ved, at formandskabet lægger op til et forslag, hvor flere landbrugere automatisk vil leve op til grønningskravene, herunder at bestemmelsen for afgrødediversificering gøres mere fleksibel. Økologisk Landsforening forventer, at disse forslag vedrørende grønningskravene skal ses i sammenhæng med et forslag om at overføre midler fra søjle I til søjle II. Uden denne sammenhæng er det sandsynligt, at formandskabets forslag vedrørende grønningskravene udhuler hensigten med at indføre grønningskrav. Foreningen understreger samtidigt, at midler, der er 100 % EU finansieret, når de anvendes i søjle I, fortsat skal være 100 % EU finansieret, når de anvendes i søjle II.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endelig lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Regeringen vil arbejde for, at reformen bidrager til en reel og omkostningseffektiv grønning af den direkte støtte. Regeringen vil ligeledes arbejde for øget fleksibilitet i forbindelse med overførslen af midler mellem søjle I og II. En sådan overførsel bør samlet set ikke forøge støtten på EU-plan til landbrugssektoren.

Regeringen finder ikke baggrund for en omfordeling af den direkte støtte mellem medlemsstaterne, da den nuværende fordeling er baseret på de samme historiske og objektive kriterier for alle medlemsstater. Regeringen vil lægge vægt på, at spørgsmålet om fordelingen af den direkte støtte (søjle I) ses i sammenhæng især med spørgsmålet om fordelingen af landdistriktspolitikken (søjle II).

Regeringen vil arbejde for, at der fortsat sker en øget afkobling af den direkte støtte, og at medlemsstaterne frivilligt kan beslutte, hvorvidt den afkoblede støtte skal udjævnes i medlemsstaten. Regeringen kan ikke støtte capping, der synes administrativt tung.

Regeringen vil arbejde for, at reformen endvidere fører til en reel forenkling af landbrugspolitikken, og at en række af forslagene derfor gøres frivillige/fleksible for medlemsstaterne at implementere. Dette gælder støtteordninger vedrørende mindre landbrugere, unge landbrugere, regler vedrørende aktive landbrugere, samt hvorvidt der skal udstedes nye betalingsrettigheder.

Med dette udgangspunkt kan regeringen tage formandskabets fremskridtsrapport til efterretning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne har generelt givet udtryk for, at Kommissionens forslag er et godt grundlag for de videre forhandlinger om reform af den direkte støtte. Blandt størstedelen af medlemsstaterne er der bekymring over, at forslaget indeholder nye elementer, der skaber behov for yderligere administration. Flere medlemsstater har således udtrykt ønske om yderligere forenklinger af forslaget i tråd med

de principper, som Rådet (landbrug og fiskeri) drøftede den 20. marts 2012. Visse medlemsstater ønsker endvidere, at Rådet inden vedtagelsen af reformen evaluerer forenklingsaspektet i reformen.

Mange medlemsstater udtrykker principiel støtte til en omfordeling af den direkte støtte mellem medlemsstaterne. Visse medlemsstater er imidlertid utilfredse med det foreslåede niveau, mens andre er kritiske overfor den foreslåede progressive finansiering af omfordelingen. Sidstnævnte finder, at omfordelingen må begrænses, eller at omfordelingen af den direkte støtte må ses i sammenhæng med eksempelvis fordelingen af midlerne til landdistriktspolitikken.

En række medlemsstater er modstandere af de dele af forslaget, der omhandler intern udjævning af den afkoblede direkte støtte. Konsekvensen vil være en omfordeling af støtten mellem landmændene. Flere medlemsstater ønsker subsidiaritet i dette spørgsmål.

Der er overordnet opbakning til, at der skal ske en grønning af den direkte støtte. Dog er der fra flere medlemsstater udtrykt skepsis over for de konkrete elementer, som er foreslået af Kommissionen. Visse medlemsstater finder, at der skal være større fleksibilitet og mulighed for at tilpasse instrumenterne til regionale forhold. Andre mener, at der er behov for mere målrettede miljøtiltag. Endelig finder et mindre antal medlemsstater, at grønning med fordel kan ske gennem landdistriktspolitikken i søjle II.

Med hensyn til forslaget til definition af aktive landmænd finder flertallet af medlemsstaterne dette meget administrativt tungt og hilser en ændring af denne velkommen. Forslagene om en særlig ordning for unge landbrugere og en særlig ordning for mindre landbrugere nyder generelt opbakning, men langt de fleste ønsker, at der skal være tale om frivillige ordninger. I forhold til ordningen for unge landbrugere finder visse medlemsstater ikke, at der er behov for sådanne ordninger under såvel direkte støtte som under landdistriktspolitikken. I forhold til ordningen for mindre landbrugere finder en del medlemsstater ikke, at der er tale om forenkling, da et nyt system skal etableres.

Mange medlemsstater udtrykker bekymring for de administrative konsekvenser af forslaget om støtelofter (capping). Hvad angår selve princippet om capping, er medlemsstaterne delte.

Hovedparten af medlemsstaterne udtrykker tilfredshed med Kommissionens forslag om muligheden for koblet støtte, mens visse medlemsstater finder, at dette er et skridt tilbage i relation til øget markedsorientering.

Medlemsstaterne støtter generelt en frivillig ordning for landbrugere i områder med naturlige begrænsninger. Visse medlemsstater ønsker mulighed for at kunne overflytte midlerne til brug under landdistriktsprogrammet (uden national medfinansiering) i stedet for under direkte betalinger.

Ved drøftelsen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. maj 2012 præsenterede Kommissionen en række tilpasninger, med hvilke man forsøgte at tage højde for nogle af de bekymringer, medlemsstaterne tidligere havde givet udtryk for omkring grønning. Her åbnede man blandt andet for, at bedrifter omfattet af MVJ-ordninger (miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger) eller nationale miljøcertificeringsordninger skulle være "green by definition", hvilket blev støttet af en lang række medlemsstater. Mange medlemsstater takkede for Kommissionens præsentation af tilpas-

ningerne, som var et skridt i den rigtige retning, men fandt samtidig, at man stadig var langt fra målet. En ensartet tilgang var ikke hensigtsmæssig, og et flertal ønskede en menu over grønningssforanstaltninger, som medlemsstaterne kunne vælge fra. Enkelte foretrak, at grønningen skulle gennemføres via enten krydsoverensstemmelseskravene eller søjle II. Der var generel modstand mod, at sanktioner i den grønne betaling skulle påvirke basisbetalingen, ligesom et flertal ikke ønskede at inkludere grønning i baseline for søjle II. Angående Kommissionens foreslåede foranstaltninger var medlemsstaterne tilfredse med den udvidede definition af permanent græs, ligesom man ønskede at håndtere dette på regionalt eller nationalt niveau. Der var bred opbakning til at øge tærsklen for afgrødediversificering, ligesom en række medlemsstater foreslog at mindske antallet af afgrøder til 2 samt fritage bedrifter med meget permanent græs. Medlemsstaterne ønskede generelt at håndtere de miljømæssige fokusområder på nationalt eller regionalt niveau, ligesom en lang række medlemsstater fandt, at de 7 % af arealerne, der skulle afsættes hertil, var for meget. Flere medlemsstater ønskede ligeledes at inkludere MVJ-områder i de miljømæssige fokusområder. Kommissionen gjorde afslutningsvist opmærksom på, at de foreslåede ændringer af forslaget var betinget af, at grønning blev en del af søjle I og kom til at dække hele EU's landbrugsareal.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt folketingets Europaudvalg den 9. maj 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. -15. maj, jf. samlenotat oversendt den 3. maj 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. april 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. – 27. april 2012, jf. samlenotat oversendt den 12. april 2012.

Forslaget har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. november 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. november 2011, jf. samlenotat oversendt den 3. november 2011.

Udkast til forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

(ii) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen)

og

Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter

KOM (2011) 626 og KOM (2011) 629

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 12. januar 2012.

Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen fremlagde den 12. oktober 2011 forslag til forordning om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) samt forslag til forordning om fastsættelse af visse støttesatser og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning. Kommissionens forslag vedrørende den fælles markedsordning viderefører stort set de nuværende ordninger, om end med mindre tilpasninger for visse ordninger. For intervention, privat oplagring og klassificering er reglerne stort set uændrede. Kvotesystemet for sukker ophæves ultimo september 2015. Medlemsstaterne forpligtes til at anerkende producentorganisationer og interprofessionelle organisationer i alle sektorer, der er omfattet af den fælles markedsordning. Støtteordningen for skolefrugt forsætter uændret, dog er budgettet øget. De nuværende bestemmelser vedrørende kriseforanstaltninger videreføres nogenlunde uændrede, dog udbredes de til at omfatte flere sektorer.

Endvidere kan krisestyring i visse tilfælde finansieres via den såkaldte særlige krisereserve. For visse støttesatser og restitutioner vil fastsættelsen af disse fremover ske ifølge proceduren i artikel 43, stk. 3 i TEUF, hvorfor forslag til forordning herom er fremsat. Som et led i arbejdet med den samlede reformpakke indgår disse forslag i formandskabets fremskridtsrapport sammen med de fem andre reformforslag.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 626 og KOM (2011) 629 af 12. oktober 2011 fremlagt forslag til forordning om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) samt forslag til forordning om foranstaltninger til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Forslagene er modtaget i en dansk sprogudgave den 18. oktober 2011.

Forslag om markedsordningen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslag om foranstaltninger til fastsættelse af visse støttesatser og restitutioner er fremsat med hjemmel i artikel 43, stk. 3 i TEUF og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslagene indgår sammen med de fem øvrige forslag i reformpakken i formandskabets fremskridtsrapport, som er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. – 19. juni 2012.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Der er tale om to separate forslag, der begge relaterer sig til den fælles markedsordning. For det første er der tale om en egentlig reform af fusionsmarkedsordningen i sin helhed. Derudover er der et forslag, der relaterer til, hvilke procedurer, der fremover skal bruges ved fastsættelse af støttesatser, restitutioner og lignende.

Reform af fusionsmarkedsordningen

Forslaget viderefører i store træk de nuværende ordninger under fusionsmarkedsordningen, dog med visse tilpasninger for nogle af ordningerne.

Intervention

Reglerne for intervention videreføres stort set uændret. Produkterne, der kan interveneres, er stort set uændrede. Dog foreslås det, at sorghum og hård hvede ikke længere kan interveneres. Der vil således fremover kunne foretages intervention af blød hvede, byg, majs, ris, oksekød, smør og skummetmælkspulver.

Opkøb til intervention kan finde sted til en fast opkøbspris eller til priser fastsat ved licitation. Der kan fortsat ske opkøb til intervention til fast pris for 3.000.000 tons blød hvede, 30.000 tons smør og 109.000 tons skummetmælkspulver. Opkøb til intervention af disse produkter ud over de nævnte mængder kan ske ved licitation. Der er desuden mulighed for at åbne for intervention af byg, majs, oksekød og ris ved licitation.

Støtte til privat oplagring

Som noget nyt kan der ydes støtte til privat oplagring af hørfibre og skummetmælkspulver. Støtte til privat oplagring vil herefter omfatte hvidt sukker, olivenolie, hørfibre, oksekød, smør, skummetmælkspulver, svinekød samt fåre- og gedekød. Forpligtelsen til hvert år at åbne for støtte til privat oplagring af smør udgår, mens støtte hertil fremover kan ydes på linje med de øvrige nævnte produkter.

Der er ikke længere faste udløsningspriser for indledning af støtte til privat oplagring af svinekød, oksekød, olivenolie og sukker. Kommissionen kan i stedet fastsætte betingelserne for indledning af støtte til privat oplagring ved delegerede retsakter, og betingelserne kan både tage udgangspunkt i priser og i skøn vedrørende markedssituationen og sektorens økonomiske forhold.

Skolefrugt

Forslaget lægger op til, at støtteordningen for skolefrugt forsætter uændret. Budgettet stiger fra de nuværende 90 mio. € til 150 mio. € pr. skoleår. EU's medfinansiering sættes op til 75 % fra 50 % (90

% i fjernområderne).

Skolemælk

Reglerne er uændret i forhold til de nugældende regler med undtagelse af, at medlemsstater, der ønsker at deltage i ordningen, først fastlægger en strategi for dens gennemførelse.

Støtte i olivenolie- og spiseolivensektoren

Støtte til treårige arbejdsprogrammer for producentorganisationer i olivensektoren er beløbsmæssige uændrede. Det er nu præciseret, støtten kan udbetales til 1) forbedring af miljøet, 2) forbedring af produktkvaliteten og 3) sporbarhed og certificering.

Støtte til mælkesektoren

Der kan ikke længere betales støtte til skummetmælkspulver, der anvendes til foder, og til skummetmælkspulver, der anvendes til kasein og kaseinater.

Biavl

Der ydes fortsat støtte til biavlsprogrammer med 50 % EU-finansiering. De støtteberettigede tiltag fremgår ikke længere af forordningen, men skal fastsættes af Kommissionen ved delegerede retsakter.

Klassificering og kvoter

Sukkerordningen, herunder kvoterne, ophører med udgangen af markedsåret 2014/2015, den 30. september 2015. Produktionen af sukker skal dog fortsat baseres på aftaler mellem avlerne og sukker-virksomheder. I forslaget lægges der op til, at Kommissionen via delegerede retsakter tillægges beføjelse til at fastsætte rammerne for sådanne aftaler.

Mælkekvoter er ikke berørt, idet de gældende bestemmelser forbliver i kraft. Mælkekvoterne skal således ophøre pr. 1. april 2015.

Bestemmelserne om klassificering af slagtekroppe af svin, kvæg, geder og får samt det tilhørende bilag er afløst af en hjemmel for Kommissionen til at fastsætte bestemmelser herom ved delegerede retsakter.

Handelsnormer

Forslaget indeholder de centrale bestemmelser fra det verserende forslag til ændring af reglerne for handelsnormer (produktstandarder), KOM (2010) 738. Dette forslag indgår i kvalitetspakken (KOM (2010) 738 og KOM (2010) 733 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter), som har til formål at indføre en sammenhængende kvalitetspolitik for landbrugsprodukter. En række produkter er i dag dækket af handelsnormer, blandt andet frugt og grønt, olivenolie, fjerkræ og vin. Forslaget om handelsnormer indeholder muligheden for fastsættelse af yderligere specifikke handelsnormer, samt angivelse af oprindelses- og produktionssted, samt regler for ønologiske fremgangsmåder. Endvidere omfatter forslaget en generel handelsnorm om, at produkter til human konsum skal være af sund og sædvanlig handelskvalitet.

Mælkepakken

Forslaget indeholder de centrale bestemmelser fra det verserende forslag til mælkepakken KOM (2010) 728, herunder bestemmelser om kontraktforhold og kontraktforhandlinger i mejerisektoren, hvilket omfatter muligheden for, at en medlemsstat gør kontrakter obligatoriske, oplysninger som kontrakten blandt andet skal indeholde, samt producentorganisationers mulighed for inden for visse lofter at forhandle kontrakt (og pris) med et mejeri på sine medlemmers vegne.

Producentorganisationer/Interprofessionelle organisationer

En væsentlig forandring i forhold til tidligere er, at medlemsstaterne får en generel forpligtelse til at anerkende producentorganisationer og interprofessionelle organisationer i samtlige sektorer. På nuværende tidspunkt gælder denne forpligtelse kun i visse sektorer som for eksempel frugt- og grøntsagssektoren. Bestemmelser for disse organisationer, som er blevet anerkendt, udbredes til alle sektorer, herunder bestemmelse om at de kan udvide deres regler til at gælde ikke-medlemmer i samme økonomiske område, såfremt organisationen eksempelvis er repræsentativ for produktionen af et givent produkt.

Import og eksport

Reglerne om import, herunder importlicenser, importtold og afgifter og importkontingenter, forenkles, idet en række særbestemmelser fjernes. Dette gælder blandt andet beregningen af importtold vedrørende korn og ris, suspension af importtold på sukker og særlige importbestemmelser for humle. Hovedindholdet i reglerne er dog uændret, og bestemmelserne vil fremover blive fastlagt ved gennemførelsesbestemmelser og delegerede retsakter.

Landbrugsethanol, vin, fåre- og gedekød, frugt og grøntsager samt olivenolie og spiseoliven kan ikke længere opnå eksportrestitution. En del af udmøntningen af reglerne er overført til forordningen om fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Dette omfatter eksempelvis procedurer og hyppighed for fastsættelse af eksportrestitutioner og særlige regler om justering af eksportrestitutioner for korn og ris.

Særlige bestemmelser, herunder kriseforanstaltninger

De gældende regler for iværksættelse af kriseforanstaltninger videreføres. Bestemmelsen foreslås imidlertid udvidet til at omfatte flere sektorer, for eksempel frugt- og grøntsektoren. Ordningerne (dyresygdomme og manglende forbrugertillid) er fortsat 50 % nationalt medfinansierede, mens der for de øvrige ikke er krav om national medfinansiering.

Den særlige krisereserve på i alt 3,5 mia. € (i faste 2011-priser) i perioden 2014-2020 (det vil sige 500 mio. € årligt), som Kommissionen har foreslået i forbindelse med den fremtidige flerårige finansielle ramme, kan i krisesituationer anvendes til udgifter til intervention, støtte til privat oplagring, eksportrestitutioner samt til de nævnte kriseforanstaltninger. Midlerne kan anvendes, når finansieringen heraf ikke kan ske inden for de disponible lofter. Midlerne fra denne fond kan i henhold til udkast til den interinstitutionelle budgetaftale anvendes efter Europa-Parlamentets og Rådets vedtagelse af forslag fra Kommissionen.

Kommissionen får endvidere udvidet adgang til at indføre tiltag til at løse specifikke problemer, dog kun i strengt nødvendigt omfang og i strengt nødvendigt tidsrum.

Fastsættelse af visse støttesatser og restitutioner

Kommissionen foreslår, at en række foranstaltninger skal behandles efter lovgivningsproceduren i artikel 43, stk. 3 i TEUF, hvormed forslaget vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget omfatter fastsættelse af støtte til uddeling af mejeriprodukter til børn (skolemælksordningen), fastsættelse af eksportrestitutioner samt fastsættelse af særlige eksportrestitutioner for korn og ris. Dette forslag vedrører således den konkrete fastsættelse af støttesatser, mens hjemlen til at yde disse former for støtter er fastlagt i den fælles markedsordning.

Formandskabets ændringsforslag

For så vidt angår fusionsmarkedsordningen har formandskabet udfærdiget reviderede tekstforslag, der indeholder forslag til ændringer på dele af Kommissionens oprindelige tekst. Dermed er teksten blandt andet blevet tilpasset til beslutningsprocedurerne for gennemførelsesbestemmelser i Lissabontraktaten på baggrund af tidligere forhandlinger herom. De reviderede tekstforslag har opnået bred opbakning fra medlemsstaterne, og der kan nævnes følgende ændringer:

- Reglerne om henholdsvis nationale biavlsprogrammer, klassificering af slagtekroppe, samt de sektorer, hvortil der kan udstedes import- og eksportlicenser er genindsat i forslaget.
- Reglerne om kontraktforhold i mejerisektoren er indsat i forslaget
- Der er gennemført tekstmæssige forenklinger af regelsættet omkring eksportrestitutioner.
- Artiklen om foranstaltninger vedrørende dyresygdomme og manglende forbrugertillid som følge af risici for folke-, dyre- og plantesundheden” er blevet udvidet til at gælde få yderligere sektorer (blandt andet hestekød).

Derudover har formandskabet fremsat ændringsforslag om, at det skal være frivilligt for medlemsstaterne at anerkende producentorganisationer (PO), sammenslutning af producentorganisationer (SPO), erhvervsorganisationer (EO) og interprofessionelle organisationer (IPO), dog fastholdes den obligatoriske anerkendelse i de sektorer, hvor der allerede i dag er obligatorisk anerkendelse (f.eks. i frugt- og grøntsektoren). Dette spørgsmål deler medlemsstaterne, idet et betydeligt mindretal er imod formandskabets ændringsforslag, mens et flertal støtter ændringen, hvormed der er frivillig anerkendelse af ovennævnte organisationer med undtagelse af de sektorer, hvor der allerede i dag gælder obligatorisk anerkendelse.

Formandskabets fremskridtsrapport

Formandskabet vil præsentere en samlet fremskridtsrapport om alle syv forslag til reform af landbrugspolitikken. Det forventes, at formandskabet i fremskridtsrapporten vil påpege, at medlemsstaterne generelt støtter op om formandskabets ændringer til forslaget om fusionsmarkedsordningen. Det forventes dog også påpeget, at en del medlemsstater har yderligere ønsker til forslaget, herunder indførelse af mulighed for at opdatere referencepriserne, bibeholdelse af muligheden for offentlig intervention af hård hvede og sorghum samt fortsat obligatorisk privat oplagring af smør. En gruppe medlemsstater foretrækker desuden, at alderskriteriet for voksent kvæg bliver højere end de foreslåede 8 måneder - for eksempel 12 måneder. Det forventes ligeledes nævnt, at en del medlemsstater ønsker at forlænge systemet med vinplantningsrettigheder og sukkerkvoter ud over 2015, imens andre

medlemsstater støtter Kommissionens forslag om at udfase disse i 2015. Endvidere forventes det, at formandskabet nævner, at der er bred opbakning til, at de ekstraordinære foranstaltninger udvides til alle sektorer.

Det forventes, at formandskabet understreger, at et flertal af medlemsstaterne er imod den obligatoriske anerkendelse af de forskellige typer producentorganisationer. Det forventes dog også nævnt, at et betydeligt mindretal af medlemsstaterne støtter op om den obligatoriske anerkendelse. Endelig forventes det nævnt, at forslaget om fastsættelse af støtte og restitutioner vil blive drøftet senere.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslagene er blevet henvist til behandling i Europa-Parlamentets Udvalg for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, der er ledende udvalg. Derudover er Udvalget for Udvikling, Udvalget for Budget, Udvalget for Budgetkontrol, Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer og Fødevaresikkerhed samt Udvalget for Regionaludvikling blevet udpeget som rådgivende udvalg.

Konsekvenser

I EU's budget er der afsat ca. 2,4 mia. € (ca. 18 mia. kr.) om året i perioden 2014-2020 (faste 2011-priser) til udgifter i forbindelse med markedsordningen for landbrugsprodukter. Dette udgør dog et fald fra 2013, hvor der er afsat ca. 3,2 mia. € (ca. 24 mia. kr.) inden for budgetkategori 2. Danmark finansierer i indeværende periode ca. 2 % af EU's budget. Opretholdes denne andel, indebærer det, at Danmark for perioden 2014-2020 vil skulle bidrage med ca. 48 mio. € (ca. 360 mio. kr.) til EU's markedsordning for landbrugsprodukter under budgetkategori 2.

Det bemærkes i øvrigt, at der udover udgifterne i markedsordningen afsættes 500 mio. € om året (ca. 3,8 mia. kr.) til en særlig krisereserve udenfor landbrugsbudgettet. Endvidere udvides Den Europæiske Globaliseringsfond til også at omfatte landmænd, ligesom visse udgifter til markedspolitikken, der i perioden 2007-2013 blev finansieret under budgetkategori 2, overflyttes til henholdsvis budgetkategori 1 (intern fødevarerhjælp til socialt udsatte) samt budgetkategori 3 (veterinærfonden). Endelig vil markedsordningen for fiskeriprodukter fremover være indeholdt i hav- og fiskerifonden under budgetkategori 2.

En anden væsentlig del af forslaget er, at det bliver lettere at gennemføre krisetiltag i tilfælde af kriser i visse sektorer. Et andet vigtigt element er, at det bliver obligatorisk for medlemsstaterne at anerkende producentorganisationer, sammenslutninger af disse samt interprofessionelle organisationer. Indførelse af en sådan forpligtelse kan medføre øgede administrative konsekvenser, blandt andet på grund af anerkendelsesprocedurer.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer påpegede på møde i § 2-udvalget (landbrug) den 5. oktober 2011, at man generelt bør fastholde markedsorienteringen af landbrugspolitikken forudsat, at der er et sikkerhedsnet. Endvidere bør der lægges vægt på, at privat oplagring af smør forbliver obligatorisk. Hvad angår intervention, bør der ses nærmere på kvalitetskravene til blød hvede. Det er vigtigt at fastholde mar-

kedsordningen som et sikkerhedsnet frem for at inkludere krisestyringsinstrumenter og forsikringsordninger i landdistriktsforordningen.

Endvidere bør definitionen af slagtekroppe ikke indskrænke muligheden for at yde eksportrestitutioner. Muligheden for at få anerkendt producentorganisationer anses umiddelbart for positiv, men det blev understreget, at det ikke må underminere de allerede eksisterende andelsselskaber.

Ved efterfølgende skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) er der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer støtter Kommissionens indsats for en fortsat markedsorientering af de nuværende markedsordninger. Det er centralt at eventuelle ændringer af de nuværende markedsordninger sker på en måde, så virksomhedernes konkurrenceevne ikke forringes. Det indebærer blandt andet fælles faste regler, så renationalisering af landbrugsstøtten undgås, hvilket kan føre til konkurrenceforvridning mellem medlemsstaterne.

Landbrug & Fødevarer lægger stor vægt på, at der sikres et reelt effektivt sikkerhedsnet for de produkter, der allerede er omfattet af eksisterende markedsinstrumenter. I en tid med stigende udsving i både råvare- og fødevarerpriserne bør et af pejlemærkerne for EU's markeds politik være at reducere den stigende volatilitet på markederne, der hverken er til gavn for producenter eller forbrugere. Endelig bør tilpasningerne ske med en skelen til reformprocesserne i de lande, Danmark normalt sammenligner sig med, herunder USA, Canada og Oceanien, så der ikke skabes konkurrenceforvridninger.

Landbrug & Fødevarer har følgende specifikke bemærkninger til forslaget:

Privat oplagring

Landbrug & Fødevarer mener, at muligheden for støtte til privat oplagring bør opretholdes og eventuelt udvides og er derfor ikke enig i Kommissionens forslag om at ordningen for privat oplagring af smør ikke længere skal være obligatorisk. Forslaget vil have uheldige konsekvenser, da den eksisterende ordning forebygger voldsomme prisudsving i detailhandelsprisen for smør i takt med sæsonvariationen i mælkeproduktion i Europa og dermed dæmper volatiliteten i prisdannelsen for mælk.

Landbrug & Fødevarer anser det således ikke for hensigtsmæssigt, at beslutningen om oplagring skal være genstand for en årligt politisk drøftelse.

Intervention

Landbrug & Fødevarer støtter en videreførelse af interventionsinstrumentet, der i dag er reduceret til at tage højde for ekstreme situationer, idet interventionsprisen er sænket til et niveau, der gør systematisk salg til intervention urentabel. Intervention til fast pris er endvidere mængdemæssigt stærkt begrænset og i stigende grad afløst af licitationsordninger, hvor prisen fastsættes fra gang til gang afhængig af verdensmarkedet. Denne udvikling støtter Landbrug & Fødevarer.

I lyset af de senere års meget store prisudsving på foder mener Landbrug & Fødevarer, at der bør ses nærmere på interventionskvalitetskravene på blød hvede. Det danske klima og de skrappe danske gødningskriterier betyder, at dansk kornproduktion primært udgøres af foderhvede (godt 50 % af den samlede kornproduktion), som ikke lever op til EU's kvalitetsbestemmelser for salg til intervention.

Der er således et hul i EU's sikkerhedsnet. Danmark vil i højere grad end andre lande blive påvirket af en situation, hvor priserne enten stiger eller falder markant. For at bevare fokus på markedsorienteringen og intervention som et kriseinstrument foreslår Landbrug & Fødevarer, at der etableres en licitationsordning for foderhvede (i lighed med den, der eksisterer for byg).

Producentorganisationer

Landbrug & Fødevarer er positiv overfor, at man på EU-plan styrker landmændenes position i fødevarekæden gennem lempeligere krav for producentorganisationer. Det er dog en forudsætning, at frivillighed er et bærende element, således at der ikke stilles bindende krav til organiseringen af primærproducenter. Landbrug & Fødevarer støtter derfor ikke obligatorisk anerkendelse af producentorganisationer samt udvidelse af regler for ikke-medlemmer. I Danmark er størstedelen af landbrugssektoren organiseret i andelsselskaber. Derfor lægger Landbrug & Fødevarer særlig stor vægt på, at der ikke må indføres regler, der medfører ændringer i andelsstrukturen. Landbrug & Fødevarer ser gerne en undtagelse om, at reglerne for producentorganisationer ikke er gældende for andelsselskaber. Endvidere understreger Landbrug & Fødevarer, at centrale bestemmelser fra mælkepakken omkring kollektiv prisforhandlingsret ikke bør mainstreames ind i regler for producentorganisationer.

Interprofessionelle organisationer (IPO)

Landbrug & Fødevarer har været for en markedsorientering af landbrugssektoren og er overordnet set imod reguleringstiltag på EU-plan, der omfatter interprofessionelle organisationer.

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne skal anerkende interprofessionelle organisationer i alle landbrugssektorer. IPO'ernes virke er med begrænsninger, så det ikke er muligt at lave konkurrenceforvridende tiltag som eksklusive prisaftaler.

Upåagtet, at det er indskrevet, at interprofessionelle organisationer ikke må have konkurrenceforvridende aktiviteter, så vil det være muligt for interprofessionelle organisationer at koordinere afsætningen af produkter mellem primær-, forarbejdnings- og detailledet gennem forskning og markedsstudier. Interprofessionelle organisationer i oliven-, olivenolie- og tobakssektoren kan som hidtil koncentrere og koordinere udbuddet og afsætningen for medlemmerne.

Landbrug & Fødevarer er stærkt bekymret over tiltag rettet mod afsætningskoordineringen mellem primær-, forarbejdnings- og detailledet. Sådanne tiltag kan blive konkurrenceforvridende overfor udenlandske produkter, som prøver at komme ind på det nationale marked, hvor IPO'erne har deres virke.

Kommissionen foreslår, at reglerne for IPO'er i en række tilfælde vil kunne gøres bindende for ikke-medlemmer. Landbrug & Fødevarer må i den sammenhæng ligeledes afvise, at IPO'er får mulighed for at udbrede deres virke til ikke-medlemmer, da det vil være i strid med et frit, dereguleret marked.

IPO'er vil i Kommissionens forslag også kunne bidrage til at forbedre medlemmernes kendskab til markedet og gennemsigtigheden af produktionen gennem markedsundersøgelser (regionalt/nationalt) og statistisk materiale om priser, mængder og kontraktlængder. Det vil ligeledes være muligt for IPO'er at tilvejebringe information og forskning, som er nødvendige for at rationalisere, forbedre og tilpasse produktionen med sigte på at imødekomme forbrugernes forventning til fødevarekvalitet,

herunder produkter med oprindelsesmærkning. Landbrug & Fødevarer bemærker, at der er meget uklart, hvor omfattende IPO'ens virke er, og at det er meget vigtigt, at fortroligheden af virksomhedernes interne virke og det indre marked respekteres.

Ekstraordinære markedsforanstaltninger

Landbrug & Fødevarer støtter stærkt op om, at de eksisterende bestemmelser vedrørende ekstraordinære markedsforanstaltninger i tilfælde af dyresygdomme og manglende forbrugertillid bevares. Landbrug & Fødevarer støtter ligeledes Kommissionens forslag om at udvide anvendelsesområdet til alle sektorer, der er omfattet af den fælles markedsordning i tilfælde af manglede forbrugertillid.

Etablering af en krisefond

Kommissionen foreslår etablering af en "krisereserve" til landbruget på 3,9 mia. € for perioden 2014-2020, som skal målrettes pludselige kriser i specifikke sektorer som følge af "markedskriser", tørke, fødevarekriser mv. Landbrug & Fødevarer bemærker, at der bør være klare og ensartede retningslinjer for hvilke faktorer, begivenheder m.m., der kan udløse midler fra krisefonden. Ligesom det er afgørende, at eventuelle udbetalinger fra krisefonden ikke medfører fordrejning af konkurrencevilkårene mellem producenter i flere medlemsstater. Endelig lægger Landbrug & Fødevarer stor vægt på, at etablering af en krisefond ikke sker på bekostning de eksisterende veterinære fonde.

Ophævelse af kvotesystemet for mælk

Landbrug & Fødevarer bakker op om en ophævelse af kvotesystemet for mælk. Det er endvidere væsentligt, at den bløde overgang til tiden efter kvotesystemet forbedres, da der i EU er enkelte medlemsstater, der hvert år ifalder superafgift, til trods for at indvejningen konsekvent ligger 5 til 6 % under EU's samlede mælkekvote.

Støtte til produktion af kasein og foder

Landbrug & Fødevarer accepterer Kommissionens forslag om at afskaffe muligheden for at yde støtte til skummetmælk eller skummetmælkspulver, der anvendes til kasein eller kaseinat eller anvendes i kalvefoder.

Skolefrugt

Landbrug & Fødevarer støtter alle bestræbelser på at give børn sunde kostvaner og er positive overfor Kommissionens forslag om at øge støtten til skolefrugtordningen fra 90 mio. € pr. skoleår til 150 mio. € pr. skoleår samt at øge EU-medfinansiering fra 50 % til 75 %.

Definition af voksent kvæg

Landbrug & Fødevarer kan støtte Kommissionens forslag om at definere voksent kvæg som dyr, der er 8 måneder. Landbrug & Fødevarer bemærker dog, at definitionen af voksent kvæg ikke må ændres til værende ældre end 8 måneder, da det i så fald kan komme til at udelukke en stor del af den danske produktion fra en række markedsforanstaltninger. Landbrug & Fødevarer støtter forslaget om, at klassificeringen af blandt andet okse- og kalvekød fremover udelukkende bliver et kommissionsanliggende, da det er en foranstaltning af mere teknisk karakter. Imidlertid finder Landbrug & Fødevarer, at det bør fremgå af Europa-Parlamentets og Rådets forordning, at klassificeringsordningen og prisrapporteringen for okse- og kalvekød skal omfatte "voksent kvæg".

Ophævelse af kvotesystemet for sukker

Landbrug & Fødevarer mener, at sukkerkvotesystemet, herunder minimumspris for kvotesukkerroer, bør bevares til 2020 som fremført af Europa-Parlamentet. EU's sukkerordning har netop gennemgået en omfattende reform, og Landbrug & Fødevarer mener derfor, at der er behov for en længere omstillingsperiode forud for en fjernelse af kvoterne. Landbrug & Fødevarer støtter stærkt, at vilkårene for opkøb af sukkerroer fortsat baseres på brancheaftaler mellem avlere og virksomhederne. Landbrug & Fødevarer er på dette punkt bekymrede for, hvilke konsekvenser Kommissionens øgede beføjelser på området vil medføre og ønsker mere klarhed herom.

Eksportrestitutioner

Afslutningsvist kan det nævnes, at udfasning af EU's eksportrestitutioner i relation til en global handelsaftale i WTO-regi ikke er nævnt i Kommissionens reformforslag. Landbrug & Fødevarer understreger dog, at man støtter en udfasning af eksportrestitutionerne i forbindelse med indgåelse af en global handelsaftale i WTO, således at der er sikkerhed for, at de øvrige WTO-medlemmer ligeledes udfaser tilsvarende instrumenter. Udfasning af eksportrestitutioner bør bruges strategisk i en forhandlingssituation.

Økologisk Landsforening gør opmærksom på, at der er behov for at foretage en principiel justering i den nuværende fusionsmarkedsordning. Under etablering af producentorganisationer og udarbejdelse af driftsprogrammer er det væsentligt, at der skelnes mellem økologiske og ikke-økologiske produkter. Aktuelt er der identificeret et problem med producentorganisationerne for frugtavlere i Danmark. Økologiske frugtavlere, der er medlem af en producentorganisation, som via deres driftsprogram kan yde tilskud til etablering af frugtræer, kan ikke modtage tilskud til etablering af økologiske frugtræer fra den etableringstilskudsordning, Danmark tilbyder økologiske frugtavlere, uanset at de økologiske producenter fraskriver sig retten til at kunne søge etableringstilskud fra PO'ens driftsprogram, eller at medlemmerne af PO'en vedtager, at PO'ens driftsprogram ikke giver mulighed for at kunne yde etableringstilskud til økologiske producenter. Det skyldes, at fusionsmarkedsordningen og gennemførelsesbestemmelser hertil ikke skelner mellem økologisk og ikke-økologiske produkter/planter. Det er et problem, idet vi i Danmark i øvrigt anbefaler, at producenterne er medlem af en PO, da det på andre måder er en fordel for producenterne, hvis vi skal professionalisere denne produktion. I det beskrevne tilfælde betyder det, at de danske økologiske frugtavlere, er meget ringere stillet end de producenter, der ikke er medlem af en PO, idet etableringstilskuddet fra økologiordningen er meget højere, end det tilskud som producenterne kan få fra PO'ens driftsprogram.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endelig lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Regeringen arbejder for en øget markedsorientering og liberalisering af den fælles landbrugspolitik. Endvidere mener regeringen, at markedsinstrumenter bør anvendes som et sikkerhedsnet under markedet, og at eventuelle nye instrumenter ikke må begrænse det indre markeds funktion eller den frie

konkurrence. Endelig bør de samlede udgifter til markedsforanstaltninger, herunder midler, der måtte afsættes til krisestyring eller andre foranstaltninger uden for landbrugsbudgettet (i den flerårige finansielle ramme), reduceres væsentligt.

Med dette udgangspunkt kan regeringen tage formandskabets fremskridtsrapport til efterretning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen fremlagde reformforslaget for medlemsstaterne på rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20.- 21. oktober 2011. Forslaget fik en blandet modtagelse, idet en række medlemsstater lagde vægt på, at markedsinstrumenter kun anvendes som et reelt sikkerhedsnet, imens en række medlemsstater så positivt på, at Kommissionen med forslaget om den fælles markedsordning foreslår instrumenter, som kan bidrage til at forbedre producentens position i fødevareforsyningskæden, for eksempel producentorganisationer.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2012 var der en drøftelse på baggrund af formandskabets spørgsmål om ekstraordinære kriseforanstaltninger og fødevareforsyningskæden. Der var generelt bred støtte til særlige krisetiltag, idet en række medlemsstater dog ønskede flere tiltag, herunder blandt andet højere EU-medfinansieringssats, højere interventionspriser, udvidelse af anvendelsesområdet for privat oplagring og salgsfremmeinitiativer. Nogle medlemsstater understregede, at krisetiltag burde nøje afgrænses, ligesom der var skepsis over for den særlige krisereserve uden for landbrugsbudgettet samt eksportrestitutioner. De vinproducerende lande hilste beslutningen om nedsettelse af en high level gruppe for vin velkommen med henvisning til behovet for en forlængelse af forbuddet mod nyplantninger. Mange medlemsstater ønskede endvidere sukkerkvoteregimet forlænget, mens enkelte medlemsstater tilsvarende ønskede mælkekvoteregimet opretholdt. Der var delte holdninger til spørgsmålet om fødevareforsyningskæden, herunder producentorganisationer og interprofessionelle organisationer. En række medlemsstater hilste Kommissionens forslag velkommen, og visse medlemsstater så gerne en udvidelse af mælkepakken bestemmelser til andre sektorer. Andre medlemsstater, herunder Danmark, var imod obligatorisk anerkendelse af producentorganisationer.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget om den fælles markedsordning har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. januar 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2012, jf. samlenotat oversendt den 11. januar 2012.

Udkast til forslag om den fælles markedsordning og forslag om brugen af artikel 43. stk. 3 har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

(iii) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
KOM (2011) 627

Der henvises til side 4 i indeværende samlenotat.

(iv) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik
KOM (2011) 628

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3.maj 2012. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen fremlagde den 12. oktober 2011 forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ("den horisontale forordning"), der vil medføre en udvidelse af de nuværende bestemmelser i Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 af 21. juni 2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik. Forslaget omfatter de finansielle regler for de to landbrugsfonde samt det overordnede regelsæt for medlemsstaternes udbetalingsorganer. Hertil kommer også regler for bedriftsrådgivning, kontrolsystemer og sanktioner samt krydsoverensstemmelse. Disse regler indgik tidligere i forordningen for direkte betalinger. Kommissionen foreslår endvidere en række stramninger i forhold til betalingsorganernes administration samt en række ændringer i regelsættet omkring krydsoverensstemmelse. Generelt er der i forslaget vidtgående adgang for Kommissionen til via delegerede retsakter at gennemføre ændringer i regelsættet. Formandskabet har senest fremsat en række ændringer til Kommissionens forslag. Som et led i arbejdet med den samlede reformpakke indgår dette forslag i formandskabets fremskridtsrapport sammen med de seks andre reformforslag.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 628 af 12. oktober 2011 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik. Forslaget er modtaget i en dansk sprogudgave den 18. oktober 2011.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget indgår sammen med de seks øvrige forslag i reformpakken i formandskabets fremskridtsrapport, som er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. -19. juni 2012.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning) indeholder en udvidelse af de nuværende bestemmelser i Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 af 21. juni 2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik. Udover finansielle regler for de to landbrugsfonde samt det overordnede regelsæt for medlemsstaternes udbetalingsorganer omfatter forslaget som noget nyt også regler for bedriftsrådgivning, kontrolsystemer og sanktioner, herunder det integrerede administrations- og kontrolsystem samt regelsættet om kryds-overensstemmelse. De sidstnævnte områder fremgår i dag af reglerne for direkte støtte. Herudover foreslår Kommissionen, at der skal gennemføres en række stramninger i forhold til betalingsorganernes administration samt en række ændringer i regelsættet omkring kryds-overensstemmelse.

Bedriftsrådgivningsordning

Regelsættet for etablering af den obligatoriske bedriftsrådgivning foreslås overført fra forordningen om direkte støtte til den horisontale forordning. Kommissionen foreslår, at ordningen skal gælde de regler, der er omfattet af kryds-overensstemmelse i dag, og at rådgivningen udvides til også at omfatte regler på områderne klimaforandringer, biodiversitet, beskyttelse af vand, notifikation af dyresygdomme samt innovation. Herudover foreslås grønning og rådgivning vedrørende bæredygtig økonomisk udvikling af små landbrug omfattet af bedriftsrådgivningsordningen. Støttemodtagernes deltagelse i ordningen forbliver frivillig. Medlemsstaterne kan vælge at støtte brugen af bedriftsrådgivning under landdistriktspolitikken.

Regulering af forhold mellem Kommissionen og udbetalingsorganerne

En nyskabelse vedrørende udbetalingsorganerne er, at Kommissionen foreslår, at den ved delegerede retsakter fastsætter minimumskriterier for godkendelsen af udbetalingsorganerne i medlemsstaterne. Det betyder, at Kommissionen skal fastsætte minimumskriterier for arbejdet i de udbetalende organer for så vidt angår interne forhold, kontrolaktiviteter, information og kommunikation samt overvågningsaktiviteter. Herudover foreslår Kommissionen, at den skal fastsætte regler for udstedelse og tilbagebetaling af udbetalingsorganernes godkendelse, overvågning af organerne samt deres eventuelle fornyede godkendelse.

Kommissionen foreslår på flere punkter stramninger med hensyn til udbetalingsorganernes administration. Forslaget indeholder blandt andet bestemmelser vedrørende afvisning af refusion fra EU ved for sene betalinger i forhold til de fastsatte frister og krav om tilhørende rentekompensation til støttemodtagerne. Med hensyn til tilbagebetalingskrav overfor støttemodtagerne som følge af uregelmæssigheder, der ikke er begrundet i forsømmelser fra medlemsstatens side, foreslår Kommissionen, at betalingsorganerne selv skal afholde 100 % af udgifterne vedrørende tilbagebetalingskrav, som ikke er blevet inddrevet inden for 4 år, eller 8 år såfremt tilbagebetalingen er blevet genstand for en retssag.

Kommissionen foreslår, at den procentdel, som medlemsstaterne kan beholde, når det lykkes at inddrive uretmæssige udbetalte beløb nedsættes fra 20 % til 10 %. En lignende justering foreslås med hensyn til den procentdel, som medlemsstaterne må beholde af inddrevne beløb vedrørende sanktioner som følge af kryds-overensstemmelse (her nedsættes procentandelen fra 25 % til 10 %).

Kommissionen foreslår ligeledes, at medlemsstaternes refusion kan suspenderes, hvis de statistikker, som medlemsstaten skal fremsende til Kommissionen vedrørende gennemførte kontroller og resultaterne heraf, ikke bliver fremsendt rettidigt.

Med forslaget introducerer Kommissionen en fælles ramme for overvågning og evaluering af resultaterne af den fælles landbrugspolitik i sin helhed, herunder at vurdere politikens bidrag til målene for EU's 2020-strategi. Den fælles ramme skal omfatte direkte støtte, markedsforanstaltninger og landdistriktspolitikken.

Landdistriktsprogrammerne bliver finansieret af den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Den kommende programperiode for landdistriktsprogrammerne løber fra 2014-2020. Medlemsstaten anmelder kvartalsvist deres udgifter under landdistriktsprogrammerne til EU, som herefter refunderer EU-andelen af medlemsstatens udgifter. Kommissionens forslag lægger op til, at de kvartalsvise refusioner skal ske ved anvendelsen af én finansieringssats per foranstaltning.

Kommissionen foreslår også en ensretning af udbetalingsfristerne for alle arealstøtteordninger. Det betyder i praksis, at udbetalingsfristen for enkeltbetalingen også skal gælde for arealstøtteordningerne under landdistriktsprogrammet. Fristen for enkeltbetalingen er 1. december – 30. juni det følgende år. Kommissionens forslag indeholder også en generel mulighed for at udbetale forskud på 50 % på den direkte støtte og 75 % på arealordningerne under ELFUL.

Kontrolsystem og sanktioner

Forslaget indeholder en bestemmelse om, at medlemsstaterne, hvor det er passende, skal udføre alle fysiske kontroller vedrørende landbrugsstøtte og støtte under landdistriktsprogrammet på samme tid. Kommissionen lægger endvidere op til, at der bliver oprettet et særligt register til identifikation af landmænd og støttemodtagere. Endelig ønsker Kommissionen i forbindelse med nedsættelser og udelukkelse at anvende modellen for krydsoverensstemmelseskontrollen, hvor sanktionen skal fastlægges i forhold til overtrædelsens alvor, omfang og varighed/gentagelse.

Krydsoverensstemmelse

I forbindelse med reformen af den fælles landbrugspolitik i 2005 blev det vedtaget, at udbetalingen af støtte til landbrugere sker på betingelse af, at en række krav bliver overholdt inden for miljø, sundhed, dyrevelfærd og god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM). I modsat fald kan støtten blive reduceret eller helt bortfalde. Dette kaldes i daglig tale krydsoverensstemmelse.

Kommissionen foreslår, at regelsættet vedrørende krydsoverensstemmelse bliver overført til den horisontale forordning. Det foreslås, at omstrukturingsstøtte, omstillingsstøtte og grøn høst bliver omfattet af krydsoverensstemmelse. Modsat vil modtagere af direkte støtte, som tilmelder sig ordningen for små landbrugere, være undtaget krydsoverensstemmelse.

Vandrammedirektivet og pesticiddirektivet bliver også omfattet af krydsoverensstemmelse¹. Kommissionen foreslår, at den får delegeret beføjelser til at tilføje direktivernes bestemmelser, efter at alle medlemsstaterne har implementeret de bestemmelser, der skal være direkte gældende overfor landbrugerne og notificeret Kommissionen om implementeringen. Medlemsstaternes implementering skal ske senest den 1. januar 2013 for vandrammedirektivet og senest 1. januar 2014 for pesticiddirektivet.

De lovbestemte forvaltningskrav og GLM-normerne er i forslaget kategoriseret i tre områder: 1) Miljø, klimaforandring og GLM, 2) Sundhed og 3) Dyrevelfærd).² I forhold til de nuværende krav vedrørende GLM indeholder forslaget en række ændringer og udvidelser. Det gælder især for et nyt krav om beskyttelse af vådområder og kulstofrige jorde inklusiv forbud mod førstegangspløjning samt for følgende normer: Minimum plantedække, minimum jordforvaltning med henblik på at hindre jorderosion, bevarelse af jordens organiske indhold samt bevarelse af en lang række landskabstræk m.v. Grundvandsdirektivet og dele af fuglebeskyttelsesdirektivet er i forslaget taget ud som lovbestemte forvaltningskrav og flyttet til GLM-normer.

Den nuværende GLM-norm om vedligeholdelse af permanente græsarealer er ikke med som en selvstændig norm i forslaget, men for årene 2014 og 2015 foreslår Kommissionen, at reglerne om krydsoverensstemmelse også skal gælde for bestemmelser, der skal sikre, at arealer med permanent græs opretholdes hos hver enkelt landbruger. Det foreslås, at Kommissionen delegeres beføjelser til at fastsætte de nærmere regler herom, inklusiv regler for konvertering til permanent græsareal, hvis græsandelen er faldende.

Formandskabets ændringsforslag

I formandskabets ændringsforslag lægges der blandt andet op til følgende:

- 1) At minimumskriterierne for betalingsorganerne skal fastsættes ved gennemførselsretsakter i stedet for delegerede retsakter.
- 2) Afvisning af Kommissionens forslag om administrative stramninger i form af rentekompensation til støttemodtager ved for sene betalinger.
- 3) Afvisning af nedsættelse af den procentdel, som medlemsstater må beholde, når det lykkes at inddrive uretmæssigt udbetalte beløb.
- 4) Afvisning af 100 % medlemsstatsfinansiering af de tilbagebetalingskrav, som betalingsorganet ikke har inddrevet fra støttemodtagerne inden for en vis periode.
- 5) Afvisning af suspension i de løbende refusioner i tilfælde af for sen indsendelse af kontrolstatistik.
- 6) Indarbejdelse af en række henvisninger til øvrige igangværende forhandlinger som kan få indflydelse på forhandlingerne om den horisontale forordning, herunder forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme 2014-2020 og forhandlingerne om finansforordningen vedrørende EU's almindelige budget.

¹ Inkluderingen af direktiv 2009/128/EF af 21. oktober 2009 om en ramme for Fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider er allerede vedtaget. Pesticiddirektivet indbefatter en trinvis indførelse af de bestemmelser, der er rettet mod landbrugerne.

² GLM-normerne sammenskrives fra 15 frivillige og obligatoriske normer, til 8 obligatoriske normer. For de 18 lovbestemte forvaltningskrav (SMR), der indgår i den nuværende rådsforordning 73/2009, indebærer forslaget, at grundvandsdirektivet lægges ind under GLM, mens 4 direktiver vedrørende henholdsvis slam, mund- og klovsyge, bekæmpelse af visse dyresygdomme, og blue tongue er fjernet fra bilag II i forordningsforslaget.

- 7) En begrænsning af de elementer som skal dækkes af bedriftsrådgivning til 'greening'-tiltagene og krydsoverensstemmelse.
- 8) En lempelse i ansøgningskravet således, at landbrugsparceller med landskabstræk og bræmmer ikke længere skal anmeldes blot indikeres i ansøgningseskemaet.
- 9) Flexibilitet i muligheden for at yde forskudsudbetaling.
- 10) Afvisning af delegation til Kommissionen ved inddragelse af vandrammedirektivet i krydsoverensstemmelsesreglerne. Afvisningen ledsages af en erklæring, hvori Rådet inviterer Kommissionen til at fremsætte forslag til inkludering af relevante dele af direktivet, når det er implementeret.
- 11) Præcisering af visse regler for god landbrugs- og miljømæssig stand, vedrørende fx beskyttelse af jordens organiske indhold og beskyttelse af kulstofrige jorde, således at dette også omfatter et forbud mod afbrænding og opløjning.

Formandskabets fremskridtsrapport

Formandskabet vil præsentere en samlet fremskridtsrapport om alle syv forslag til reform af landbrugspolitikken. I forhold til forslaget om den horisontale forordning forventes de vigtigste ændringsforslag, som formandskabet har indarbejdet i Kommissionens forslag at fremgå af fremskridtsrapporten. Disse ændringsforslag er foretaget på baggrund af de holdningstilkendegivelser, som medlemsstaterne har fremført under forhandlingerne. Medlemsstaternes holdningstilkendegivelser har især været forankret i ønsket om en enklere administration af EU's landbrugspolitik samt at begrænse de økonomiske og administrative byrder, som Kommissionens reformforslag frygtes at medføre.

I fremskridtsrapporten forventes det også anført, at en række medlemsstater har udtalt deres bekymring om de såkaldte 'flat-rate'-korrektioner, som Kommissionen pålægger medlemsstater i forbindelse med tilbagebetaling til EU-budgettet som følge af uretmæssigt udbetalte beløb til støttemodtagere. Medlemsstaterne ønsker i stedet, at Kommissionen i højere grad foretager konkrete beregninger, der mere præcist dækker den risiko, der er for EU-budgettet.

Fremskridtsrapporten ventes ligeledes at indeholde en henvisning til, at majoriteten af medlemsstater ikke støtter Kommissionens forslag til en udvidelse det godkendende organs opgaveportefølje. Afvisningen begrundes blandt andet i øgede administrative byrder, samt at medlemsstaterne har svært ved at se de potentielle langsigtede fordele, som Kommissionen opstiller i forbindelse med forslaget.

Om den fælles ramme for overvågning og evaluering forventes rapporten at påpege, at medlemsstaterne lægger vægt på, at de oplysninger, som medlemsstaterne skal levere, i størst muligt omfang skal bygge på eksisterende datakilder, og at regelsættet skal udformes under hensyn til at begrænse unødige administrative omkostninger.

For så vidt angår sanktion af 'greening' ventes det i rapporten anført, at der blandt medlemsstaterne er et udbredt ønske om, at sanktionerne alene skal berøre betalingen for 'greening' og dermed ikke kunne påvirke basisbetalingen. Det ventes endvidere anført, at en række medlemsstater finder, at pesticiddirektivet ikke skal omfattes af krydsoverensstemmelser via delegation til Kommissionen, mens

andre ventes at bemærke forbindelsen mellem det omtalte direktiv og pesticidforordningen 1107/2009, hvor sidstnævnte er omfattet af de nuværende krydsoverensstemmelsesregler.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget er blevet henvist til behandling i Europa-Parlamentets Udvalg for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, der er ledende udvalg. Derudover er Udvalget for Udvikling, Udvalget for Budget, Udvalget for Budgetkontrol, Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed samt Udvalget for Regionaludvikling blevet udpeget som rådgivende udvalg.

Konsekvenser

Forslaget til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ventes at have både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser, konsekvenser for udmøntningen af EU's budget samt konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet. Det fulde omfang af konsekvenserne kendes endnu ikke, men der kan gøres en række overordnede antagelser.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget indebærer øgede krav til de udbetalende organer. Dette vil formentlig resultere i højere udgifter til IT og administration. Ydermere må det antages, at de nye regler for inddrivning af uretmæssigt udbetalt støtte kan resultere i færre indtægter og flere udgifter.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Ændringerne af GLM-reglerne samt inkludering af vandrammedirektivet vil antageligvis have betydning for erhvervet, men de præcise konsekvenser kan endnu ikke kvantificeres. De begrænsninger eller foranstaltninger, som landbrugerne kan blive pålagt at foretage som led i vandrammedirektivet, er individuelle for hver enkelt landbruger. Dette kan gøre det vanskeligt at etablere en nogenlunde ensartet og proportional bedømmelse af overtrædelser.

Administrative konsekvenser

De nye GLM-regler vil indebære, at myndighederne skal opbygge nye registre og indføre nye elementer i kontrollen. Kravet om bevarelse af jordens organiske indhold vil sandsynligvis føre til forøget ressourceforbrug til administration og kontrol, da medlemsstaterne ved gennemførelsen af dette krav skal analysere og dokumentere om et instrument, som for eksempel forbud mod afbrænding af stubbe, er egnet til at bevare jordens organiske indhold. Forslaget om at lade krydsoverensstemmelse omfatte vandrammedirektivet ventes at forøge ressourceforbruget til kontrol og administration.

Konsekvenser for miljøet

Ændringen af reglerne, der er omfattet af krydsoverensstemmelse, vil formentlig få indflydelse på miljøet. Det præcise omfang heraf kendes endnu ikke.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer bemærkede overordnet på møde i § 2-udvalget (landbrug) den 5. oktober 2011, at de nye tiltag ikke bidrager til at gøre landbrugspolitikken mere veldefineret og skarp. Tværtimod lader den til at blive mere indviklet. Der er et stort behov for forenkling. Hvad angår bedriftsrådgivning bør det være op til de enkelte medlemsstater, om de vil indføre noget sådant i regi af landdistriktsprogrammerne.

Ved efterfølgende skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) er der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker med hensyn til krydsoverensstemmelse og GLM, at der ikke er tale om en reel forenkling. Selvom der fjernes en række krydsoverensstemmelseskrav, overføres den del af disse krav i stedet som en række udvidede GLM-krav. Derfor er det reelt kun ganske få krav, der fjernes. Derudover udvides GLM-kravene særligt med et nyt krav om beskyttelse af vådområder og kulstofrige jorder (blandt andet pløjeforbud). Desuden ligger der muligvis en udvidelse i kravene om minimum plantedække, minimum jordforvaltning (jorderosion), bevarelse af jordens organiske indhold, landskabslementer m.v. Derudover vil vandrammedirektivet og pesticiddirektivet blive omfattet af krydsoverensstemmelse, når disse er blevet implementeret i medlemsstaterne. Landbrug & Fødevarer finder, at det samlet set ligner det en opstramning af det eksisterende system, hvilket man finder højest u hensigtsmæssigt. Landbrug & Fødevarer mener, at det er vigtigt at skabe et slankere og mere målrettet system for krydsoverensstemmelse, som er mere enkelt for landmanden at håndtere, og som er lettere for myndighederne at administrere. Derudover er det vigtigt at fokusere på at skabe mere proportionalitet i den måde, hvorpå man vurderer overtrædelser. Procentvise støttenedsættelser er ikke proportionale.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at det er vigtigt, at GLM-kravene er udformet på en måde, som understøtter en miljø- og klimarigtig landbrugsproduktion, men som ikke lægger hindringer i vejen for udviklingen af en konkurrencedygtig landbrugsproduktion. Det er endnu svært at vurdere helt konkret, hvad der ligger i de nye og udvidede GLM-krav, da det er op til de enkelte medlemsstater at definere de nationale GLM-krav. Dog er der en række konkrete spørgsmål, som det er vigtigt at forholde sig til allerede på nuværende tidspunkt. Hvordan defineres eksempelvis vådområder og kulstofrige jorder – og hvordan defineres græsarealer i den sammenhæng? Alt efter hvordan disse arealer defineres, kan det give alvorlige problemer i Danmark, hvor eksempelvis mange lavbundsarealer opdyrkes.

Idet EU er ved at udarbejde en strategi for bekæmpelse af invasive arter, mener Landbrug & Fødevarer ikke, at en sådan strategi bør foregribes ved at udvide et GLM-krav til også at omfatte bekæmpelse af invasive arter og skadedyr.

Samlet set er Landbrug & Fødevarer ikke begejstret for Kommissionens forslag til en opstramning af krydsoverensstemmelsessystemet. I stedet bør der arbejdes for en signifikant forenkling af systemet, så det bliver slankere, mere proportionalt og indeholder mere simple og målrettede krav, som er lettere at administrere og lettere for landmanden at håndtere.

For så vidt angår bedriftsrådgivningsordning, finder Landbrug & Fødevarer det vigtigt, at systemet forbliver frivilligt at deltage i for den enkelte landmand, sådan som Kommissionen lægger op til.

Landbrug & Fødevarer mener endvidere, at det er vigtigt, at systemet udvides til at omfatte en mere helhedsorienteret rådgivning for landmanden.

Landbrug & Fødevarer bemærker supplerende, at det er vigtigt skabe rammerne for en effektiv og målrettet kontrol ude hos landmanden. Dette kan gøres dels ved at fokusere på at minimere den fysiske kontrolprocent, dels ved at fokusere på, at så mange typer af kontroller som muligt samordnes, så landmanden ikke oplever et stort antal kontrolbesøg fra den samme myndighed. Landbrug & Fødevarer finder, at krydsoverensstemmelse bør begrænses til kun at gælde for den såkaldte grundbetalingsordning i søjle I. Endvidere gør Landbrug & Fødevarer opmærksom på, at de overgangsforanstaltninger, der foreslås indført vedrørende permanente græsarealer for årene 2014 og 2015 justeres og ændres for det tilfælde, at der sker ændringer i definitionen af permanent græs.

Landbrug & Fødevarer præciserer, at det er vigtigt, at bedriftsrådgivningssystemet også kan omfatte en mere helhedsorienteret rådgivning for landmanden. Ikke mindst er det vigtigt, at der er tilskudsmuligheder til en mere helhedsorienteret rådgivning under landdistriktsprogrammet. Dog bør det kun være obligatorisk for medlemslandene at indføre et system, der omfatter krydsoverensstemmelse og de nye krav i den grønne komponent.

Derudover giver udviklingen under det danske formandskab anledning til følgende supplerende bemærkninger:

Rentekompensation

Det er vigtigt at holde fast i Kommissionens forslag om rentekompensation ved for sene betalinger, da det vil stille myndighederne og støttemodtagere (ikke mindst landmænd) mere lige. Danske landmænd og virksomheder bliver generelt mødt med krav om rentekompensation ved for sen indbetaling. Kommissionens forslag bør derfor ikke afvises.

Lempelse af krav om indtegning af landskabselementer

Landbrug & Fødevarer støtter fuldt ud op om at lempe kravet til indtegning af landskabselementer på markkort, således at disse kun indikeres i ansøgningsskemaet. Dette vil være en væsentlig administrativ forenkling for både for landmænd og for myndigheder, og vil være med til at afhjælpe nogle af de udfordringer man sandsynligvis vil stå med i Danmark i forhold til implementeringen af de kommende regler omkring den grønne komponent.

Sanktioner for grøn komponent

Det er glædeligt, at der blandt medlemsstaterne er et udbredt ønske om, at sanktioner for manglende overholdelse af kravene i den grønne komponent skal begrænses til at kun påvirke den betaling, der går direkte til den grønne komponent.

Opstramning af krydsoverensstemmelseskrav

Som Landbrug & Fødevarer tidligere har nævnt, er det højest uhensigtsmæssigt, at det nuværende system for krydsoverensstemmelse og GLM tilsyneladende foreslås opstrammet. Det er helt centralt, at der skabes et slankere og mere målrettet system for krydsoverensstemmelse. Derfor bør hverken vandrammedirektivet eller pesticiddirektivet inkluderes i krydsoverensstemmelse fremadrettet. Ligeledes er det vigtigt, at de foreslåede justerede GLM-krav, eksempelvis vedr. jordens organiske ind-

hold og beskyttelse af kulstofrige, ikke indeholder unødige skærper, men derimod begrænses til et absolut minimum.

Økologisk Landsforening kan i princippet bakke op om rationalet for krydsoverensstemmelse. Foreningen oplever dog, at der er et stort behov for at justere krydsoverensstemmelseskravet, således at tilbagebetalingskrav udløst af overtrædelser i husdyrproduktionen sættes i forhold til husdyrproduktionens relative størrelse sammenholdt med arealet. De nuværende krav medfører, at det er økonomisk risikabelt at have et husdyrhold på bedrifter med store arealtilliggende, da tilbagebetalingskravet udgør en procentdel af arealstøtten. Foreningen er i øvrigt usikker på indholdet i oplægget fra Kommissionen til ændring af krydsoverensstemmelseskravet. Foreningen kan ikke læse sig til, om det alene foreslås at grønningskomponenterne også omfattes af krydsoverensstemmelseskrav, eller om der lægges op til at alle tilskudsordninger til natur, miljø og klima i søjle II skal omfattes af krydsoverensstemmelse. Økologisk Landsforening vil gerne advare mod, at frivillige natur-, miljø- og klimatilskud omfattes af krydsoverensstemmelse. Det vil være en alvorlig barriere for trækket på disse ordninger. Foreningen mener også, at det skal overvejes nærmere om grønningskomponenterne egner sig til at blive omfattet af krydsoverensstemmelse.

Foreningen efterspørger, at der gøres tiltag til at krydsoverensstemmelseskrav på husdyrområdet tilpasses, så den økonomiske konsekvens sættes i forhold til husdyrproduktionens relative størrelse sammenholdt med landbrugsarealet, så små husdyrproduktioner ikke udløser uforholdsmæssigt høje tilbagebetalingskrav på bedrifter med store arealer. Økologisk Landsforening fremhæver, at foreningen læser oplægget således, at der er risiko for, at den nuværende støtte til ekstensivt landbrug i en fremtidig ordning omfattes af krydsoverensstemmelseskrav. Foreningen mener, det vil være meget begrænsende for søgningen på ordningen. Krydsoverensstemmelsesreglerne indebærer, at overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav udgør en stor økonomisk risiko for landbrugerne. Det bør derfor kun være de obligatoriske regler, der er omfattet af krydsoverensstemmelse, det skal ikke være frivillige ordninger. Det skal i den forbindelse også stå klart, at uanset, at økologi anses for at leve op til grønningskravene, så skal økologi ikke underlægges krydsoverensstemmelsesregler.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endvidere lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme. Regeringen vil arbejde for at sikre en sund forvaltning af EU's midler og samtidig søge at sikre en enkel administration. Således bør omkostningerne til administration og kontrol være proportionale med den risiko som fondene eventuelt kan udsættes for. Regeringen er enig i princippet bag krydsoverensstemmelse og GLM og lægger vægt på, at producenter og myndigheder ikke pålægges uforholdsmæssigt store administrative byrder.

Med dette udgangspunkt kan regeringen tage formandskabets fremskridtsrapport til efterretning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Et flertal af medlemsstaterne er bekymrede for, at forslaget vil pålægge myndigheder og landmænd store administrative byrder. Der er generelt blevet udtrykt ønske om større forenkling. Dette gælder navnlig krydsoverensstemmelse, hvor en række medlemsstater har fremhævet, at krydsoverensstemmelseskravene kunne forenkles yderligere. Et stort flertal af medlemsstaterne ønsker ikke på nuværende tidspunkt at inkludere vandramme- og pesticiddirektivet i krydsoverensstemmelseskravene. I forhold til forslaget om at undtage mindre landbrugere for krydsoverensstemmelseskravene er medlemsstaternes holdning delt, omend majoriteten synes at tilslutte sig forslaget.

Endvidere har et flertal af medlemsstaterne udtrykt ønske om at begrænse de dele af Kommissionens forslag, som forventes at medføre administrative omkostninger for medlemsstaterne. Medlemsstaterne bakker op om formandskabets forslag om at slette kravet om rentekompensation til støttemodtager ved for sene betalinger samt muligheden for, at Kommissionen kan suspendere medlemsstatens refusion ved for sen aflevering af kontrolstatistikker. Medlemsstaterne støtter desuden formandskabets genindførelse af den eksisterende regel om, at medlemsstaten kun skal dække 50 % af de inddrivelses, det ikke lykkes at inddrive inden for en vis periode i stedet for 100 %, som Kommissionen har foreslået. Der har endvidere været opbakning fra et flertal af medlemsstaterne til formandskabets forslag om, at fastsættelse af minimumskriterier for betalingsorganerne skal ske via gennemførelsesretsakter.

Derudover har drøftelserne vist, at medlemsstaterne generelt har et ønske om større fleksibilitet på en række punkter. Det gælder for det første på det integrerede administrations- og kontrolsystem (IACS). For det andet på området for forskudsudbetaling, og for det tredje i forhold til det foreslåede system for bedriftsrådgivning, hvor mange medlemsstater finder, at de nye elementer burde være valgfri.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt folketingets Europaudvalg den 9. maj 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. -15. maj, jf. samlenotat oversendt den 3. maj 2012.

Udkast til forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

(v) **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning nr. 73/2009 for så vidt angår anvendelsen af direkte betalinger til landbrugere for 2013**
KOM (2011) 630

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. marts 2012. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen fremlagde den 12. oktober 2011, som led i reformpakken, forslag om en overgangsordning for direkte betalinger, der skal gælde i 2013, idet visse elementer i den nuværende forordning for direkte betalinger kun går til og med 2012. Idet den nye ordning, jævnfør Kommissionens reformforslag, skal finde anvendelse fra 1. januar 2014 foreslås det med nærværende forslag at tilpasse den gældende forordning om direkte betalinger, så denne kan anvendes i 2013. Det foreslås at fastsætte nettolofterne for de direkte betalinger for støtteåret 2013 på samme niveau som i 2012 og at fastsætte en tilpasningsmekanisme svarende til den hidtil gældende graduering for på den måde at sikre kontinuitet i støtteniveauet. Som et led i arbejdet med den samlede reformpakke indgår dette forslag i formandskabets fremskridtsrapport sammen med de seks andre reformforslag.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 630 af 12. oktober 2011 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) 73/2009, for så vidt angår anvendelsen af direkte betalinger til landbrugere for 2013. Forslaget er oversendt til Rådet den 18. oktober 2011 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget indgår sammen med de seks øvrige forslag i reformpakken i formandskabets fremskridtsrapport, som er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. – 19. juni 2012.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

I den nuværende forordning for direkte betalinger til landbrugerne er der fastsat et loft over udbetalingerne frem til og med kalenderåret 2012. Eftersom reformen af den fælles landbrugspolitik (inklusive forordningen for direkte betalinger) først træder i kraft fra og med 2014, er der brug for et overgangsforslag for at sikre et uændret støtteniveau til landbrugerne. I nærværende forslag har Kommissionen derfor fremsat forslag om at fastsætte nettolofter for de direkte betalinger for kalenderåret 2013.

De foreslåede lofter tager udgangspunkt i lofterne for 2012. Det er dog nødvendigt at justere disse lofter, idet obligatorisk graduering (overflytning af midler fra søjle I til søjle II) bortfalder som følge af reformen af den fælles landbrugspolitik. Følgelig foreslår Kommissionen en tilpasningsmekanisme i form af en reduktion, som svarer til gradueringen, som det kendes under den nuværende forordning for direkte betalinger, for på den måde at sikre kontinuitet i støtteniveauet. De foreslåede reduktioner stemmer således overens med de procentsatser, der pt. bruges ved graduering. Det vil sige 10 % i støttebeløb mellem 5.000-300.000 € og yderligere 4 % i støttebeløb over 300.000 €. EU10 fritages for reduktion i støttebeløb op til 300.000 €, hvorefter der reduceres med 4 % som gældende for EU15. I 2013 er EU10 fuldt indfaset, men fritages fortsat for reduktion i støttebeløb op til 300.000 €. Rumænien og Bulgarien er ikke omfattet, da deres støtteniveau for de direkte betalinger fortsat er under indfasning.

Ved fastsættelsen af nettolofterne tages i øvrigt højde for indfasningen af den direkte støtte i de nye medlemsstater, ophøret af muligheden for frivillig modulation (det vil sige muligheden for at medlemsstaterne frivilligt overflytter midler mellem søjlerne, hvilket er muligt i det Forende Kongerige og Portugal, men benyttes alene i det Forenede Kongerige), ophøret af muligheden for overførsel af uudnyttede budgetmidler til landdistriktsprogrammer og overførsel fra markedsordningen for vin.

Finansiell disciplin (degressivitet) under den gældende forordning kræver, at alle landbrugeres støttebeløb reduceres, såfremt budgettet til direkte betalinger, eksklusiv en sikkerhedsmargen på 300 mio. €, forventes overskredet. Denne sikkerhedsmargen er ikke ført videre i 2013-forslaget, men reglerne om degressivitet videreføres derudover uændret.

De nye medlemsstater har frem til og med 2012 under indfasningen af den direkte støtte efter godkendelse af Kommissionen haft mulighed for at yde nationalt finansierede tillæg til EU-betalingerne. Dette kaldes nationale supplerende betalinger. Denne mulighed er ikke videreført med forslaget.

Kommissionens overgangsforslag om anvendelsen af direkte betalinger til landbrugere for 2013 skal træde i kraft fra 1. januar 2013.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabet har udfærdiget et ændringsforslag om følgende elementer i forslaget: en forlængelse af hhv. muligheden for at kunne overføre uudnyttede midler til landdistriktsprogrammerne samt muligheden for frivillig modulation.

Formandskabets fremskridtsrapport

Formandskabet vil præsentere en samlet fremskridtsrapport om alle syv forslag til reform af landbrugspolitikken. I forhold til forslaget om en overgangsordning for 2013 forventes formandskabet i fremskridtsrapporten at bemærke, at der forventes enighed mellem Europa-Parlamentet og Rådet om visse ændringer af Kommissionens oprindelige forslag. Dette inkluderer fortsættelse af frivillig modulation, fortsat anvendelse af uudnyttede midler i kalenderåret 2013, fortsat mulighed for nye medlemsstater for i 2013 at yde supplerende nationale betalinger, fortsat mulighed for Cypren for at yde statsstøtte samt mulighed for justering af de allerede notificerede artikel 68 programmer.

Udtalelser

Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg afgav den 8. maj 2012 udtalelse om Kommissionens forslag i førstebehandlingen. Landbrugsudvalget ønsker, at der skal være mulighed for at yde supplerende nationale betalinger i de nye medlemsstater med undtagelse af Bulgarien, Rumænien og Cypern. Endvidere ønsker landbrugsudvalget, at det skal være muligt at fortsætte med frivillig modulation og overførsel af disse midler til landdistriktsprogrammet, ligesom det også i 2013 fortsat skal være muligt at overføre ubrugte midler til landdistriktsprogrammerne. Landbrugsudvalget ønsker endvidere, at det bliver muligt at foretage ændringer i de allerede notificerede artikel-68 programmer for kalenderåret 2013. Europa-Parlamentet forventes at afgive endelig udtalelse om forslaget i september 2012.

Konsekvenser

Kommissionens forslag forventes ikke at have konsekvenser for EU-budgettet, ligesom forslaget ikke forventes at have statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Høring

Det forventede forslag har været forelagt § 2-udvalget (landbrug) ved møde den 5. oktober 2011 sammen med det forventede forslag vedrørende direkte betalinger (KOM (2011) 625). Ved den lejlighed havde udvalget ikke særskilte bemærkninger til forslaget. Forslaget har senere været i skriftlig høring sammen med forslaget for direkte betalinger. Heller ikke her har udvalget haft specifikke kommentarer til forslaget. På mødet i § 2-udvalget den 5. marts 2012 bemærkede Landbrug & Fødevarer, at man kan støtte forslaget med henblik på at sikre en overgangsløsning for 2013.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side kan man støtte Kommissionens forslag eller et kompromis, der kan støttes af et flertal af medlemsstaterne. Regeringen vil være positivt indstillet over for en eventuel forlængelse af mekanismen for frivillig modulation. Endvidere vil regeringen være positivt indstillet over for eventuelle ændringer, således at de nye medlemsstater kan undgå en reduktion af den direkte støtte i 2013 sammenlignet med 2012. Regeringen lægger dog vægt på, at forslaget med eventuelle ændringer ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Med dette udgangspunkt kan regeringen tage formandskabets fremskridtrapport til efterretning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et kvalificeret flertal af medlemsstater vil kunne tilslutte sig Kommissionens forslag. Der er dog blevet fremsat ønske om at videreføre muligheden for frivillig modulation og anvendelsen af uudnyttede midler. Henset til Kommissionens forslag om reform af forordningen for direkte betalinger, der vil indebære stigende betalinger fra 2014 og frem, finder visse nye medlemsstater det ligeledes uacceptabelt, at det i 2013 ikke vil være muligt at yde nationale supplerende betalinger, da dette kan indebære en reduktion i støtteniveauet sammenlignet med 2012.

Endvidere ønsker enkelte medlemsstater at få mulighed for at kunne foretage ændringer i artikel 68 programmet i 2013. Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg støtter disse forslag. Det forventes, at et kvalificeret flertal af medlemsstater vil kunne tilslutte sig et kompromisforslag der indeholder mulighed for fortsat at kunne overføre midler til landdistriktsprogrammet, mulighed for at yde supplerende nationale betalinger samt ændre artikel 68 programmet i 2013. Medlemsstaternes accept af et eventu-

elt kompromisforslag forventes ledsaget af en erklæring fra Rådet om, at forslaget ikke har præjudicerende indflydelse på de videre forhandlinger om den fremtidige landbrugspolitik og den flerårige finansielle ramme.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den. 16. marts forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. marts 2012, jf. samlenotat oversendt den 8. marts 2012.

Det forventede forslag har tidligere sammen med det forventede forslag om reform af forordningen for direkte betalinger (KOM (2011) 625) været forelagt Folketingets Europaudvalg 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt 6. oktober 2011.

Der er oversendt samlet grundnotat om nærværende forslag og forslaget om reform af forordningen for direkte betalinger (KOM (2011) 625) til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

(vi) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning nr. 1234/2007 for så vidt angår enkeltbetalingsordningen og støtte til vinavlere
KOM (2011) 631

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. marts 2012. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen fremlagde den 12. oktober 2011 forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår enkeltbetalingsordningen og støtte til vinavlere. Forslaget er en del af den samlede reform af den fælles landbrugspolitik og indebærer en opstramning af de traditionelt vinproducerende landes muligheder for at overføre midler mellem de forskellige dele af den fælles landbrugspolitik. En række af de pågældende medlemsstater har mulighed for at gennemføre EU-finansierede støtteprogrammer til fordel for vinsektoren. Forslaget indebærer, at de pågældende medlemsstater senest den 1. december 2012 én gang for alle skal afgøre, om de vil overføre hele eller dele af de midler, der er afsat til vinstøtteprogrammet til enkeltbetalingsordningen. P.t. har de pågældende medlemsstater mulighed for at foretage sådanne overførsler mellem ordningerne hvert år, dog kan overførsel tilbage til vinstøtteprogrammerne ikke ske inden for samme programperiode. Som et led i arbejdet med den samlede reformpakke indgår dette forslag i formandskabets fremskridtsrapport sammen med de seks andre reformforslag.

Baggrund

Kommissionen fremlagde 12. oktober 2011 sine forslag til reform af den fælles landbrugspolitik, herunder KOM (2011) 631 om forslag til forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007, for så vidt angår enkeltbetalingsordningen og støtte til vinavlere. Forslaget er modtaget i en dansk sprogudgave den 18. oktober 2011.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42, stk. 1, og 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget indgår sammen med de seks øvrige forslag i reformpakken i formandskabets fremskridtsrapport, som er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. – 19. juni 2012.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget regulerer de allerede eksisterende muligheder for at overføre midler imellem de forskellige dele af landbrugspolitikken. Det foreslås, at medlemsstaterne én gang for alle senest den 1. december 2012 skal tage stilling til, i hvilket omfang, de vil overføre EU-støtte fra de sektorspecifikke vinordninger til udbetaling af afkoblet støtte under den direkte støtte (den nuværende enkeltbetalingsordning).

Under de nuværende regler kan medlemsstaterne overføre støttemidler til enkeltbetalingsordningen én gang om året. Overførslen medfører en tilsvarende reduktion af de midler, der er til rådighed i vinordningerne. Pt. benytter fem medlemsstater sig af muligheden for at overflytte midler.

Kommissionen har desuden oplyst, at systemet med løbende adgang til overførsel af midler er budgetmæssigt og administrativt tungt. Dette gælder navnlig med hensyn til overvågningen af de midler, der tildeles til enkeltbetalingsordningen.

Det er ikke afklaret, hvorledes de midler, medlemsstaterne eventuelt vælger at overføre, skal fordeles. Hidtil er de overførte midler forblevet i vinsektoren efter overførsel til enkeltbetalingsordningen. Den igangværende reform af forordningen for direkte betalinger opererer med en udjævning af alle betalingsrettigheders værdi frem mod 2019. Det er uvist om de midler, der overføres fra vinsektoren, også er omfattet af denne udjævning. I givet fald vil de overførte midler skulle fordeles imellem alle landbrugssektorer.

Danmark har ikke adgang til støtteordningerne for vinsektoren og har dermed heller ikke mulighed for at overføre midler.

Formandskabets kompromisforslag

Formandskabet har fremlagt et kompromisforslag med to muligheder for at træffe beslutning om at overføre midler; en overførsel for 2014 senest pr. 1. december 2012, og/eller en overførsel for 2015 senest pr. 1. august 2013. Datoen 1. august 2013 følger den foreslåede dato for beslutninger vedrørende den nye basisbetaling i søjle I.

Formandskabets fremskridtsrapport

Formandskabet vil præsentere en samlet fremskridtsrapport om alle syv forslag til reform af landbrugspolitikken. Det forventes, at det for så vidt angår enkeltbetalingsordningen og støtte til vinavlere vil fremgå, at medlemsstaterne generelt støtter op om formandskabets kompromisforslag. Endvidere forventes det, at der nævnes, at der er nogle delegationer, der ønsker mere fleksibilitet samt mulighed for at træffe beslutningen om overførsel på et senere tidspunkt. Derudover forventes det, at forslaget skal tages op igen, når Europa-Parlamentets udtalelse foreligger.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Der forventes afstemning i Europa-Parlamentets landbrugsudvalg ultimo juni 2012.

Konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle konsekvenser eller administrative konsekvenser for det offentlige. Forslaget vurderes isoleret set ikke at have konsekvenser for EU's budget. En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

Forslaget har været forelagt for § 2-udvalget (landbrug) ved møde den 5. oktober 2011 sammen med det forventede forslag vedrørende den fælles markedsordning (KOM (2011) 626) og det forventede forslag vedrørende fastsættelse af støtte og restitutioner (KOM (2011) 629). Forslaget har efterfølgende været forelagt for § 2-udvalget (landbrug) ved møde den 5. marts 2012. Udvalget har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte forslaget vedrørende støtte til vin og enkeltbetalingsordningen, idet regeringen lægger vægt på, at forslaget er en teknisk-administrativt begrundet ændring, som ikke har EU-budgetmæssige konsekvenser. Henset til, at reformen af den fælles landbrugspolitik ventes vedtaget efter nærværende forslag, vil regeringen kunne acceptere, at medlemsstaterne med en tilpasning af forslaget også efter 1. december 2012 får mulighed for at tage beslutning om overførsel af midler til enkeltbetalingsordningen.

Med dette udgangspunkt kan regeringen tage formandskabets fremskridtsrapport til efterretning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget fik generelt en blandet modtagelse, idet en række af de berørte vinproducerende medlemsstater havde betænkeligheder med hensyn til indhold og timing. Det blev fremført, at medlemsstaterne først kan tage stilling til, om de ønsker at overføre midler, når de kender resultatet af forhandlingerne om Kommissionens forslag om direkte betalinger. Dette resultat forventes først at foreligge, når tidsfristen for overførsel er overskredet. Hvis der tages hånd om denne problemstilling, vurderes det, at hovedparten af medlemsstaterne ikke vil modsætte sig en vedtagelse af forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. marts 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. – 20. marts 2012, jf. samlenotat oversendt den 8. marts 2012.

Det forventede forslag har tidligere sammen med det forventede forslag om reform af fusionsmarkedsordningen (KOM (2011) 626) og det forventede forslag vedrørende fastsættelse af støtte og restitutioner (KOM (2011) 629) været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt samlet grundnotat om nærværende forslag, forslaget om reform af fusionsmarkedsordningen (KOM (2011) 626) og forslaget vedrørende fastsættelse af støtte og restitutioner (KOM (2011) 629) til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. **Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om det europæiske innovationspartnerskab om landbrugets produktivitet og bæredygtighed** **KOM (2012) 79**

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen fremsendte den 29. februar 2012 en meddelelse om det europæiske innovationspartnerskab (EIP) om landbrugets produktivitet og bæredygtighed. De europæiske innovationspartnerskaber udspringer af Europa 2020 vækststrategien fra marts 2010 og det dertil hørende flagskibsinitiativ, Innovation i EU. Partnerskabet om landbrugets produktivitet og bæredygtighed følger således de strategiske retningslinjer for Europa 2020 strategien og den fælles landbrugspolitik frem til 2020. Partnerskabet har til formål at bygge bro mellem videnskaben og den praktiske anvendelse af innovativ praksis. Partnerskabet bygger på høringer af interessenter. Rådet har understreget behovet for, at partnerskaberne har en klar målsætning, at medlemsstaterne involveres, og at eksisterende instrumenter strømlines effektivt. På baggrund af Kommissionens meddelelse har formandskabet fremlagt forslag til rådskonklusioner.

Baggrund

Kommissionen har den 29. februar 2012 ved KOM (2012) 79 fremsendt meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om det europæiske innovationspartnerskab (EIP) om landbrugets produktivitet og bæredygtighed.

Rådet (konkurrenceevne) vedtog i november 2010 rådskonklusioner om flagskibsinitiativet Innovation i EU, hvori der lægges vægt på, at Rådet vedtager de nødvendige beslutninger om godkendelse af nye europæiske innovationspartnerskaber.

Formandskabet har på baggrund af Kommissionens meddelelse om en EIP på landbrugsområdet udarbejdet forslag til rådskonklusioner vedrørende det europæiske innovationspartnerskab om landbrugets produktivitet og bæredygtighed. Rådskonklusionerne skal ses i sammenhæng med de overordnede rådskonklusioner om europæiske innovationspartnerskaber, som forventes vedtaget på rådsmødet (konkurrenceevne) den 30.-31. maj 2012.

Sagen forventes sat på rådsmødet (landbrug) den 18.-19. juni 2012 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der ikke er tale om et lovgivningsmæssigt forslag.

Formål og indhold

Europæiske innovationspartnerskaber er et af initiativerne i Innovation i EU³, som er et af de syv flagskibsinitiativer under den europæiske vækststrategi Europa 2020⁴. De europæiske innovationspartnerskaber skal fokusere på store samfundsmæssige udfordringer, der samtidig indeholder et væsentligt markedspotentiale. Endemålet er at øge Europas konkurrenceevne inden for disse udvalgte områder. Dette skal ske ved at koordinere aktiviteter fra grundforskning til anvendt forskning og innovation.

Formålet med det europæiske innovationspartnerskab (EIP) vedrørende landbrugets produktivitet og bæredygtighed er generelt at sætte gang i innovation og vækst i landbrugssektoren i balance med miljøet. Målet er at producere mere fra mindre. Dette søges opnået ved at skabe en dynamisk platform, som forbinder landbrugere, interessenter og forskere med henblik på udveksling af erfaringer og viden. Partnerskabet har til formål at bygge bro mellem videnskaben og den praktiske anvendelse af innovativ praksis. EIP'en forventes understøttet af en netværksfacilitet inden for rammerne af netværket for landdistriktsudvikling, og herunder forventes oprettelsen af operationelle grupper fremmet. De operationelle grupper forventes at skulle inddrage relevante aktører som eksempelvis landbrugere, forskere, rådgivere, NGO'er m.fl.

Kommissionen skal nedsætte en styringskomité på højt plan. Styringskomitéen forventes at bestå af et begrænset antal repræsentanter fra medlemsstaterne og interessenter, som vil blive udpeget i deres personlige kapacitet. Styringskomiteen vil ikke få indflydelse på de eksisterende styringsmekanismer for politik og programudformning, men skal yde strategisk rådgivning og vejledning gennem en såkaldt strategisk implementeringsplan, som identificerer prioriterede indsatsområder og giver anbefalinger, og som skal ses som et referencedokument i beslutningsprocessen omkring implementeringen af relevante EU programmer.

³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Europa 2020-flagskibsinitiativ: Innovation i EU (KOM (2010) 546).

⁴ Meddelelse fra Kommissionen: Europa 2020: En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst (KOM (2010) 2020)

Landdistriktspolitikken

Forslaget til landdistriktsforordningen giver nye muligheder for at støtte investeringer, pilotprojekter og samarbejdsprojekter, som kan bidrage til innovation i landbrugssektoren og fødevarer- og skovbrugssektoren.

Forordningen omfatter også hjemmel til oprettelse af et såkaldt EIP-netværk, som skal samle operationelle grupper, rådgivningstjenester og forskere, der er involveret i gennemførelsen af innovation i landbruget i et samarbejde, som kan bidrage til opfyldelsen af målsætningerne i EIP'en om landbrugs produktivitet og bæredygtighed. Andre input fra netværket opnås via eksempelvis fokusgrupper og tematiske seminarer. Endvidere indføres hjemmel til at støtte oprettelse af operationelle grupper under EIP'en.

Det er frivilligt for medlemsstaterne at deltage i EIP'en, men landdistriktsforordningen indeholder en række incitamenter for at deltage, herunder at medlemsstaterne kan opnå en højere EU-medfinansiering for projekter inden for rammerne af EIP'en.

Rådskonklusioner

Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner, som har til formål formelt at støtte, at Kommissionen igangsætter arbejdet med etableringen af EIP'en. I udkastet til rådskonklusioner byder Rådet meddelelsen velkommen og inviterer Kommissionen til at tage konkrete skridt i retning af at påbegynde implementeringen af EIP'en.

I udkastet til rådskonklusioner noterer Rådet sig udfordringen med at producere mere fra mindre, men noterer samtidigt, at det øgede behov for landbrugsvarer også er en mulighed for fødevarersektoren. Det understreges, at der er behov for at bygge bro mellem forskning og innovation, samt at den europæiske fødevarer sektor har potentiale til aktivt at bidrage til at løse udfordringerne i forhold til blandt andet større ressourceeffektivitet samt øget bæredygtighed. Dette vil også give sektoren nye indtjeningsmuligheder og bidrage til en i stigende grad biobaseret økonomi.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om meddelelsen.

Konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv statsfinansielle, administrative eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er blevet hørt.

Landbrug & Fødevarer ser gode takter i forslaget om et europæisk innovationspartnerskab om landbrugs produktivitet og bæredygtighed. Man mener, at EIP'en medfører gode rammer for samarbejde mellem GTS-institutter, forskningsinstitutioner, landmænd og andre aktører med henblik på at gennemføre innovationsprojekter. Det er positivt, at der i landdistriktsprogrammet lægges op til højere EU-medfinansieringssatser for projekter under EIP'en. Endvidere ser Landbrug & Fødevarer gerne, at EIP adresserer Jordbrug og Fødevarer mere holistisk, hvor også fødevarerindustrien omfattes.

Med hensyn til styringskomitéen får denne betydning som strategisk rådgiver for den såkaldte strategiske implementeringsplan, der blandt andet skal identificere prioriterede indsatsområder. Danmark er kendt for stor ekspertise inden for fremme af innovation (eksempelvis GTS og erhvervets viden-centre), og derfor bør Danmark være repræsenteret i styringskomiteen, som skal være med til at udforme strategien. Styringskomiteen forventes ligeledes at spille en rolle for sammenhængen til Horizon 2020. Landbrug & Fødevarer ønsker at understrege vigtigheden af, at "bæredygtighed" i høj grad omfatter produktion, produkter og vækst og ikke alene afgrænses til et fokus på beskyttelse af natur og miljø.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen tager Kommissionens meddelelse til efterretning. Regeringen lægger i forhold til drøftelsen om reformen af den fælles landbrugspolitik og Europa2020-strategien særligt vægt på at fremme grøn vækst med fokus på forskning, udvikling og innovation samt håndtering af nye udfordringer for europæisk landbrug i forhold til blandt andet klima og miljø. Regeringen arbejder for at forbedre instrumenterne i landdistriktspolitikken, der kan øge grøn innovation og teknologisk udvikling i landbrugs- og fødevarerektoren, hvor dette bidrager til en omkostningseffektiv opfyldelse af EU's mål på natur-, miljø- og klimaområdet.

Desuden kan regeringen støtte rådskonklusioner om EIP'en om landbrugets produktivitet og bæredygtighed, idet fødevarerektoren via blandt andet øget innovation kan bidrage til en mere biobaseret økonomi.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes blandt medlemsstaterne generel tilslutning til meddelelsen, om end nogle medlemsstater er afventende i forhold til sammensætningen af styringskomitéen på højt plan. Der forventes at være opbakning til Rådets konklusioner blandt medlemsstaterne.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

**4. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om Den Europæiske Unions strategi for dyrebekskyttelse og dyrevelfærd (2012-2015),
og
Beretning fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om virkningen af Rådets forordning nr. 1/2005 om beskyttelse af dyr under transport
KOM (2012) 6 og KOM (2011) 700**

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen fremsendte i januar 2012 en meddelelse om strategi for beskyttelse af dyr og dyrevelfærd (dyrevelfærdsstrategien) for 2012-2015. Strategien fokuserer navnlig på håndhævelse af eksisterende EU-regler om dyrevelfærd, økonomiske incitamenter for producenter med videre til at fremme dyrevelfærden, viden om området blandt visse interessenter og på, at der for visse kategorier af dyr ikke findes EU-regler om dyrevelfærd. Kommissionen fremsendte desuden i november 2011 en beretning til Europa-Parlamentet og Rådet om virkningen af Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 om beskyttelse af dyr under transport. Beretningen indeholder en vurdering af transportforordningens indvirkning på transporterede dyrs velfærd og på samhandelen med levende dyr inden for det udvidede Fællesskab. Kommissionen foreslår, at der ikke foretages en ændring af forordningen, men finder at håndhævelse af allerede eksisterende regler fortsat skal være en prioritet. På baggrund af Kommissionens dyrevelfærdsstrategi 2012-2015 og beretning om transportforordningen har formandskabet fremlagt forslag til rådskonklusioner. Forslaget til rådskonklusioner tilkendegiver medlemsstaternes støtte til Kommissionens arbejde med dyrevelfærd, samt tilkendegiver medlemsstaternes holdninger og prioriteter i forhold til den fremtidige prioritering af dyrevelfærdsområdet.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2012) 6 den 19. januar 2012 fremsendt en meddelelse om strategi for dyrebekskyttelse og dyrevelfærd (dyrevelfærdsstrategien) for 2012-2015. Meddelelsen blev fremsendt i revideret udgave den 15. februar 2012. Dyrevelfærdsstrategien afløser den hidtidige EU-politik for dyrevelfærd 2006-2010.

Ligeledes har Kommissionen ved KOM (2011) 700 den 10. november 2011 fremsendt beretning til Europa-Parlamentet og Rådet om forordning (EF) nr. 1/2005 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter (transportforordningen).

Formandskabet har på den baggrund udarbejdet forslag til rådskonklusioner vedrørende Kommissionens dyrevelfærdsstrategi for 2012-2015 og Kommissionens beretning om transportforordningen.

Sagen forventes sat på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. juni 2012 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der ikke er tale om et lovgivningsmæssigt forslag.

Formål og indhold

Kommissionens dyrevelfærdsstrategi 2012-2015

I 2010 blev der foretaget en omfattende evaluering af dyrevelfærdspolitikken for 2006-2010. Evalueringen påviste, at gennemførelsen af EU-retsakter om dyrevelfærd og andre tiltag på dyrevelfærdsområdet havde ydet positive bidrag til fremme af dyrevelfærden, men påpegede samtidig en række udfordringer. Kommissionens dyrevelfærdsstrategi for 2012-2015 fokuserer i forlængelse af evalueringsrapportens konklusioner og anbefalinger for det første på styrkelse af håndhævelsen af den eksisterende EU-regulering inden for dyrevelfærd. Strategien omhandler i den forbindelse en styrkelse af håndhævelsen af gældende regler gennem EU's Levnedsmiddel- og Veterinærkontor (FVO), konsekvent anvendelse af traktatkrænkelsesprocedurer, forbedringer af uddannelsen blandt medarbejderne ved medlemsstaternes kontrolmyndigheder, fremme af samarbejde og erfaringsudveksling mellem myndighederne og styrkelse af Kommissionens egen rådgivende rolle i forhold til medlemsstaternes myndigheder. Kommissionen lægger op til, at der skal udstedes flere retningslinjer eller udfyldende regler på konkrete områder.

Kommissionen lægger endvidere i strategien op til, at der på længere sigt skal gennemføres en forenklet lovgivningsmæssig EU-ramme for dyrevelfærd. Konkret lægges der op til, at en sådan retsakt blandt andet skal åbne mulighed for brug af resultatbaserede velfærdsindikatorer, hvilket vil sige, at der – i stedet for krav om for eksempel bestemte pladsforhold for landbrugsdyr – også kan stilles krav om, at de forhold, dyrene holdes under, skal føre til forekomster af skader, sygdom med videre, der ligger under et bestemt niveau. Der lægges også op til, at en sådan retsakt skal øge gennemsigtheden i og relevansen af de oplysninger, der gives til forbrugerne om dyrevelfærd i forbindelse med deres købsvalg. Endelig lægges der op til, at en sådan retsakt vil opstille overordnede uddannelseskrav for personer, der professionelt omgås dyr, og indebære etablering af et netværk af referencecentre, der kan medvirke til udbredelse af ny viden og erfaringer om dyrevelfærd.

Der lægges i strategien op til, at der skal gennemføres nærmere undersøgelser af informationsniveauet om dyrevelfærd i offentligheden med henblik på at kunne iværksætte oplysningskampagner med videre.

Strategien rummer endelig nogle overordnede målsætninger om styrkelse af dyrevelfærden i EU's internationale relationer, herunder i forbindelse med samhandel med tredjelande, om styrkelse af sammenhængen mellem politikken på dyrevelfærdsområdet og den fælles landbrugspolitik og om indsamling af yderligere viden på områder, hvor der i dag mangler konkrete videnskabelige erfaringer om dyrevelfærd.

Kommissionens beretning om transportforordningen

Det følger af artikel 32 i forordning (EF) nr. 1/2005 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter, at Kommissionen indenfor fire år efter forordningens ikrafttrædelse skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om forordningens indvirkning på transporterede dyrs velfærd og på samhandelen med levende dyr inden for det udvidede Fællesskab. Beretningen inde-

holder udover en vurdering af disse aspekter en analyse af brugen af navigationssystemer samt en overordnet vurdering af medlemsstaternes overholdelse og håndhævelse af forordningen.

Kommissionen anfører i sin beretning, at de oplysninger, som Kommissionen har anvendt, indikerer, at den generelle dyrevelfærdsmæssige kvalitet af lange forsendelser af dyr er forbedret siden transportforordningens ikrafttrædelse. Samtidig konkluderer Kommissionen, at der fortsat er alvorlige dyrevelfærdsmæssige problemer under transport. Kommissionen anfører, at den ikke anser en ændring af forordningen som den mest hensigtsmæssige måde at løse de konstaterede problemer på. Kommissionen anfører derimod, at en uændret retstilstand vil give medlemsstaterne og interesseparterne mulighed for at fokusere på håndhævelsen af de gældende regler. Kommissionen konstaterer, at der er en kløft mellem kravene i lovgivningen og foreliggende videnskabelige resultater, men Kommissionen finder, at problemstillingen for øjeblikket bedst løses gennem vedtagelse af retningslinjer for god praksis.

Med henblik på at afhjælpe de konstaterede problemer finder Kommissionen således, at passende håndhævelse af eksisterende regler fortsat skal være prioriteret, og Kommissionen anfører, at den inden for den nærmeste fremtid vil overveje følgende initiativer: 1) vedtagelse af gennemførelsesforanstaltninger vedrørende navigationssystemer som omhandlet i artikel 6, stk. 9, i forordningen og etablering af en forenklet version af logbogen i overensstemmelse med punkt 8 i bilag II til forordningen, 2) vedtagelse af gennemførelsesforanstaltninger vedrørende den kontrol, der skal udføres af de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, i overensstemmelse med artikel 27, stk. 1, i forordningen, 3) påbegyndelse af en undersøgelse af fisks velfærd under transport, 4) øget samarbejde og kommunikation med de kompetente myndigheder i medlemsstaterne og interessenter samt 5) formidling af vejledning fra Kommissionen om fortolkningen af forordningen og støtte til udviklingen af retningslinjer for god praksis, som omhandlet i artikel 29 i forordningen.

Rådskonklusioner om dyrevelfærd

Rådet forventes i forslaget til rådskonklusioner at udtrykke en generel tilfredshed med de initiativer, som Kommissionen har fremlagt i sin dyrevelfærdsstrategi og beretning om transportforordningen.

Det forventes, at rådskonklusionerne blandt andet vil lægge vægt på at:

- understrege, at en forenklet lovgivningsmæssig EU-ramme for dyrevelfærd ikke bør medføre lavere ambitioner for en forbedring af dyrevelfærden i EU samt ikke umiddelbart bør forhindre medlemsstaterne i at fastsætte strengere nationale regler vedrørende dyrevelfærd, når der vedtages regulering på EU-niveau,
- øge gennemsigtigheden i og relevansen af de oplysninger, der gives til forbrugerne om dyrevelfærd i forbindelse med deres købsvalg, men samtidig understrege at forbrugerdreven dyrevelfærd ikke kan erstatte lovgivning på området,
- støtte Kommissionens forslag om at oprette et netværk af referencecentre, der kan medvirke til udbredelse af ny viden og erfaringer om dyrevelfærd,
- støtte Kommissionens initiativ om at sætte større fokus på uddannelse af relevante interessenter,
- opfordre Kommissionen til i den nærmeste fremtid at iværksætte de initiativer på transportområdet, som Kommissionen har anført i sin beretning, og i den forbindelse særligt prioritere formidlingen af en vejledning fra Kommissionen om fortolkningen af forordningen,

- anmode Kommissionen om at undersøge mulighederne for, inden for transportordningens rammer, at fastsætte udfyldende regler om blandt andet arealkrav for svin samt indvendig højde i vejtransportmidler,
- understrege behovet for tiltag vedrørende transportforordningens regler om brug af navigationssystemer samt behovet for etablering af en forenklet version af logbogen, og
- støtte Kommissionens initiativer for at forbedre efterlevelsen af de nuværende regler på dyrevelfærdsområdet, og i den forbindelse understrege, at medlemsstaterne bærer det primære ansvar for at reglerne på dyrevelfærdsområdet overholdes.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret, da der ikke er tale om et lovgivningsmæssigt forslag.

Konsekvenser

Kommissionens strategi, Kommissionens beretning og rådskonklusionerne er ikke udtryk for egentlig regulering, men alene politiske retningslinjer. Konkrete reguleringsforslag afventes før lovgivningskonsekvenser, statsfinansielle konsekvenser, administrative konsekvenser, erhvervmæssige konsekvenser, samfundsøkonomiske konsekvenser samt beskyttelsesniveauet endeligt kan fastlægges.

Høring

Forslaget er sendt i høring i § 2-udvalget (landbrug) samt Den Nationale Komité for Landbrugsdyr. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Dyreværns-Organisationernes Samarbejds-Organisation (DOSO) kan tilslutte sig de rådskonklusioner, der er skitseret i notatet. DOSO finder det dog skuffende og dybt beklageligt, at Danmark ikke benytter sit EU-formandskab til at fremsætte en hensigtserklæring over for Kommissionen om at hæve mindstekravene for dyrevelfærd, herunder fastsættelse af en maksimal transporttid for slagtedyr på 8 timer.

Det Dyreetiske Råd kan tilslutte sig de rådskonklusioner, der er skitseret i notatet. Det Dyreetiske Råd vil dog samtidig, jf. tidligere afgivne høringssvar, udtrykke sin beklagelse over, at der tilsyneladende ikke er nogle ambitioner om at løfte mindstekravene for dyrevelfærd, herunder at fastsætte mindstekrav for hold af dyrearter, hvor der endnu ikke er fastsat regler, og heller ikke synes at være ambitioner om at fastsætte en maksimal transporttid på 8 timer.

Formanden for Dyreværnsrådet finder, at de retningslinjer, som fremgår af notatet, vil kunne bidrage til at fremme dyrevelfærden i EU. Det er endvidere formandens opfattelse, at indholdet af notatet umiddelbart er i overensstemmelse med dyreværnslovens bestemmelser.

Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (DCA) finder, at konklusionerne er relevante. DCA bemærker, at nogle af de initiativer, som Kommissionen har foreslået, dog forudsætter yderligere forskning og udvikling før en implementering af konkrete tiltag kan finde sted. Det er derfor DCA's opfat-

telse, at rådskonklusionerne bør omfatte en anmodning om, at Kommissionen stimulerer en sideløbende forsknings- og udviklingsindsats, der sikrer, at en resultatbaseret regulering af dyrevelfærdsområdet baseres på klare, operationelle og forskningsbaserede definitioner af velfærdsindikatorer.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det er helt afgørende, at der sikres ens konkurrencemæssige vilkår i EU, hvilket vil sige en øget harmonisering af dyrevelfærdsbestemmelser i EU. Landbrug & Fødevarer finder det ikke hensigtsmæssigt, at der i Rådets konklusioner lægges op til, at det skal være muligt at fastsætte strengere nationale krav vedrørende dyrevelfærd på EU-niveau, og man opfordrer til, at det bør sikres, at ens konkurrencemæssige vilkår uden mulighed for nationale strengere lovgivning klart prioriteres i rådskonklusionerne. Endvidere finder Landbrug & Fødevarer det vigtigt, at der fortsat er fokus på anbefalingerne i Kommissionens dyrevelfærdsstrategi vedrørende overholdelse og håndhævelse af dyrevelfærdsbestemmelserne i EU, hvilket synes at være helt i overensstemmelse med ensartede vilkår inden for EU. Det er ligeledes væsentligt, at hvis Kommissionen anmodes om at undersøge mulighederne for, inden for transportordningens rammer, at fastsætte udfyldende regler om blandt andet arealkrav for svin samt intern højde i vejtransportmidler, så sker det under forudsætning af ens konkurrencevilkår, implementering og håndhævelse i EU. Yderligere finder Landbrug & Fødevarer det særdeles relevant, at der i rådskonklusionerne arbejdes for et afsnit vedrørende den europæiske deklaration om kastration af svin. Landbrug & Fødevarer anser det som yderst vigtigt at få indføjet i rådskonklusionerne, at de 27 medlemsstater støtter op om den europæiske erklæring vedrørende alternativer til kastration.

Landbrug & Fødevarer finder det endvidere positivt, at der er fokus på brugen af dyrebaserede velfærdsindikatorer. I forbindelse med gennemførelsen af en forenklet lovgivning skal en mulig brug af dyrebaserede indikatorer medvirke til en forenkling af de ressourcebaserede krav og kontrollen heraf under hensyn til, at producenterne sikrer den nødvendige dyrevelfærd.

ITD (Brancheorganisation for den danske vejgodstransport) hilser Kommissionens initiativ om gennemførelse af en forenklet lovgivningsmæssig EU-ramme for dyrevelfærd, velkommen og er enige i, at det ikke må medføre et lavere ambitionsniveau for dyrevelfærden. Man kan ikke tilslutte sig konklusionen om, at det ikke bør forhindre nationale særregler, da disse strider mod det indre marked og varernes fri bevægelighed. ITD havde gerne set en revision af transportforordningen, særligt med henblik på ansvarsfordelingen i forbindelse med transportegnethed, og det objektive ansvar, der pålægges transportøren. ITD hilser også Kommissionens overvejelser om fem initiativer til øget håndhævelse af de eksisterende regler velkommen. Initiativet til udfyldende regler er velset, så længe regelsættet samlet set fremstår klart og gennemskueligt for alle, der skal agere i henhold til loven.

Dyrenes Beskyttelse støtter helt overordnet forslaget til rådskonklusioner om dyrevelfærd, men finder dog, at konklusionerne mangler en opfordring til, at der også fastsættes minimumskrav til hold af kødkvæg, malkekvæg og fisk, hvor der allerede foreligger rapporter fra Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA). Dyrenes Beskyttelse finder det meget positivt og helt afgørende, at det i rådskonklusionerne understreges, at der ikke må slækkes på ambitionerne omkring dyrevelfærd i EU, og at de enkelte medlemsstater nationalt skal have mulighed for at have skrappe regler omkring dyrevelfærd. Det er netop ved at tillade skærpede nationale regler, at der kan ske udvikling og fortsat forbedring af dyrevelfærden, således at de lande, der ønsker at gå forrest, kan gøre det og ved eksemplets magt vise, at det for eksempel kan lade sig gøre at holde søer i løsdrift hele cyklus, eller at dy-

revelfærd hos slagtekyllinger kan forbedres ved at se på trædepudesvidninger. Dyrenes Beskyttelse mener, at dette kan opnås ved, at lovgivning omkring dyrevelfærd reguleres ved minimumsdirektiver i stedet for en forordning med krav om fuld harmonisering. Endvidere finder Dyrenes Beskyttelse det meget positivt, at rådskonklusionerne fastholder, at det er nødvendigt med lovgivning for at sikre dyrevelfærd i EU, og at forbrugerdreven dyrevelfærd ikke kan erstatte, men supplere, lovgivningen. Endelig anerkender Dyrenes Beskyttelse, at der fortsat arbejdes på at inkludere forhold vedrørende transport af dyr i rådskonklusionerne.

Økologisk Landsforening er positiv overfor, at de enkelte medlemsstater har adgang til at fastsætte strengere nationale krav, samt at reglerne for dyrevelfærd generelt opstrammes. Foreningen savner imidlertid en uddybning af, hvad der menes med, at gennemsigtigheden og relevansen af oplysninger om dyrevelfærden skal øges. Dette er principielt fornuftigt, men foreningen kan ikke støtte udviklingen af et særligt mærke for dyrevelfærd. Forbrugerdreven efterspørgsel på dyrevelfærd bør dyrkes gennem prioritering af økologien og muligheden for at arbejde med dyrevelfærd indenfor økologien. Udvikling af konkurrerende mærker risikerer at skræmme forbrugerne bort, da det modsat intentionen kan føre til mindre gennemskuelige valg.

I et fælles høringssvar fra Dansk Transport og Logistik (DTL), ITD (Brancheorganisation for den danske vejgodstransport), 3F (Fagligt Fælles Forbund), Dansk Erhverv og DI Transport fremhæves, at der er behov for at revidere transportforordningens regler i en retning, hvor der er bedre sammenhæng mellem dyrevelfærden og transportørernes retssikkerhed. Dette er særligt aktuelt i forhold til vurderinger af dyrenes transportegnethed og regler, som i forordningen er subjektive, og som derfor er svært administrerbare, for eksempel reglen om, at dyr skal adskilles, når de er ”fjendtlige” eller når de er ”kønsmodne”, hvilket sker over tid. Organisationerne finder, at der både på europæisk og dansk plan mangler forståelse for behovet for en åben positiv dialog om, hvorledes dyrevelfærd og retssikkerhed kan forbedres. Relevansen for en sådan dialog er øget med Kommissionens beretning, da denne påpeger, at der er disharmoni mellem forordningens regler og videnskabelig viden om dyrevelfærd under transport. Dertil kommer, at forordningen er omfangsrig og detaljeret. Og med dette udelukkes, at transportørerne kan handle fleksibelt i de tilfælde, hvor bedre dyrevelfærd kunne have været opnået ved at gøre noget andet end det, reglerne foreskriver. Et eksempel er, når kvæg adskilles mod deres natur og springer over skillevægge i bilen og kommer til skade, ligesom en sådan situation medfører en betydelig fare for chaufføren. Branchen er ikke fortalende for et reduceret dyrevelfærdsniveau. Men reglerne trænger til et realistisk pragmatisk gennemsyn. Øget dyrevelfærd og øget retssikkerhed kan gå hånd i hånd.

Organisationerne er endvidere enige i Kommissionens vurdering af, at der på det europæiske marked sker markedsforvriddning, idet håndhævelsen af reglerne og sanktionerne i høj grad varierer fra medlemsstat til medlemsstat. Af hensyn til markedet og dyrevelfærden er det derfor afgørende at fokusere på at løfte håndhævelsen af reglerne i visse medlemsstater.

Organisationerne henviser til, at Kommissionen beretter, at forordningens regler er i disharmoni med videnskabelig viden om dyrevelfærd etableret hos EFSA. Organisationerne finder dette stærkt kritisabelt, særligt set i lyset af, at dette allerede var et kendt faktum i 2007, da forordningen trådte i kraft. Når forordningen på så detaljeret måde beskriver, hvorledes dyretransporter skal finde sted, og ingen fleksibilitet efterlader til vognmandens og chaufførens brug af erfaring, skal forordningen også som

minimum leve op til eksisterende viden om godt dyrevelfærd. Høje krav til dyrevelfærd skal reelt gavne dyrevelfærd. Det bør være en dansk prioritet under formandskabet at anbefale en proces hen imod en forankring af viden om dyrevelfærd i forordningen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens dyrevelfærdsstrategi, idet strategien er et godt udgangspunkt for den videre udvikling og forbedring af dyrevelfærd i perioden 2012-2015. Regeringen finder det blandt andet positivt, at der fokuseres på bedre håndhævelse af de gældende regler, øget gennemsigtighed i og relevansen af de oplysninger, der gives til forbrugerne om dyrevelfærd i forbindelse med deres købsvalg samt oprettelse af et netværk af referencecentre, der kan medvirke til udbredelse af ny viden og erfaringer om dyrevelfærd. Dog finder regeringen, at det er vigtigt, at den forenklede lovgivningsmæssige EU-ramme, herunder den øgede fokus på forbrugerdreven dyrevelfærd, ikke erstatter lovgivning på dyrevelfærdsområdet samt at medlemsstaterne fortsat umiddelbart bør kunne fastsætte strengere nationale regler vedrørende dyrevelfærd, når der vedtages regulering på EU niveau. Regeringen støtter således, at Rådet i sine konklusioner tager højde herfor.

For så vidt angår Kommissionens rapport om transportforordningen kunne man fra dansk side have ønsket, at Kommissionen havde lagt op til en revision af transportforordningen, herunder taget initiativ til fastsættelse af en maksimal transporttid for slagtedyr. Rådet er imidlertid overordnet set enig med Kommissionen i, at en ændring af forordningen ikke på nuværende tidspunkt er hensigtsmæssig, og at der i stedet skal fokuseres på håndhævelsen af de gældende regler. Set i dette lys finder regeringen det positivt, at forslaget til rådskonklusioner indeholder elementer vedrørende transport af dyr, herunder blandt andet en anmodning til Kommissionen om at undersøge mulighederne for, inden for transportordningens rammer, at fastsætte udfyldende regler om blandt andet arealkrav for svin samt indvendig højde i vejtransportmidler, en opfordring til Kommissionen om at iværksætte tiltag vedrørende transportforordningens regler om brug af navigationssystemer og undersøge behovet for etablering af en forenklet version af logbogen samt en opfordring til Kommissionen om i den nærmeste fremtid at særligt prioritere formidlingen af en vejledning om fortolkningen af transportforordningen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til Rådets konklusioner blandt medlemsstaterne.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens dyrevelfærdsstrategi er forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 20. januar 2012 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 23.-24. januar 2012, jf. samlenotat oversendt den 12. januar 2012.

Kommissionens beretning om transportforordningen er forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 9. december 2011 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2011, jf. samlenotat oversendt den 8. december 2011.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg om Kommissionens beretning om transportforordningen den 24. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

5. Forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af Den Europæiske Unions holdning for så vidt angår visse resolutioner, som skal til afstemning inden for rammerne af Den Internationale Vinorganisation (OIV)
KOM (2012) 192

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til Rådets afgørelse med henblik på fastlæggelse af en fælles holdning til afstemninger på generalforsamling i Den Internationale Vinorganisation (OIV) i 2012, for så vidt angår de resolutioner, der har en direkte indvirkning på EU-lovgivningen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2012) 192 af 27. april 2012 fremlagt forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af EU's holdning for så vidt angår visse resolutioner, som skal til afstemning inden for rammerne af Den Internationale Vinorganisation (OIV) på organisationens generalforsamling, og som har en direkte indvirkning på EU-lovgivningen. Forslaget er oversendt til Rådet den 27. april 2012 i dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, samt TEUF artikel 218, stk. 9.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-19. juni 2012 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

OIV er en videnskabelig og teknisk mellemstatslig organisation. OIV blev oprettet ved en international aftale den 3. april 2001 og er en direkte udløber af to tidligere internationale vinorganisationer fra henholdsvis 1924 og 1958. OIV udarbejder resolutioner, henstillinger og forslag om diverse aspekter ved produktionen og handlen med vinprodukter, herunder ønologiske fremgangsmåder, produktbeskrivelser og -definitioner, mærkning, afsætningsvilkår, analysemetoder samt beskyttelse af geografiske betegnelser og sortsbeskyttelse. Endvidere indgår flere af OIV's standardiseringskodekser som referencekodeks for alle OIV's medlemmer, herunder blandt andet det internationale ønologiske kodeks og den internationale standard for mærkning af vin og vinbrændevin.

Med vedtagelsen af vinreformen i 2007 ved Rådsforordning (EF) nr. 479/2008, som indføjet i Rådets forordning 1234/2007, er OIV's kompetenceområder i væsentligt omfang blevet omfattet af EU-retten, idet OIV's henstillinger vedrørende ønologiske fremgangsmåder samt analysemetoder af vin i

vid udstrækning vil blive lagt til grund i forbindelse med fastlæggelsen af metoder til behandling af vin i EU. Endvidere kan vin fra tredjelande, der efterlever OIVs ønologiske standarder, frit bringes i omsætning i EU.

EU har på nuværende tidspunkt ingen officiel status i OIV, og Kommissionen kan alene deltage passivt i OIV's arbejde. Et forslag fremsat i 2009 om EU's optagelse i OIV er indtil videre henlagt. Der er imidlertid påbegyndt en proces men henblik på, at EU kan opnå særlig status, jf. artikel 4 i OIVs interne procedureregler. Med en særlig status kan EU deltage i arbejdet i OIV, dog uden stemmeret.

Kommissionens forslag er fremsat som et led i forberedelsen af generalforsamlingen i OIV, der bliver afholdt den 22.-28. juni 2012. Det er anden gang, at Kommissionen har fremlagt forslag til, at generalforsamlingen i OIV forberedes ved at vedtage en fælles EU-holdning i Rådet.

Det er Kommissionens opfattelse, at TEUF artikel 218, stk. 9 skal fortolkes således, at fastlæggelsen af medlemsstaternes holdning til OIV-resolutioner skal ske på EU-niveau, hvorefter beslutningen vil være bindende for de enkelte medlemsstater ved deres deltagelse i OIV.

Forslaget til en fælles EU holdning i forbindelse med generalforsamlingen i OIV i 2011 blev ikke vedtaget. Under drøftelserne om forslaget i Rådet stillede en række medlemsstater sig tvivlende med hensyn til Kommissionens fortolkning af TEUF artikel 218. Disse medlemsstater fandt endvidere, at forslaget fastlagde for stramme betingelser for medlemsstaternes mulighed for at agere selvstændigt på generalforsamlingen, idet tekniske drøftelser om resolutionerne ofte fortsætter på selve generalforsamlingen, og nogle medlemsstater fandt det derfor vanskeligt at fastlægge en endelig holdning forud for generalforsamlingen.

I fraværet af en Rådsbeslutning om en fælles EU holdning ved generalforsamlingen i juni 2011 stemte medlemsstaterne selvstændigt. Kommissionens opfattelse var, at i fraværet af en fælles EU-holdning burde medlemsstaterne undlade at stemme. Kommissionen overvejer derfor at anlægge traktatkrænkelsessag mod de medlemsstater, der er medlem af OIV. Da Danmark ikke er medlem af OIV, er Danmark ikke part i denne sag. Storbritannien, Polen, Estland, Letland og Litauen er heller ikke medlemmer af OIV.

Nærværende forslag vedrører alene de resolutioner, der har en direkte indvirkning på EU lovgivningen. Det drejer sig om 27 resolutioner, og Kommissionen foreslår, at alle forslagene til resolutioner støttes.

I forslaget er der taget højde for, at medlemsstaterne efter koordination på stedet kan acceptere sidste øjeblikksændringer, når der er tale om forslag, der ikke medfører substansændringer.

Forslaget har været drøftet på rådsarbejdsgruppe-niveau. På baggrund af drøftelserne i arbejdsgruppen har Rådet foreslået en øget fleksibilitet i forhold til medlemsstaternes muligheder for at acceptere sidste øjeblikksændringer. Det er endvidere præciseret, at beslutningen kun vedrører afstemninger på generalforsamlingen i OIV i juni 2012. Hvis der senere indkaldes til en ekstraordinær generalforsamling, skal der vedtages en ny beslutning.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter er direkte gældende i Danmark og de øvrige medlemsstater.

Konsekvenser

Forslaget har ikke samfundsøkonomiske, statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige, ligesom forslaget ikke skønnes at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og resten af EU.

Høring

Forslaget er sendt i høring i § 2-udvalget (landbrug) samt det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte forslaget om en fælles EU holdning til de konkrete forslag til OIV-resolutioner, der er sat til afstemning på generalforsamlingen i OIV i juni i 2012 og som har en direkte indvirkning på EU-lovgivningen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Blandt de medlemsstater, der er medlem af OIV, er der fortsat en vis skepsis til proceduren, hvor der skal fastlægges en fælles EU-holdning i form af en rådsafgørelse. Samtidig har en række medlemsstater udtalt, at Kommissionens forslag giver for lidt fleksibilitet til at tage højde for sidste øjeblikændringer.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere har været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr, og Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/65/EØF for så vidt angår de dyresundhedsmæssige betingelser for samhandel inden for Unionen med og indførsel til Unionen af hunde, katte og fritter KOM (2012) 89 og KOM (2012) 90

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. april 2012. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en forordning om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr, der rejser med deres ejere. Forslaget opstiller specifikke dyresundhedsmæssige krav for ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter, der er modtagelige for rabies (hundegalskab), herunder krav til id-mærkning og identifikationsdokumenter, rabiesvaccination med videre. Kommissionen har derudover fremsat forslag om ændring af bestemmelserne for kommerciel samhandel inden for EU og indførsel til EU af hunde, katte og fritter. Forslaget fremsættes som konsekvens af forslaget om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr med henblik på at indsætte en korrekt reference til forordningsforslaget samt udvide tidspunktet for den kliniske undersøgelse til 48 timer før afsendelsen. Endelig skal forordningen tilpasses Lissabon-traktatens bestemmelser om delegerede retsakter, TEUF artikel 290, og gennemførelsesretsakter, TEUF artikel 291. En vedtagelse af forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark eller EU.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2012) 89 af 6. marts 2012 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. marts 2012 i dansk sprogversion. Kommissionen har derudover ved KOM (2012) 90 af 6. marts 2012 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/65/EØF for så vidt angår de dyresundhedsmæssige betingelser for samhandel inden for EU og indførsel til EU af hunde, katte og fritter. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. marts 2012 i dansk sprogversion.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og, for så vidt angår KOM (2012) 89, ligeledes TEUF artikel 168, stk. 4. Forslagene skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure, jf. TEUF artikel 294.

Forslagene forventes vedtaget på et kommende rådsmøde. Det er forhåbningen, at der kan opnås enighed om forslagene i en 1. behandling med Europa-Parlamentet.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget KOM (2012) 89 har til formål at ophæve forordning (EF) nr. 998/2003 og lade den afløse af en opdateret forordning for at bringe forordningen i overensstemmelse med Lissabon-traktatens regelsæt om delegerede retsakter, jf. TEUF artikel 290, og gennemførelsesretsakter, jf. TEUF artikel 291.

Forslaget fastsætter de dyresundhedsmæssige betingelser, der skal gælde ved ikke-kommerciel transport af selskabsdyr over landegrænser, herunder krav om id-mærkning og identifikationsdokument, samt kontrolbestemmelserne i forbindelse hermed.

Selskabsdyr er i denne forbindelse hunde, katte, fritter, fugle (bortset fra fjerkræ), kaniner, gnavere, krybdyr, padder, hvirvelløse dyr (bortset fra bier og skaldyr) samt tropiske akvariefisk, der ledsager deres ejer eller en fysisk person, der handler på vegne af ejeren, og som har ansvaret for dyret under den ikke-kommercielle transport.

Med ikke-kommerciel transport forstås enhver transport, der ikke sigter på videresalg eller overdragelse af ejendomsretten til en anden ejer.

For så vidt angår ikke-kommerciel transport fra en medlemsstat til en anden medlemsstat af hunde, katte og fritter, opstiller forslaget betingelser vedrørende id-mærkning, (typisk med en såkaldt transponder (mikrochip)), rabiesvaccination og eventuelt andre relevante sundhedsmæssige foranstaltninger. Opfyldelsen af disse betingelser skal fremgå af et identifikationsdokument, som skal følge dyret under transporten.

Forslaget fastsætter, at de enkelte medlemsstater kan dispensere fra kravet om rabiesvaccination for unge hunde, katte og fritter, der på transporttidspunktet er under 3 måneder. Desuden kan ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter, som ikke er vaccineret mod rabies (hundegalskab), tillades mellem medlemsstater, der er godkendt som frie for rabies.

På samme måde opstiller forslaget betingelser for ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter til en medlemsstat fra et tredjeland, hvor der dog fra visse tredjelande vil være krav om en rabies-antistofitreringstest.

I forslagets bilag beskrives de nærmere tekniske krav til transponderen samt gyldighedskrav til rabiesvaccinationer og rabies-antistofitreringstesten.

Dispensationsmulighederne, som beskrevet ovenfor, for unge hunde, katte og fritter samt dyr fra lande, der er godkendt som frie for rabies, vil også være gældende for dyr fra tredjelande.

Der opstilles to tredjelandslister. Den første liste indeholder tredjelande, som ved ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter har dokumenteret, at de anvender de samme lovgivningsmæssige

bestemmelser, som anvendes i EU, og derfor kan dyr transporteres til EU på samme betingelser som gælder mellem medlemsstaterne. Den anden liste indeholder tredjelande, som har dokumenteret, at de opfylder visse kriterier for så vidt angår rabies og håndtering heraf. Hunde, katte og fritter kan på den baggrund indføres til EU ved efterlevelse af samme dyresundhedsmæssige krav som gælder for den første liste, dog skal indførslen ske via et udpeget indgangssted.

Der er derudover mulighed for, at der, uanset de ovenfor beskrevne bestemmelser for ikke-kommerciel transport af selskabsdyr, kan gennemføres ikke-kommerciel transport mellem visse nabolande i henhold til disse landes nationale bestemmelser.

Krav til mærkning af selskabsdyrene skal sikre en entydig forbindelse mellem selskabsdyr og identifikationsdokument. Hunde, katte og fritter mærkes ved implantering af en transponder (mikrochip) eller – hvis dette er foretaget inden den 3. juli 2011 – en letlæselig tatovering. Øvrige selskabsdyr mærkes eller beskrives under hensyntagen til de særlige karakteristika ved hver enkelt art. Det er op til de enkelte medlemsstater at fastsætte bestemmelser om minimumskvalifikationer, som personer, der udfører implantering af transpondere, skal være i besiddelse af.

Forslaget giver mulighed for at opstille betingelser og lister over medlemsstater, som har indført forebyggende sundhedsforanstaltninger for andre sygdomme end rabies for at beskytte folkesundheden og sundheden hos selskabsdyr med det formål at bevare status som fri for disse sygdomme.

Der opstilles betingelser for, hvem der må udstede det identifikationsdokument, som skal ledsage selskabsdyr, der rejser med deres ejere fra henholdsvis en medlemsstat til en anden medlemsstat eller til en medlemsstat fra et tredjeland, hvilke oplysninger der skal fremgå og hvordan formatet skal se ud.

I situationer, hvor det ikke er muligt for selskabsdyrejerne at opfylde betingelserne i denne forordning, kan medlemsstaterne efter forudgående ansøgning dispensere fra de dyresundhedsmæssige krav, hvis dyrene efter transporten holdes i karantæne under officielt tilsyn på nærmere fastsatte betingelser.

Det følger af forslaget, at medlemsstaterne skal foretage målrettet eller stikprøvebaseret dokument- og id-kontrol og om nødvendigt fysisk kontrol af selskabsdyr, der i ikke-kommercielt øjemed transporteres fra en medlemsstat til en anden medlemsstat samt til en medlemsstat fra et tredjeland, som anvender samme bestemmelser som EU, for på ikke-diskriminerende vis at kontrollere, at bestemmelserne i forordningen er overholdt.

Ved ikke-kommerciel transport til en medlemsstat fra et tredjeland, som opfylder visse kriterier for så vidt angår rabies og håndtering heraf, samt fra tredjelande, som ikke er opført på en tredjelandsliste, foretages dokument- og id-kontrol og om nødvendigt fysisk kontrol på de indrejsesteder, som medlemsstaterne har udpeget.

Ved manglende overholdelse af bestemmelserne kan den kompetente myndighed i samråd med en embedsdyrlæge beslutte at sende dyret tilbage til afsendelseslandet, holde dyret isoleret under officiel kontrol, indtil det opfylder betingelserne for ikke-kommerciel transport eller som sidste udvej aflive dyret.

I forslaget tildeles Kommissionen på følgende områder beføjelser til at vedtage delegerede retsakter, jf. TEUF artikel 290, der:

- opstiller særlige betingelser for dispensation fra kravet om rabiesvaccination ved ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter,
- opstiller krav til identifikationsmærkning eller beskrivelse af selskabsdyr af andre arter end hunde, katte og fritter,
- træffer forebyggende foranstaltninger til beskyttelse af folkesundheden og sundheden for selskabsdyr med henblik på at bekæmpe andre sygdomme end rabies,
- vedligeholder bilagene II-IV for at tage hensyn til tekniske fremskridt, den videnskabelige udvikling og beskyttelse af folkesundheden og sundheden for selskabsdyr, også ved brug af hasteprocedurer,
- begrænser det antal selskabsdyr, det kan ledsage en ejer eller en anden person, som på vegne af ejeren ledsager dyret under den ikke-kommercielle transport.

Derudover tildeles Kommissionen på følgende områder beføjelser til at vedtage gennemførelsesretsakter, jf. TEUF artikel 291, der:

- opstiller lister over medlemsstater og dele af medlemsstater, hvorfra der kan dispenseres fra krav om rabiesvaccination ved ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter,
- opstiller lister over tredjelande og områder, hvorfra der kan dispenseres fra kravet om anti-stof-titrerings-test, enten fordi landet/området har samme indførselskrav som EU eller fordi landet/området lever op til visse betingelser,
- opstiller lister over medlemsstater og dele af medlemsstater for så vidt angår beskyttelse af folkesundheden og sundheden for selskabsdyr mod andre sygdomme end rabies,
- fastsætter krav til formatet af det identifikationsdokument, som skal ledsage selskabsdyr af andre arter end hunde, katte og fritter ved ikke-kommerciel transport inden for EU,
- fastsætter krav til formatet af det identifikationsdokument, som skal ledsage selskabsdyr af andre arter end hunde, katte og fritter ved ikke-kommerciel transport til EU.

Forslaget suppleres af Kommissionens forslag, KOM (2012) 90, der har til formål at ændre henvisningerne til forordning (EF) 998/2003. Desuden indeholder forslaget en ændring af fristen for at få foretaget en klinisk undersøgelse forud for transport af hunde, katte og fritter. Ændringen medfører, at undersøgelsen skal finde sted 48 timer inden afrejsen i stedet for de nuværende 24 timer. Dette er begrundet i vanskelighed ved at efterleve det nuværende krav, samt at Verdensorganisationen for Dyresundhed (OIE) anbefaler 48 timer. De to forslag bliver behandlet under samme lovgivningspakke.

Formandskabets seneste kompromisforslag

Det danske formandskab har fremlagt et revideret formandskabsforslag. I forslaget er der foretaget nogle tekniske tilpasninger, og indsat bestemmelser, der giver mulighed for at vedtage både dyresundhedsmæssige krav samt oprette tredjelandslister for andre kæledyr end hunde, katte og fritter. Derudover har formandskabet blandt andet søgt at præcisere definitionen af ”ikke-kommerciel trans-

port", så det både for borgeren og den kompetente myndighed er lettere at afgøre, hvornår rejser med kæledyr er omfattede af forordningen.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets udvalg for Miljø, Folkesundhed og Fødevarerikkerhed (ENVI). Det forventes, at Europa-Parlamentets betænkning om forslaget sættes på plenarforsamlingen den 19. november 2012 til vedtagelse.

Gældende dansk ret

Bestemmelserne om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr er gengivet i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 573 af 21. juni 2004 om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr.

Bestemmelserne om de dyresundhedsmæssige betingelser for samhandel inden for EU og indførsel til EU af hunde, katte og fritter er gengivet i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 774 af 29. august 2001 om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af levende dyr.

Konsekvenser

Forslagene skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser, administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget, ligesom forslagene ikke skønnes at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Samfundsøkonomisk skønnes forslaget at have mindre konsekvenser for ejere af andre arter af selskabsdyr end hunde, katte og fritter, idet forslaget lægger op til krav om id-mærkning og identifikationsdokument ved ikke-kommerciel transport, sådan som det i dag ses hos hunde, katte og fritter.

En vedtagelse af forslaget vil ikke berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og resten af EU.

Vedtages forslagene, skal bekendtgørelse nr. 573 af 21. juni 2004 om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr ændres i overensstemmelse med forordningen.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Forslaget er efterfølgende sendt i høring i § 2-udvalget (landbrug) samt i det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Dansk Kennel Klub (DKK) gør indsigelser overfor forordningsforslagets artikel 3, der vedrører definitionen af "ikke-kommerciel transport", som Dansk Kennel Klub mener, vil påvirke europæisk hundesport meget alvorligt. Dansk Kennel Klub anfører, at der årligt afholdes tusindvis af internationale konkurrencer og udstillinger for hunde i Europa. Disse dækker alt fra markprøver, brugshundekurrencer, hyrdehundekurrencer, udstillinger til for eksempel lydighedskonkurrencer, agility og slædehundeløb. Disse sportsgrene er generelt uden pengepræmier, og hundesport er derfor i bredeste forstand "båret af" hobbyfolket. Dansk Kennel Klub tilføjer, at såfremt deltagelse i disse arrangementer skal tvinge deltagerne til at opfylde reglerne for kommerciel transport af dyr, vil det ifølge Dansk Kennel Klub blive besværligt for ejerne, og da dyrene ikke sælges eller overdrages, vil de rammes unødigt. Samtidig forudser Dansk Kennel Klub, at medlemsstaterne vil fortolke bestemmelserne for-

skelligt, så en rejse fra for eksempel Danmark til en international hundeudstilling i for eksempel Barcelona af nogle medlemsstater vil blive opfattet som en transport, som indirekte indebærer en økonomisk gevinst, mens andre medlemsstater vil betragte deltagelse i udstilling eller konkurrence som hobbyvirksomhed.

Det Dyreetiske Råd påpeger, at forslaget præambel 6 er formuleret på en sådan måde, at aber og heste samt grise, geder og andre dyr, der bruges i fødevareproduktionen i praksis, men som også holdes som selskabsdyr, vil kunne optages i bilaget over de arter af kæledyr, som er omfattet af forordningen. Rådet foreslår på den baggrund, at formuleringen i præambelen genovervejes, så der skabes større overensstemmelse mellem denne og bilaget.

Advokatrådet har gjort indsigelser mod den korte høringsfrist, men har i øvrigt ingen bemærkninger til forslagene.

Den Danske Dyrlægeforening, Landbrug & Fødevarer og Dansk Erhverv har ingen bemærkninger til forslagene.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig generelt positivt til forslaget, som medvirker til at lette EU borgeres rejser over landegrænser med deres selskabsdyr, samtidig med at folke- og dyresundheden beskyttes for så vidt angår rabies (hundegalskab).

Det er regeringens holdning, at borgere let skal kunne tage deres selskabsdyr med sig på ikke-kommercielle rejser af permanent eller midlertidig varighed, uanset om der er tale om flytning, ferie, eller andet (såsom udstilling eller konkurrence). Regeringen lægger vægt på, at dette sker uden, at det medfører en øget risiko for indslæben af rabies i EU eller mellem medlemsstater. Det skal på den baggrund være tydeligt og simpelt for borgeren at afgøre, hvornår dennes selskabsdyr er omfattede af reglerne.

Dog skal transporter, der har til formål at sælge eller overdrage ejendomsretten til dyret, betragtes som kommercielle og således være omfattet af reglerne herfor. Det skal på den baggrund sikres, at det ikke er muligt, under dække af et ikke-kommercielt formål, at foretage egentlige dyretransporter, som er omfattet af de kommercielle regler for dyresundhed og transport.

Regeringen vil på den baggrund arbejde for en præcisering af forslaget, så der, under bevarelse af det nuværende beskyttelsesniveau i Danmark og EU, lægges færrest mulige hindringer i vejen for ikke-kommerciel transport af selskabsdyr. Herunder skal bestemmelserne om ikke-kommercielle transporter med selskabsdyr til deltagelse i udstillinger, konkurrencer med videre udformes så præcist, at de kan foregå i overensstemmelse med forslagets bestemmelser.

For så vidt angår spørgsmålet om delegation af kompetence til Kommissionen gennem enten delegerede retsakter, jf. TEUF artikel 290, og gennemførelsesretsakter, jf. TEUF artikel 291, arbejder regeringen for, at medlemsstaterne har en stærk kontrol med Kommissionens udøvelse af kompetencer, samt at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med retsakter.

Regeringens støtter formandskabets kompromisforlag. Regeringen lægger særlig vægt på, at der i forslaget er gjort en indsats for, at det fortsat skal være så nemt som muligt for private at rejse med deres kæledyr, når disse ikke skal sælges eller overdrages til en ny ejer.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være generel opbakning blandt medlemsstaterne til forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 3. april 2012.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.